TEVHÎD KALESİ

[Türkçe]

حصن التوحيد

[باللغة التركية]

Abdurrahmân es-Sa'dî

Abdülazîz b. Bâz

Muhammed Sâlih el-'Useymin

Abdullah b. Abdurrahmân Cibrîn

Nâsır Abdülkerîm el-Akl

عبد الرحمن السعدي

عبد العزيز بن باز

محمد بن صالح العثيمين

عبد الله بن عبد الرحمن الجبرين

ناصر بن عبد الكريم العقل

Terceme: Mustafa Özcan

ترجمة: مصطفى أوزجان

Tetkik: Muhammed Şahin

مراجعة: محمد بن مسلم شاهين

Rabva Semti İslâmî Dâvet Bürosu-Riyad

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1429 — 2008

islamhouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

MUKADDİME

Bütün türleriyle hamd Allah'a mahsustur. Salât ve selâm, Allah'ın Rasûlüne olsun. Hamd ve senâdan sonra derim ki: Aziz ve celîl olan Allah; ortağı olmayan Allah'a ibadet edilmesini ve dinin ihlâslı olarak sadece Allah için olmasını temin için peygamberler göndermiş, kitaplar indirmiştir.

Nitekim Yüce Allah kitabında;

"Andolsun ki biz 'Allah'a ibadet edin ve tağutdan sakının' diye (emretmeleri için) **her millete bir rasûl gönderdik."** (Nahl, 36) buyurmuştur.

Tevhidi korumak, peygamberlerin ve kıyamete kadar onların yolundan gidenlerin en önemli görevlerindendir. Bundan dolayıdır ki bid'atleri ve dinden olmadığı halde sonradan din adına çıkarılmış şeyleri terk etmek, tevhid ve dinin ihlâslı olarak sadece Allah için olması konusunda ilim adamlarının yazdıklarını içeren "Tevhid Kalesi" isimli bu çalışmamızla huzurunuzdayız.

Aziz ve celîl olan Allah'tan bu eserin faydalı olmasını niyaz ederiz.

Yayıncı

EHLİ SÜNNET İNANCININ ÖZELLİKLERİ[1]

Hamd Allah'a mahsustur. O'na hamd eder, ondan yardım diler, ona tevbe ederek ondan bağışlanmamızı isteriz. Nefislerimizin şerrinden ve işlediğimiz kötü şeylerden Allah'a sığınırız. Allah'ın hidâyete erdirdiğini hiçbir kimse saptıramaz. O'nun sapıttığını ise hiçbir kimse hidâyete erdiremez. Şahitlik ederim ki Allah'tan başka tapılacak yoktur. O tekdir, O'nun ortağı yoktur. Yine şahitlik ederim ki Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- onun peygamberi ve kuludur.

Allah'a hamdden sonra derim ki:

Daha önceleri Muhammed b.Abdulvahhab'ın "Tevhid Kitabı"nın ihtiva ettiği konularda birtakım notlar yazmıştım. Bu kitap, bu konularda meşgul olanlara ve bu konuları öğretenlere yardımcı ve faydalı olmuştur. Çünkü bu kitapta apaçık bir şekilde detaylara varıncaya kadar konular izah edilmiştir. Bu kitap öylesine yararlı oldu ki tekrar tekrar basım ve yayımına şiddetle ihtiyaç duyuldu. Bu defasında ehl-i sünnet inancının özelliklerini bununla ilgili ana kuralları ve detayları özet bir şekilde içine alan bir önsöz. Yüce Allah'tan yardım dileyerek derim ki:

Ehl-i sünnet inancında olanlar, Allah'a, O'nun peygamberlerine, kitaplarına, meleklerine, âhiret gününe, kadere, hayır ve şerrin Allah'tan olduğuna inanırlar.

· Onlar, kendisine ibadet edilmesi gereken Rabbin sadece Allah olduğuna, her türlü mükemmelliğin sadece O'na ait olduğuna inanarak yalnız O'na ibadet ederler, dini ihlâslı olarak O'na ait kılarlar. Ehl-i sünnet inancında olanlar derler ki;

Yaratan, icad eden, şekillendiren, rızık ve diğer nimetleri veren, engel olan ve tüm işleri en güzel şekilde idare eden sadece O'dur.

Allah tek maksut olan ve kendisine tapılandır.

O, ilktir, ondan önce hiçbir şey yoktur.

O, sondur, ondan sonra hiçbir şey yoktur.

O, zahirdir, O'nun üstünde hiçbir şey yoktur.

O, gizlidir, O'ndan daha ötede hiçbir şey yoktur.

O, her manada; zâtıyle, değeriyle, gücüyle her itibarla ve kelimenin tam manasıyla yüceler yücesidir.

O, arşa istivâ etmiştir. Bu istivâ onun azamet ve celâline yakışan bir halde ve onun mutlak yüceliği ve üstünlüğü ile beraberdir.

O'nun bilgisi tüm açık ve gizli olanları, yüce ve aşağı alemleri kuşatmıştır. O bilgisiyle kullarıyla birliktedir; onların tüm hallerini bilir. O, kullarına yakındır ve onların isteklerine cevap verendir.

O,zâtıyla tüm yarattıklarından müstağnidir.(Onların hiçbirine ihtiyacı yoktur.)

[1] Şeyh Abdurrahman Sa'dî (r.a) tarafından kaleme alınmıştır.

Tüm varlıklar, her yapacakları işte ve gereksinim duydukları şeylerde ve her zaman O'na muhtaçtırlar. Yaratılmışlar bir göz kırpacak kadar süre olsun O'na muhtaç olmaksızın var olamazlar.

O, ziyadesiyle şefkatli ve rahmet sa-hibidir. O derecede ki kullarına gelen dinî ve dünyevî her bir nimet ve kötülükleri koruma, ancak O'ndandır. Nimeti veren ve kötülüğü uzaklaştıran O'dur.Rahmetinden dolayıdır ki her gece dünya semasına inerek kullarının ihtiyaçlarını gözden geçirir. Gecenin son üçte biri olunca şöyle buyurur:

"Kullarımdan benim kulum olmaktan başka bir şey istemem. Kim benden bir şey istiyor? Ona istediğini vereyim. Kim benden bağışlanmasını istiyor? Onu bağışlayayım."

Bu hal, şafak vaktine kadar devam eder. Allah dilediği gibi iner ve murad ettiğini yapar.

"Onun benzeri hiçbir şey yoktur. O, işiten ve görendir." (Şûra, 11)

Ehl-i sünnet mensupları inanırlar ki, Allah hikmet sahibidir. O'nun takdirinde de ve hüküm koymasında da bir hikmet vardır. Boş yere hiçbir şey yaratmamış ve herhangi bir hüküm koymamıştır. Onun hükümleri mutlaka bir hikmet ve yarar gözetilerek buyurulmuştur.

Yüce Allah tevbeleri kabul eden, affeden ve bağışlayandır. Kullarının tevbesini kabul eder, kötülükleri affeder. Kendisine dönüş yapıp bağışlanmasını dileyerek tevbe edenlerin büyük (dahi olsa) günahlarını bağışlar.

O, yapılan az şeylere bile iyilikle bol bol karşılık verendir. Verdiği nimetlere şükredenlerin nimetini fazl-ı keremiyle ziyadeleştirir.

Ehl-i sünnet mensupları Yüce Allah'ı kendisinin ve peygamberinin bildirdiği özellikleriyle (sıfatlarıyla) tanırlar.O'nun mükemmel bir hayatla var olması, işitmesi, görmesi mükemmel bir kudret, azamet ve ululuğa sahip olması, celâl, cemâl ve mutlak hamd sahibi olması zâti sıfatlarındandır.

· Merhamet etmesi, rıza göstermesi, gazap etmesi ve konuşması O'nun kudret ve dilemesine tealluk eden fiilî sıfatlarındandır. Allah neyi nasıl dilerse konuşur. O'nun sözleri bitip tükenmez ve yok olmaz.

Kur'ân yaratılmış değildir ve Allah kelâmıdır. Kur'ân ondan (gelmeye) başlamış, yine ona dönecektir. Allah dilediğini yapma sıfatına öncedende sahipti, şu anda da sahip, gelecekte de sahiptir. Dilediği şekilde konuşur. Dinî, cezaî ve kaderi ilgilendiren konularda kullarına hükmedendir. O mâlik olan ve hükmedendir. O'ndan başka ne varsa onun mülkü ve onun hakkında hüküm verdikleridir. Kullarından hiçbiri onun mülkünden ve hükmünden dışarı çıkamaz.

Ehl-i sünnet mensupları Kur'ân'da bildirildiği ve sünnette tevâtür derecesinde

haber verildiği üzere olmak üzere müminlerin (âhirette) Allah'ı apaçık bir şekilde göreceklerine, O'nu görme ve O'nun rızasına kavuşma nimetinin nimetlerin ve zevklerin en büyüğü olduğuna inanırlar.

Îmânsız, tevhid inancı olmaksızın ölen, sonsuz olmak üzere cehennemde kalacaktır. Büyük günah (kebâir) işlemiş olan kimseler, tevbe etmeden, işledikleri günaha kefaret olacak bir şey gerçekleşmeden ölürse ve kendisi için bir şefaat söz konusu değilse cehenneme girseler de orada ebedi kalmazlar. Kalbinde zerre ağırlığınca îmân bulunan kimse cehennemde sonsuza dek kalmaz. Mutlaka oradan çıkar.

Îmânın, kalpteki inancı ve kalbin yaptığı işleri, organların yaptığı işleri ve dil ile söylenen sözleri kapsamına alan bir isim olduğuna inanırlar. Îmânın kapsamına giren şeyleri en mükemmel bir şekilde yerine getiren gerçek mümindir. Böyle bir mümin sevap elde etmeye hak kazanır, cezaya uğramaktan kurtulur.Îmân kapsamına giren şeyleri eksik yapan kimsenin îmânı, eksiklik oranında noksan olur. Bundan dolayıdır ki, îmân yapılan hayır ve taât ile artar, kötülük ve günah ile eksilir.

Ehl-i sünnet mensuplarının ana kurallarından birisi Allah'tan yardım istemekle birlikte dünya ve din işlerinde faydalı olan konularda ciddi bir şekilde çalışmaktır. Bu kimseler Allah'tan yardım isteyerek yararlı işler yapmakta titiz bir şekilde çalışırlar.Böylece bütün davranışlarında sırf Allah için ihlâslı hareket ederler.İbadet ettikleri zat olan Allah'a karşı ihlâslı olmak, peygambere uymak ve kendi yollarına uyan inananlara karşı samimi olmak hususunda Allah'ın Rasûlüne uyarlar.

Ehl-i sünnet mensupları Muhammed'in Allah Teâlâ'nın peygamberi ve kulu olduğuna şâhitlik ederler. Allah onu hidâyetle ve tüm dinlere üstün gelmek üzere hak din ile göndermiştir. Peygamber, müminlere canlarından daha üstündür. O, peygamberlerin sonuncusudur.Allah onu insan ve cin topluluklarına;uyarıcı,müjdeci, Allah'ın izniyle bir davetçi ve nur saçan bir ışık kaynağı olarak göndermiştir. Allah onu din ve dünyanın ıslahı için ve yaratılmışların Allah'a ibadet görevini yerine getirmesi ve mevlânın rızıklandırmasından yardım alarak bunu gerçekleştirmeleri için göndermiştir.

Ehl-i sünnet mensupları bilirler ki, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- yaratılmışların en bilgilisi, en doğrusu, en samimisi ve söz söyleme sanatında en büyüğüdür.Müslümanlar onu büyük sayar ve severler. Onun sevgisini bütün yaratılmışların sevgisinden öne alırlar. Dinin asıl ve detaylı meselelerinde ona uyarlar. Onun sözünü ve davranışlarını tüm yaratılmışların davranış ve sözlerinden öncelikli olarak benimserler.

Ehl-i sünnet mensupları şuna inanırlar: Allah, başka hiçbir kimse için söz konusu olmayacak şekilde Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kişiliğinde faziletleri, özellikleri ve mükemmellikleri toplamıştır. O, makam bakımından

yaratılmışların en yüce makama sahip olanı, en büyük mevki sahibi olanı ve yaratılmışların bildiği bütün faziletlerde en mükemmel olanıdır. O, ne kadar iyilik varsa hepsinin yollarını ümmetine göstermiş, ne kadar kötülük varsa bunlardan ümmetini sakındırmıştır.

Ehl-i sünnet mensupları, Allah'ın indirdiği bütün kitaplara ve gönderdiği bütün peygamberlere inanırlar.Allah'ın peygamberleri arasında hiç birisini ayrıcalıklı görüp peygamberler arasında ayırım yapmazlar.

Onlar bir bütün halinde kadere inanırlar. Şöyle ki: İnsanların iyisiyle kötüsüyle tüm yaptıklarını Allah'ın bilgisi kuşatmış, hepsi onun kaleminden yazılarak çıkmış, O'nun dilemesiyle gerçekleşmiş, bunlardan her birinin bir hikmetle ilgisi bulunagelmiştir. Allah kullarından her biri için güç ve irade yaratmıştır. Onlar bu güç ve irade ile diledikleri gibi sözlerini ve işlerini gerçekleştirmektedirler. Allah kullarını bir şey yapmak ve söylemek hususunda zorlamamıştır. İnsanlar eylemlerini kendi seçimleriyle yapmaktadırlar. O, özellikle mümin kullarına imanı sevdirmiş ve onu gönüllerine süslemiştir. Adalet ve hikmeti gereği onlara küfür, isyan ve günahı kerih göstermiştir.

· Ehl-i sünnetin temel prensiplerinden birisidir ki, onlar Allah için, Allah'ın kitabı, peygamberi ve tüm Müslümanlar için ihlâs ve samimiyet beslerler. Dinin gerekli kıldığı iyiliği emreder, kötülüklere engel olurlar. Ana-babaya iyilikle muamele etmeyi sıla-i rahimde bulunmayı, komşulara, emri altında bulunanlara ve çalıştırdıkları kimselere, hak sahiplerine ve tüm yaratılmışlara iyilik yapmayı emrederler.

· Ehl-i sünnet mensupları iyi ve güzel ahlaka (her fırsatla) çağrıda bulunurlar, kötü ve düşük ahlaka engel olurlar.

· Onlar, inanırlar ki müslümanların iman ve inanmada kesinlik bakımından en mükemmeli, işleri ve ahlakı en güzel olan, sözü en doğru olan, hayır ve fazilete en çok yönelen ve her türlü rezillikten en çok uzak olandır.

· Onlar, peygamberlerden geldiği gibi bütün özellikleri ve tamamlayıcı unsurlarıyla din esaslarının yerine getirilmesini emreder, dinî bakımdan eksiklik ve bozucu özelliği olan şeylerden sakındırırlar.

· Allah yolunda cihad iyileriyle, kötüleriyle bütün yöneticiler ile birlikte kıyamete dek kesintisizdir, devamlıdır görüşündedirler. Cihad dinin en yüksek noktası, zirvesidir. Cihad iki kısımdır: İlim ve delil cihadı ve silahlı cihad. Her türlü imkân ve güç yeten her yol ile dini savunmak her müslümana farzdır.

· Ehl-i sünnet mensuplarının ana kurallarından birisi Müslümanları birlik ve beraberlik halinde olmaya teşvik etmek, bütün Müslümanları gönül beraberliği içinde bulundurmaya çalışmaktır. Ayrıca parçalanmaktan düşmanlık ve çekişmekten sakındırmakta böyledir. Müslümanlar bunları gerçekleştirmek için her yola

başvururlar.

· Ehl-i sünnet mensuplarının prensiplerine göre halka kanı, malı, ırzı ve tüm hak ve hukuku olan meselelerde eziyet etmek yasaktır. Bütün işlerde insaf ve adaleti gözetmek emredilmiştir. İyilikle muamele etmek ve faziletli davranmak teşvik edilmiş hususlardandır.

· Onların inancına göre ümmetlerin en faziletlisi Muhammed ümmetidir. Muhammed ümmetinin en faziletlisi Allah Rasûlünün ashabıdır. Ashab arasında raşid halifeler, cennetlik oldukları peygamberin tanıklığı ile bildirilen on sahabî, Bedir savaşına katılanlar, Rıdvân Bîatına katılanlar, muhacir ve ensardan ilk Müslüman olanların özel bir yeri vardır. Müslümanlar Allah Rasûlünün ashabını severler ve bunu Allah'ın dininin gereği olarak yaparlar. Ayrıca sahabeye ait güzellikleri yayar, haklarında söylenen kötülükleri dile getirmezler.

· Onlar dinlerinin gereği olarak hidâyete yönlendiren alimlerine, adaletten ayrılmayan yöneticilerine, dini bakımdan yüksek makamda olanlara ve çeşitli alanlarda diğer Müslümanlardan üstün durumda olanlara saygı gösterirler. Müslümanlar bu sözü edilenlerin şüpheden, şirkten, parçalanıp bölünmek-ten, nifaktan ve kötü ahlaktan korun-masını Allah'tan isterler. Allah'ın bunları peygamberlerinin dini üzerinde ölünceye kadar sabit kılmasını dilerler.

Ehl-i sünnet bu genel kurallara inanıp, itikad ederler ve bu genel kurallara çağrıda bulunurlar.

TEVHİD İNANCININ FAZİLETLERİ

1- Tevhid dünya ve ahirette sıkıntılardan kurtulmanın, dünya ve ahiret cezasını savuşturmanın en büyük sebebidir.

2- Tevhid cehennemde ebedi kalmaya engeldir. Böyle bir imanın zerre kadarının kalpte bulunması cehennemde ebedi kalmaya manidir. Tevhid inancı kalpte kemâl derecesine ulaşırsa cehenneme girmeyi tamamen ortadan kaldırır.

3- Tevhid inancına sahip olan kimse dünya ve ahirette kâmil bir hidâyete ve tam bir güvene erer.

4- Tevhid inancı Allah teâlâ'nın rızasına ve sevabına nail olmanın yegâne sebebidir. Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şefaatiyle en ziyade mutlu olacak kimse, ihlâslı olarak can-ı gönülden "la ilahe illallah" diyen kişidir.

5- Açık ve gizli bütün işlerin ve sözlerin Allah katında makbul olması, bunlara sevap verilmesi ve mükemmellik derecesine ulaşması tevhid inancına bağlıdır. Tevhid inancı güçlendikçe Allah için ihlâs kuvvetlendikçe yukarda sözü edilen işler tamam olur ve mükemmelliğe ulaşır.

6- Tevhid inancı kalpte mükemmelleştiği zaman Allah bu tevhidin sahibine imanı sevdirir ve güzel gösterir. Kafir olmayı, fasıklığı ve isyanı sevimsiz göstererek onu doğru yola erenlerden kılar.

7- Tevhid inancı kulun karşılaştığı güçlükleri hafifletir ve acılarını dindirir. Kul tevhid inancının kemale erme oranında güçlükleri ve acıları geniş bir kalple ve huzurla karşılar. Allah'ın takdiri ile yaşadığı kaderin acılarını teslimiyet ve rıza ile kabul eder.

Tevhid inancının en büyük faziletlerinden birisi insanı yaratılmışlara köle olmaktan çıkarıp hürriyete kavuşturmasıdır. Ümit ve korkusunu ve yaptıklarını yaratılmışlarla ilintili kılmaz. Gerçek izzet ve yüce şeref işte budur. Tevhid inancına sahip olan kimse bununla beraber sadece Allah'a ibadet eder ve onu Rab kabul eder. Olmasını umduğu şeyleri sadece ondan umar, ancak ondan korkar ve sadece ona sığınır. Böylece onun kurtuluşu gerçekleşir, felaha erer.

8- Allah tevhid inancına sahip olanlardan dünya ve ahiret kötülüklerini uzaklaştırır. Onlara iyi bir hayat ve huzur verir. Huzur Allah Teâlâ'yı anmakla gerçekleşir. Bu söylediğimiz ifadelerin delilleri Kur'ân'da ve Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hadis-i şeriflerinde pek çoktur, bilinen şeylerdendir.

Allah, en iyi bilendir.

TEVHİD İNANCININ FAZİLETİ ve ONA AYKIRI OLAN ŞEYLERDEN SAKINMAK[1]

Allah'a hamd, O'nun peygamberine salât ve selam…

Allah yolunda kardeşim olan okuyucu!

Sana tevhid inancının fazileti ve ona aykırı olan şirk çeşitlerinden, küçüklü büyüklü bid'atlardan söz eden kısa bir takım sözler sunuyorum.

Tevhid inancı tüm peygamberlerin çağrıda bulunduğu ilk görevdir. Peygamberlerin davetlerinin aslı tevhiddir.

Allah-u Teâlâ:

"Andolsun ki biz 'Allah'a kulluk edin ve tağutdan sakının' diye (emretmeleri için) her millete bir rasûl gönderdik." (Nahl, 36)

buyurmuştur.

Tevhid Allah'ın kulları üzerinde ki en büyük hakkıdır. Buhârî ve Müslim'de Muâz radiyallâhu anh'dan Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir:

"Allah 'ın kulları üzerinde ki hakkı, ona ibadet etmeleri ve hiçbir şeyi ona ortak koşmamalarıdır."

Tevhid inancını gerçekleştiren cennete girer. Tevhid inancını bozan ve ona aykırı olan bir şeyi yapan veya böyle bir şeye inanan kimsenin yeri cehennemdir. Tevhid uğruna Allah, peygamberlere, halkları tevhid inancına itikat edinceye kadar onlarla savaşmalarını emretmiştir.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurur:

"İnsanlar lâ ilâhe illallah deyinceye kadar onlarla savaşmakla emrolundum."[2]

Tevhidin gerçekleşmesi dünya ve ahiret saadetinin sebebidir. Tevhide aykırı davranmak, bedbahtlık yoludur. Tevhidin gerçekleşmesi ümmetin birliğini tek saf halinde ve söz birliği içinde olmanın yoludur. Tevhid inancında meydana gelecek ihlâl edici (bozucu) bir davranışı ayrılık ve parçalanma sebebidir.

Kardeşim, -Allah sana ve bana rahmetiyle muamele eylesin- bil ki; her "la ilahe illallah" diyen tevhidi gerçekleştirmiş olmaz. Bunun için âlimlerin dile getirdikleri yedi şartın mutlaka yerine getirilmesi lâzımdır.

1- "La ilahe illallah" cümlesinde ifade edilen manayı; neyin isbat edilip, neyin nefyedildiğini bilmek. Sonuç itibariyle bu cümle ile söylenen "Allah'tan başka hakkıyla kendisine ibadet edilecek hiçbir ilah yoktur" gerçeğidir.

---

[1] Şeyh Abdullah b. Abdirrahman el-Cibrîn

[2] Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

2- Tevhid kelimesinin ifade ettiği söylemin, kesin şüphe götürmez olduğunu bilmek

3- Kalbi ve dili ile tevhid kelimesinin gereğini kabul etmek.

4- Tevhid kelimesinin ifade ettiği gerçeğe boyun eğmek.

5- Tevhid kelimesini dil ile söylerken kalp ile uyum içinde olarak doğruluk ilkesine uymak.

6- Gösterişin zıddı olan ihlâs prensibine uymak.

7- Tevhid kelimesini ve onun gereği olan sonuçları sevmek.

Allah yolunda kardeşim olan okuyucu! Tevhidi gerçekleştirmenin ve şartlarının hepsini yerine getirmenin gerekli olduğu gibi Allah'a ortak koşmaktan (şirkten); Allah'a ortak koşmanın küçük büyük her türünden ve buna yol açacak kapı ve giriş yerlerinden korkup sakınmamız da gereklidir. Zira şirk en büyük zulümdür.[1] Allah, şirk dışında kulun yaptığı her şeyi bağışlayıp af eder.Şirke düşenin yeri cehennemdir. Allah ona cenneti haram kılar.

"Allah kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz. Bundan başkasını, dilediği kimse için bağışlar." (Nisa, 48)

Ey kardeş! Sana kaçınmanı sağla-mak üzere âlimlerin ifade ettiği tevhide aykırı olan veya tevhidi ihlâl eden (bozan) hususları sunuyorum:

1- Türü ne olursa olsun; bakır, tunç, demir veya deriden yapılmış ip veya halka şeklinde bir nesneyi başına gelecek bir belayı kendisinden uzaklaştırıp savuşturacağı niyetiyle takınmak.

2- Bid'at içeren muska takmak ve okuma işlemi yapmak. Anlaşılmaz söz ve tılsımlar, büyü bozmak yahut hastalığın ne olduğunu belirlemek üzere cinlerden yardım almak, insan veya hayvana muska takmak bid'at kapsamındadır. Muskada yazılı olan şeyler ister anlaşılmaz söz ve yazılardan olsun, ister Kur'ân ve hadiste geçen sözlerden olsun durum aynıdır. -Sahih olan görüşe göre Kur'ân ve hadiste geçenler de böyledir.- Zira bu tür muskaların takılması şirk sebeplerindendir.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"(Allah'a ortak koşacak şeylerden oluşan) **rukye/okumalar, muska takmak ve** (iki karşı cinsi birbirine sevdireceği düşünülerek) **büyü yapmak şirktir."**[2]

Araba içerisine üzerinde "âyete'l-kürsî" veya "Allah" yazılı bir kâğıt parçası yahut bakır veya demir parçasını veya Kur'ân-ı Kerim'i, onu koruyacağı inancıyla veya nazar değmesini engelleyeceğine inanarak koymak da böyledir. El ayası şeklinde bir parçaya göz resmi yaparak, nazar değmesine engel olacağı inancı ile bir yere koymak câiz değildir.

---

[1] Bu ifade Lokman, 13 ayetine işaret etmektedir.

[2] Hadisi Ebû Dâvud ve Ahmed b. Hanbel rivayet etmiştir.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-:

"**Her kim** (koruyacağı inancı ile) **bir şey**(i üzerine) **asarsa,** (o kişiye Allah yardım etmediği gibi, o kimse) **astığı şeye havâle edilir"** buyurmuştur.[1]

3- Tevhid inancını bozan şeylerden birisi de şahısları mübarek sayarak onlara el sürmek, onlardan bereket ve kendilerine mübareklik geleceğine inanmaktır. Ağaç ve taşlara karşı böyle bir inanç beslemek ve bu şekilde davranmak da böyledir. Hatta aynı inançla Kâbe'ye el sürmek dahi böyledir. Ömer radiyallâhu anh Haceru'l-Esved'i öperken şöyle demiştir:

"Ben biliyorum ki sen ne zarar, ne de fayda veren bir nesnesin. Seni Peygamberin öptüğünü görmeseydim ben öpmezdim."

4- Tevhid inancına aykırı davranışlardan biri de Allah'tan başka birisi için kurban kesmektir. Faydalarını sağlamak veya zararlarını uzaklaştırmak için evliya, şeytan veya cinlere kurban kesmek gibi. Allah'tan başkası için kurban kesmek câiz olmadığı gibi, Allah'tan başkası için kurban kesilen yerde kurban kesmek de câiz değildir. İsterse kurban kesenin maksadı, Allah için kurban kesmek olsun. Bu hükmün gerekçesi, şirke açılacak her yolu kapamaktır.

5- Allah'tan başka birisi için adakta bulunmak da tevhide aykırı şeylerdendir. Zira adakta bulunmak ibadettir. Bu ibadetin Allah'tan başka birisi için yapılması câiz değildir.

6- Allah'tan başka birisine sığınmak veya böyle birinden (derdine derman olmak üzere) yardım istemek de böyledir. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, İbn Abbâs radiyallâhu anh'a şöyle buyurmuştur:

"İstediğin zaman Allah'tan iste. Yardım istediğinde Allah'tan yardım iste." Cinlere (yardımlarını istemek üzere) dua etmenin yasaklandığını bu hadisten öğrenmiş oluyoruz.

7- İyi kimselere ve evliyaya olduğundan daha yüksek bir mertebe vere-rek bu kimseler hakkında aşırı gitmek de tevhid inancını ihlâl eden şeylerdendir. Bu davranış, adı geçen kimselerin ululaştırılması, peygamber derecesine çıkarılması veya onların günah işlemekten korunduklarını sanmakla meydana gelir.

8- Kabir etrafında tavaf etmek de tevhide aykırıdır. Böyle bir hareket şirktir. Kabrin yanında namaz kılmak câiz değildir.Çünkü bu şirke açılan bir yoldur.Buna göre kabir hedef alınarak namaz kılmak ve ibadet etmek nasıl olabilir? Allah korusun!

9- Tevhid inancının korunması için kabir üzerine bina, kubbe, türbe, mescid gibi şeylerin inşa edilip yapılması ve kabirlerin boyanması yasaklanmıştır.

10- Tevhid inancına aykırı şeylerden biri de büyü; büyücü, gelecekten haber

---

[1] Hadisi Ahmed b. Hanbel ve Tirmizî rivayet etmiş, Tirmizî hadisin hasen olduğunu bildirmiştir.

veren ve falcılık yapan kimselere başvurmaktır.Büyücüler kâfirdirler. Onlara giderek onlardan istekte bulunmak câiz değildir. Bunlardan bazıları "evliya" veya "şeyh" olarak isimlendirilmiş olsa da hüküm aynıdır.

11- Tevhid inancını ihlâl eden şeylerden birisi de uğursuzluk anlayışıdır. Bu anlayışa göre kimileri birtakım kuşları, baykuşu, bazı günleri veya belirli bir ay'ı yahut kişiyi uğursuz sayar(ak bunları görmek veya bunlarla karşılaşmak durumunda başlarına bir şey geleceğine inanırlar.) Hadis-i şerifte ifade buyurulduğu üzere uğursuzluk inancı şirktir.[1]

12- Tevhidi ihlal eden şeylerden biri de doktor, ilaç üzerine düşen görevi yapmak ve diğerleri gibi sebeplere bağlanıp Allah'a tevekkül etmemektir. Meşrû (makbul) olan sonuna kadar sebepleri yerine getirip -doktor, ilaç, rızık elde etmek gibi- kalbi bu sebeplere değil, Allah'a bağlamaktır.

13- Yıldız falı da tevhidi ihlâl eden şeylerdendir. Bu aynı zamanda yıldızları yaratılış amacından başka bir alanda kullanmaktır. Yıldızlar (veya başka araçlar) geleceği veya yok olan bir şeyi bilip öğrenmek için kullanılamaz. Bunların hiçbirisi câiz değildir.

14- Yıldızları, bazı yıldızların hareketini ve mevsimleri araç kılarak yağmur yağmasını isteyip bunların yağmuru vaktinden önce yağdırdığına veya yağmuru geciktirdiğine inanmak da tevhidi bozar. Bilakis yağmuru yağdıran veya yağmasına engel olan ancak Allah'tır. O halde de ki: "Allah'ın fazlı ve rahmetiyle bize yağmur yağdı."

15- Kalp ile yapılan ibadet türlerinden olan bir şeyi, Allah'tan başka biri için yapmak da tevhide aykırıdır. Mutlak sevgi ve mutlak korku gibi kalp ile gerçekleşen bir olguyu yaratılmışlara mahsus kılmak gibi.

16- Allah'ın azap ve cezasına uğrayacağından yana güven içinde olmak veya Allah'ın rahmetinden ümit kesmek de tevhidi ihlâl eder. O halde Allah'ın sana ceza vermeyeceğinden emin olma.O'nun rahmetinden de ümit kesme.Cezaya uğramakla, rahmete nail olma arasında bir mertebede ol.

17- Allah'ın takdiri ile gerçekleşen kader karşısında sabretmeyip, tepkili davranarak kadere karşı çıkmak da tevhid inancını ihlâl eder. "Bunu bana niçin yapıyorsun Allah'ım" "Filana bunu niye yaptın ya Rabbi!" "Allah'ım! Bütün bunlar niçin?" gibi sözler sarf ederek feryat figan edip, yakasını yırtarak (ölüm karşısında) maniler söylemek gibi.

18- Dünyalık bir iş yaparken bile olsa gösteriş ve nam maksadı ile davranmak da tevhidi ihlâl eder.

19- Yöneticilere ve âlimlere helâl bir şeyin haram kılınması; haram bir şeyin de helâl kılınması hususunda itaat etmek tevhid inancına aykırıdır. Böyle bir

[1] Hadis için bk: Hakim Nisâburî, Müstedrek, 1/64

durumda onlara itaat etmek şirktir.

20- Aşağıdaki sözler tevhid inancını ihlâl eder: "Allah diledi ve sen diledin." "Allah ve filan kimse olmasaydı şöyle şöyle olurdu." "Allah'a ve filan kimseye tevekkül ettim." Bu gibi sözlerde vacip olan araya "sonra" kelimesini koyarak söylemektir. (Allah diledi sonra sen diledin gibi) Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, insanlar yemin etmek istedikleri zaman "Kâbe'ye yemin ederim yerine" Kâbe'nin Rabbine yemin ederim demelerini; "Allah diledi ve sen diledin" yerine, Allah diledi sonra sen diledin, demelerini emir buyurmuştur.[1]

21- Çağa, zamana, günlere ve aylara sövmek de tevhid inancını ihlâl eder.

22- Din, peygamberler, Kur'ân veya hadis ile alay etmek tevhid inancına aykırıdır. Din alimi ve dini iyi bir şekilde yaşayan kimselerle alay etmek de böyledir. Çünkü bu kimseler yaşayışlarında (ve sahip oldukları bilgiler arasında) Peygamberin sünnetini üzerlerinde taşımaktadırlar. Ayrıca sakal, misvak, giysilerinin (sünnete uygun olarak) ayak bileğinden yukarıda olması gibi. Peygamberimizin sünneti kendilerinde görülmektedir.

23- "Abdunnebî" "Abdulkâbe" veya "Abdulhüseyin" gibi isimlerle isimlendirilmek de tevhide aykırıdır.Bütün bu isimler câiz değildir. (Zira bu isimlerde ki "abd" kelimesi kul manasında olup, anlamları "Nebinin kulu" "Kâbe'nin kulu" "Hüseyin'in kulu" demektir.) Bilakis kul olmanın sadece Allah için olduğunu bildiren "Abdullah" veya "Abdurrahman" gibi isimler verilmelidir.

24- Canlı varlık türünden birinin resmini yapmak, bu resme saygı göstererek toplantı yerlerinde veya başka yerlerde duvarlara asmak tevhide aykırıdır.

25- Giysiler üzerinde haç (ıstavroz) işareti bulundurmak veya bunun resmini giysi üzerine yapmak ve onu kabul eder, benimsercesine giysinin üzerinde bırakmak da tevhid inancına aykırıdır. Vacip olan haç işaretini silmek veya şekli kırıp bozmaktır.

26- Kâfir ve münafık kimseleri dost edinip bunlara saygı gösterip yücelterek onlara "efendi" anlamında "seyyid" demek ve sevgi besleyerek içli dışlı olmak tevhid inancına aykırıdır.

27- Allah'ın indirdiği hükmün dışında bir kanunu uygulamak, (insanlar tarafından ortaya konan) kanunları Allah'ın hükümlerinden daha elverişli olduğuna veya kanun da din gibidir yahut kanun dinin hükümlerinden daha güzeldir ve zamana göre daha uygundur inancıyla, kanunları muhkem din hükümlerinin yerine koymak da tevhide aykırı olup, onu ortadan kaldırır.

28- Allah'tan başka varlıklara, mesela peygambere, emanete veya başka şeylere yemin etmek de tevhidi ihlâl eden şeylerdendir. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- buyuruyor ki:

---

[1] Hadisi Nesâi rivayet etmiştir.

"Kim ki Allah'tan başka bir şeye yemin ederse kafir olur veya şirk (Allah'a ortak) koşmuş olur."[1]

Buraya kadar söylediklerimden sonra derim ki: Müslüman kardeşim! Tevhidi gerçekleştirmek bize farz olduğu gibi tevhide zıt ve aykırı olan şeylerden sakınmamız da farzdır. Aynı zamanda "fırka-i Naciye" (kurtulan topluluk) olarak bilinen ehl-i sünnet ve'l-cemaat yolu üzere olmamız da kesinlikle gereklidir. Bu yol Muhammed ümmetinin sahabe ve onlara uyan selefin (ilk dönem Müslümanlarının) yoludur. Bu yol, bütün inanç ve davranış yönlerini içine alan bir yoldur. Ehl-i sünnetin inanç bağlamında Allah'ın isimleri ve sıfatları hususunda kendilerine has bir yolu olduğu gibi davranış, ahlak, muamele ve ibadetlerde; hayatın bütün yönlerini içine alan kendilerine özel bir yolları vardır. Bundan dolayıdır ki, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bir hadislerinde şöyle buyurmuştur:

"Bu ümmet gelecekte yetmiş üç fırkaya (guruba) ayrılacaktır. Bir tanesi dışında hepsi cehennemdedir." O bir gurup kimdir? diye sorulması üzerine: "Onlar, şimdi benim ve ashabımın yaşamakta olduğu gibi bir yol üzere olanlardır" buyurdu. Peygamber "onlar, şöyle şöyle söyleyenlerdir" buyurmamış, lakin "onların her şeyde Rasûlullah'ın ve ashâbının yoluna uyan kimseler olduğunu" ifade buyurmuştur.

Kardeşim! Buna göre aşağıdaki hususlar senin vazgeçilmez görevindir. Bu hususlar sana farzdır:

1- Allah-u Teâla'nın sıfatları konusunda aziz ve celil olan Allah'ı o, kendisini nasıl vasıflandırıyorsa, peygamberi O'nu nasıl vasıflandırıyorsa hiçbir değişiklik, herhangi bir şeye benzerlik ve keyfiyet sözkonusu olmaksızın, sen de öyle vasıflandırmalısın.Öyle ise Allah Teâlâ'nın kendisi ile ilgili olarak bildirdiği nefyden başka bir nefy de yoktur, hiçbir şeye benzemesi de söz konusu değildir.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"O'nun benzeri hiçbir şey yok-tur. O hakkıyla işiten ve görendir." (Şûra, 11)

2- Kur'ân yaratılmış olmayıp Allah kelâmıdır. Kur'ân ondan (gelmeye) başlamış, yine O'na dönecektir.

3- Kabirde ki haller ve diğer durumlar gibi ölümden sonra olacak şeylere inanmak gereklidir.

4- İmanın hem söz, hem eylem ile ortaya konulan bir keyfiyet olup itâatla artar, günah işlemekle azalır olduğuna itikat etmek gereklidir.

5- Biz müslümanlar Allah'a ortak koşmak (şirk) dışında bir günah işleyen kimseye işlediği günahı helal saymadıkça "kâfirdir" demeyiz. Büyük günahı (kebi-

---

[1] Hadisi Tirmizi rivayet etmiş ve hadisin "hasen" olduğunu bildirmiştir.

reyi) işleyen kimse tevbe ederse, Allah onun tevbesini kabul eder. Tevbe etmeden ölürse onun durumu Allah'ın dilemesine kalmıştır, dilerse af eder, dilerse azap eder, sonra cennetine koyar. Bu kimse cehennemde ebedi kalıcı değildir. Ancak küfre ve şirke düşen böyle değildir. Namazı terk etmek, küfürdendir.

6- Ehl-i sünnet mensupları sahâbeyi büyük sayar, onları sever ve ehl-i beyt-ten olan ve olmayan sahabenin hepsini dost bilirler. Sahâbeden hiç birinin günah işlemekten korunduklarına inanmaz. Sahâbenin en faziletlisi Ebû Bekir'dir. Sonra Hattab oğlu Ömer, sonra Affân oğlu Osman, sonra Ebû Tâlib oğlu Ali'dir. Ehl-i sünnet mensupları sahabe arasında meydana gelen olaylar hakkında bir şey söylemeyip susar. Sahâbenin (her biri) müçtehid olup, içtihadında isabet edene iki mükâfat, içtihadında hata edene bir mükâfat vardır.

7- Ehl-i sünnet mensupları evliyanın kerâmetine inanırlar. Evliya, Allah'ın sâlih ve takvâ üzere yaşayan kullarıdır.

Allah buyurur ki:

"İyi bilin ki, Allah dostlarına (velî kullarına) korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir. Onlar, iman edip de takvâya ermiş olanlardır." (Yunus, 62-63)

8- Ehl-i sünnet, kendileriyle birlikte namazı kılıp, Allah tarafından bildirilen delillerle ispat edilen açıktan açığa bir kâfirliği görülmedikçe devlet başkanına baş kaldırılmamasının farz olduğu görüşündedirler.

9- Onlar hayır ve şer kadere tüm mertebeleriyle inanırlar. Ayrıca insanın hem kader ile yönlendirilip yürütüldüğüne, hem de seçme hakkı bulunduğuna inanırlar. Böylece hem kaderin olma-dığını söylememişler, hem insanın seçme hakkının olmadığını söylememişlerdir. Bilakis kaderin de seçme hak ve imkânının var olduğunu söylemişlerdir.

10- Ehl-i sünnet mensupları insanlar ve insanlık için iyi şeyleri severler. Onlar insanların en hayırlısıdır. Hatta onlar insanlık ve insanlar için en adâletli olan kimselerdir.

Allah'ın salât ve selâmı Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e olsun.

TEVHİD İNANCI KALPTE NASIL KÖKLEŞİR?[1]

GİRİŞ

Tevhidin Lügat Bakımından Tanımı:

"Tevhid "vahhade" fiilinin masdarıdır."Vahid" kökünden türetilmiştir. Konuşurken "vahhadehu" ve "ehhadehu" ve "mütevahhid" denir ki (bir şeyi) tek kılan, tek olduğunu ifade eden kimse demektir.

Tevhidin Dinî Yönden Tanımı:

Tevhid, Allah'ın Rab ve ilah olarak tek olduğunu, O'nun zâtından başka birinin böyle olmadığını, O'nun güzel isimleri ve yüce sıfatları olduğunu benimseyip, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Peygamber olduğuna ve peygamberlerin sonuncusu olduğuna inanarak onun Allah'tan getirdiğine uymaktır.

Tevhid'den Maksat Nedir?

Şeyhu'l-İslam İbn-i Teymiye rahmetullâhi aleyh diyor ki:

"Peygamberlerin getirdiği tevhid, ulûhiyetin ancak ve ancak tek olan Allah için sabit olduğunu ihtiva eder. Bu ise kendine ibadet edilecek varlığın sadece Allah olduğuna şehâdet etmekle, ibadeti yalnız O'na yapmakla, sadece O'na tevekkül etmekle, sevdiğini yalnız O'nun için sevip, düşmanlık ettiğine yalnız O'nun için düşmanlık etmekle ve yapılan her şeyi ancak O'nun için yapmakla olur. Tevhidden maksat yalnız Rabbin tek olmasından ibaret değildir.

Tevhid ile bağlantısı olmayan amellerin hiçbir değeri yoktur. Allah buyurur ki:

"Rablerine kafirlik edenlerin durumu (şudur): Onların amelleri fırtınalı bir günde rüzgârın şiddetle savurduğu küle benzer. Kazandıklarından hiçbir şeyi elde edemezler. İşte bu (haktan) uzak sapıklığın tâ kendisidir." (İbrahim, 18)

Tevhidi Öğrenmenin Hükmü:

Tevhid hakkında bilgi edinmek kadın-erkek her müslümana farz-ı ayn'dır. Yüce Allah buyurur ki:

"Bil ki, Allah'tan başka ilâh yoktur. (Ey Muhammed!) Hem kendinin, hem de mümin erkeklerin ve mümin kadınların günahlarının bağışlanmasını dile! Allah gezip dolaştığınız yeri de, duracağınız yeri de bilir." (Muhammed, 19)

---

[1] Kâsım Yayınevi'nce bir kurul tarafından hazırlanmıştır.

Tevhidin Üç Türü Vardır:

Birincisi: Rubûbiyet tevhididir. Bu, kulları ve rızıklarını yaratanın, onları öldüren ve yaşatanın Yüce Allah olduğuna inanmaktır. Rubûbiyet tevhidi yaratma, rızık verme, yaşatma, öldürme gibi işlerinde Allah'ın tek olduğunu benimsemektir. Esasen bu tür tevhidi Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- zamanındaki müşrikler, Hıristiyan ve Yahudiler inkar etmemiş, kabul etmişlerdir. Rubûbiyet tevhidini eski zamanda dehrî/maddeci inkârcılardan, günümüzde ise komünist inkarcılardan başkası inkar etmemiştir.Tevhidin bu türü, beraberinde ulûhiyet tevhidi bulunmadıkça insanın İslam dinine girmesini sağlamaz. Dünyada kanını ve malını korumaya almaz ve ahi-rette cehennem ateşinden kurtarmaz. Rubûbiyyet tevhidi doğuştan insanla birlikte var olandır. Nitekim hadis-i şerif'te: "Her doğan fıtrat (tek olan Allah'ı tanıma kabiliyeti) üzere doğar. Daha sonra onun anası babası ya Yahudi veya Hıristiyan veya Mecusî yapar" buyurulmuştur.

Rubûbiyyet tevhidine Kur'ân'da pek çok kere işaret buyurulmuştur. Bunlardan birisi şu âyet-i kerimedir:

"De ki: Size gökten ve yerden kim rızık veriyor? Ya da kulaklara ve gözlere (onları yaratmaya) kim kadir olabilir? Ölüden diriyi kim çıkarıyor? Diriden ölüyü kim çıkarıyor? İşi kim idare ediyor? (Onlara bu soruları sorduğunda "bütün bunları) Allah (yapıyor)" diyecekler. De ki: Öyle ise (onun azabından) korkmuyor musunuz? İşte kudreti size anlatılan bu zât sizin gerçek Rabbiniz olan Allah'tır. Artık haktan (ayrıldıktan) sonra sapıklıktan başka ne kalır? O halde nasıl (haktan sapıklığa) döndürülüyorsunuz?" (Yunus, 31-32)

İkincisi: Ulûhiyet tevhididir. Bu, kulların dua, adak, kurban, ümit, korku, tevekkül, istekle yönelme, çekinme ve sığınma gibi işlerini yaparken bu ibadetleri sadece tek olan Allah için yapmasıdır. Bu tevhidin mahiyeti hem eski, hem yeni zamanda müminler ile müşrikler arasında tartışma konusu olmuştur. Peygamberlerin ümmetlerine getirdiği tevhid işte budur. Çünkü peygamberler, ümmetlerinin zaten inanmakta olduğu rubûbiyet tevhidinin doğruluğunu onaylamışlar, onları ulûhiyet tevhidine çağırmışlardır. Allah-u Teâlâ, Nûh peygamberden haber vererek şöyle buyurur:

"Andolsun ki biz Nûh'u kavmine (peygamber olarak) gönderdik. Onlara "ben (dedi) sizin için apaçık bir uyarıcıyım. Allah'tan başkasına tapmayınız. Çünkü ben size (gelecek) bir azaptan korkuyorum." (Yunus, 25-26)

Yine şöyle buyurur:

"Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın." (Nisâ, 36)

Tevhidin bu türü, Allah'ın kulları üzerinde farz olan hakkı, dinin en büyük emri, yapılan işlerin esasıdır. Kur'ân bu tevhidin varlığından haber vererek, bunsuz mutluluk ve kurtuluş olmayacağını açıklamıştır.

Üçüncüsü: Esmâ ve Sıfat tevhidi. Bu tevhid isimleri ve sıfatları itibariyle Allah'ın bizzat veya peygamberinin lisanıyla kendisinin nasıl olduğunu bildirmişse, Allah'ı öylece benimsemektir. Bunun gerçekleşmesi O veya O'nun peygamberi kendisini nasıl vasıflandırmışsa hiçbir değişiklik herhangi bir şeye benzerlik ve keyfiyet söz konusu olmaksızın Allah için var olduğunu benimsemekle olur.

Uluhiyet Tevhidinin Faziletleri:

Allah'ı tek ibadet edilen yüce varlık olarak benimsemek, kayıtsız şartsız nimetlerin en yücesi ve en fazietlisidir. Bu tevhidin fazileti ve verdiği sonuçlar sayıya gelmeyecek kadar çoktur. Bunlardan bazılarını aşağıya alıyoruz:

1- Bu tevhid, Allah'ın kullarına verdiği nimetlerin en büyüğüdür. Bu nimete onları Allah hidâyet etmiştir. Nitekim bir adı da "nimetler" olan "Nahl" suresinde ifade buyurulduğu üzere Allah tevhid nimetini bütün nimetlerden öne alarak şöyle buyurmuştur:

"Allah melekleri, kullarından dilediği kimseye kendinden bir vahiy ile 'benden başka tanrı olmadığına dair (kullarımı) uyarın ve benden korkun' diye gönderir." (Nahl, 2)

2- Bu tevhid insanların ve cinlerin yaratılış gayesidir. Allah şöyle buyurur:

"Ben cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım." (Zariyât, 56)

3- Bu tevhid kitapların ve Kur'ân'ın indiriliş gayesidir. Bu hususta Allah şöyle buyurur:

"Elif, Lam, Ra. (Bu sana indirilen) hikmet sahibi (ve) her şeyden haberdar olan (Allah) tarafından âyetleri sağlamlaştırılmış, sonra da (her yönüyle) açıklanmış bir kitaptır. (Bu kitap size) Allah'tan başkasına ibadet etmemeniz için (indirildi). Şüphesiz ki ben, O'nun tarafından size (gönderilmiş) bir uyarıcı ve müjdeciyim." (Hûd, 1-2)

4- Tevhidin faziletlerinden biri, dünya ve ahirette sıkıntıdan kurtulmanın dünya ve ahiret cezasının savuşturulmasının en büyük sebebidir. Nitekim Yunus peygamberin olayında buna işaret vardır.[1]

5- Tevhidin en önemli faydalarından biri, cehennemde ebedî kalmaya engel olmasıdır. Kalpte hardal tanesinden daha az ağırlıkta tevhid inancının bulunması bunu sağlar.

6- Tevhid inancı kalpte kemal derecesine ulaşırsa cehenneme girmeyi tamamen ortadan kaldırır. Nitekim Buhârî ve Müslim'de Utbân hadisinde böyle olduğu bildirilmiştir.

---

[1] Enbiya suresi 87. âyetine bakınız.

7- Tevhid, sahibine mükemmel bir hidâyet, dünya ve ahirette tam bir güven sağlar. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

"İnanıp da imanlarına herhangi bir haksızlık bulaştırmayanlar (var ya) işte güven onlarındır ve hidâyete erenler onlardır." (En'âm, 82)

8- Tevhid, Allah'ın rızasına ve sevabına nâil olmanın en büyük sebebidir.

9- Muhammed'in şefâatiyle en ziyade mutlu olacak kimse ihlâslı olarak can-ı gönülden "la ilahe illallah" diyen kişidir.

10- Tevhidin faziletlerinden en büyüğü şudur ki açık ve gizli bütün işlerin ve sözlerin Allah katında makbul olması, bunlara sevap verilmesi ve mükemmellik derecesine ulaşması tevhid inancına bağlıdır. Tevhid inancı güçlendikçe Allah için ihlâs kuvvetlendikçe yukarıda sözü edilen işler tamam olur ve mükemmelliğe ulaşır.

11- Tevhidin faziletlerinden biri de kul için iyi işleri yapmayı, kötü şeyleri terk etmeyi kolaylaştırıp, musibet durumlarında teselli etmesidir. İmanında ve tevhidinde ihlâslı olan kimseye tâat (ibadet)leri yerine getirmek kolaydır. Çünkü bu kimse Rabbinin rızasını ve sevabını umarak tâatını yerine getirir. Böyle bir kulun nefsine canının çektiği günahları terk etmek basit gelir. Zira bu kimse Rabbinin gazabından ve acı verici gazabından ve acı verici azabından korkar.

12- Tevhid inancı kalpte mükemmelleştiği zaman Allah bu inancın sahibine imanı sevdirir ve güzel gösterir. Kâfir olmayı ve fâsıklığı ve isyan etmeyi sevimsiz göstererek onu doğru yola erenlerden kılar.

13- Tevhid, kulun karşılaştığı güçlükleri hafifletir ve acılarını dindirir. Kul, tevhid inancının kemâle ermesi oranında güçlükleri ve acıları geniş bir kalple ve huzurla karşılar, Allah'ın takdiri ile yaşadığı kaderin acılarını teslimiyet ve rıza ile kabul eder.

14- Tevhidin en büyük faziletlerinden birisi, insanı yaratılmışlara köle olmaktan kurtarıp hürriyete kavuşturmasıdır. Tevhid inancına sahip olan kimse ümit ve korkusunu ve yaptıklarını yaratılmışlarla ilintili kılmaz. Gerçek izzet ve yüce şeref budur. Kul tevhid inancıyla sırf Allah için ibadet eder. O'ndan başkasından ümit beklemez ve O'nun dışında kimseden korkmaz. Ancak O'na yönelir ve O'na tevekkül eder. Böylece kurtuluşu gerçekleşir ve felâha erer.

15- Tevhidin bir fazileti vardır ki hiçbir fazilet buna yetişemez. Bu fazilet şudur: Tevhid kalpte tamama erip mükemmel hale geldiği, tam ve kâmil bir ihlâsla gerçekleştiği zaman, az bir amel işlese dahi kişinin ihlâslı tevhidi sayesinde çok amel işlemiş gibi olur. İşleri ve sözleri hesaba, sayıya gelmeyecek şekilde katlanarak değerlendirilir.

16- Allah tevhid ehlinden olan kimse için dünyada fetih ve zafer elde etmesine kefil olur. İzzet, şeref ve hidâyet elde eder. İşleri kolaylaşır, durumu iyileşir, sözleri ve işleri doğru olanlardan olur.

17- Allah tevhid inancına sahip olanlardan dünya ve ahiret kötülüklerini uzaklaştırır. Onlara iyi bir hayat ve huzur verir. Bu söylediklerimizin Kur'ân ve hadiste delilleri pek çoktur. Tevhidi gerçekleştiren kimse bu faziletlerin hepsini, hatta daha fazlasını elde eder. Tevhidi gerçekleştirmeyen ise hiçbir fazilet elde edemez.

TEVHİDİ KALPTE KÖKLEŞTİREN SEBEPLER

Tevhid müminin kalbinde gelişen, dal budak salan bir ağaç gibidir. Bu ağaç insanı Allah'a yaklaştıran tâatlar ile sulandıkça gelişmesi ve güzelliği artar. Bu ağaç geliştikçe kulun Rabbine olan sevgisi, O'ndan korkusu ve ümidi ziyadeleşir, O'na tevekkülü kuvvet kazanır.

Kalpteki tevhid ağacının gelişmesini sağlayan sebepler şunlardır:

1- Allah katında bulunan mükâfata ermek için onun emirlerine itaat etmek.

2- Allah'ın cezalandırmasından korkarak günahları bırakmak.

3- Göklerin ve yerin mülkünün kimin elinde olduğunu düşünmek.

4- Allah'ın isimleri, sıfatları ve bunların gereği, eserleri ve O'nun kemâl ve celâlini gösteren hususlarda bilgi edinmek.

5- Faydalı bilgiler edinip bunları uygulamak.

6- Manasını ve ne kastedildiğini anlayıp düşünerek Kur'ân okumak.

7- Farz ibadetlerden sonra nafile ibadetlerle Allah'a yaklaşmak.

8- Dil ve kalp ile devamlı Allah'ı an-mak. (zikretmek)

9- Kişinin sevdiği birden çok şey bir araya geldiği vakit, bunlar arasından Allah'ın sevdiğini tercih etmek.

10- Allah'ın görünür görünmez nimetleri hakkında düşünüp, O'nun kullarına ihsan ve ikram edip nimet verici olduğunu görmek

11- Allah huzurunda kırılgan kalpli olup O'na muhtaç olduğunu hatırdan çıkarmamak

12- Allah'ın dünya semasına indiği vakit olan gecenin son üçte biri olduğu zaman Allah ile başbaşa ol(duğunu düşün)üp bu vakitte Kur'ân okuyarak, bu durumu tevbe ve istiğfar ile sona erdirmek.

13- İhlaslı, salâh ehli, iyi ve Allah'ı seven kimselerle birlikte olup, onların sözlerinden ve davranışlarından faydalanmak.

14- Kalbi ile Allah arasına girecek her sebepten uzak olmak

15- Lüzumsuz ve faydasız olan sözleri, yemek yemeyi, birlikteliği ve bakmayı bırakmak.

16- Kendisi için neyi severse, din kardeşi için de onu sevmek ve nefsini buna yöneltmek için gayret sarfetmek.

17- Müslümanlar hakkında kalbinde kin duygusu bulundurmamak. Müslüman kalbini kendini beğenmek,gurur, kibir, haset ve kinden arındırmalıdır.

18- Allah'ın takdirine rıza göstermek.

19- Nimete nail olursa şükretmek ve başına bir kötülük gelirse sabretmek.

20- Günaha düşme durumunda Allah'a dönüş yapmak.

21- Yakın akraba ziyareti, güzel ahlak, başka-larına iyilik etmek gibi güzel amelleri çokça yapmak.

22- Küçük büyük her işinde Pey-gambere uymak.

23- Allah yolunda cihad etmek.

24- Kendisine ikramda bulunana hoş şeyler söyleyip, onu hoşnut etmek.

25- İyiliği emredip, kötülüğe engel olmak.

Allah'ım! Bizi tevhid üzere yaşatıp, mutlu olanlardan, tevhid üzere vefat etti-rip şehitlik mertebesine erenlerden eyle.

Peygamberimize, O'nun ailesine ve ashabına Allah salât-u selam eylesin.

ÖNEMLİ BİR KONU

Hamd Allah'adır. O'na hamd eder, ondan yardım, bağışlanma ve hidâyet dileriz. Nefsimizin şerrinden ve yaptık-larımızın kötülüklerinden Allah'a sığınırız. Bir kimseyi Allah hidâyete erdirirse, hiçbir kimse onu saptıramaz. Bir kimseyi de Allah saptırırsa, onu hiçbir kimse hidâyete erdiremez.

Şahitlik ederim ki tek olan Allah'tan başka ilah yoktur. Onun işlerinde, hükmünde rab ve ilah oluşunda ortağı yoktur. Allah hak dinini onlara şeriat olarak vermiş, onları bu dine yönlendirerek dininin hükümlerini kolaylaştırmış ve güçleri yetmediği bir şeyle yükümlü tutmamıştır.

"Allah her şahsa, ancak gücü yettiği kadar sorumluluk yükler." (Bakara, 286)

Yine şahitlik ederim ki Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- Allah'ın kulu ve peygamberi, O'nun yarattıklarının en hayırlısıdır. Allah onu tüm insanlığa peygamber olarak göndermiştir. Allah o peygamberiyle insanlığı sapıklıktan hidâyete yöneltmiş, görmeyen gözlerini açmış, ümmetini dünya ve ahirette hayırların ve mutlu olacakları şeylerin yolunu göstermiştir. Aynı zamanda dünya ve ahirette ümmetinin zararına olan şeylerden sakındırmıştır. Kendisi dünyadan ayrılırken ümmetini öyle bir aydınlıkta bırakmıştır ki gecesi gündüz gibidir. Bu durumda ancak mahvolmuş bir kimse yolunu sapıtabilir. Yüce Allah o peygambere, ashabına ve kıyâmete kadar onlara uyup yollarından gidenlere salât ve selam eylesin.

Bu girişten sonra derim ki: Gerçek Müslüman söz olsun, fiil olsun bütün işlerinde Allah ve Rasûlünün hükmünün ne olduğunu araştırır ve ona uyar. Eğer hüküm "helal" ise onu uygular. Bunu yaparken insanlardan hiç birinin ne dediğine aldırmaz. Eğer hüküm "haram" ise, o hüküm karşısında durur ve söz konusu işi yapmayıp bırakır. İnsanlardan şiddet veya alay ile karşılaşırsa hiç birine aldırmaz. Helal hususunda şu âyete uyar:

"… bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Sakın onları aşmayın." (Bakara, 229)

Haram hususunda da şu âyete uyar:

"… bunlar Allah'ın (yasak) sınırlarıdır. Sakın bunlara yaklaşmayın." (Bakara, 187)

İnsanların Allah'ın ve O'nun peygamberinin hükmünü hiçe sayan, ileri attıkları (söz ve anlayışları)na gelince: Bu hususta böyle görüş ve sözleri Müslüman biliyorsa ona uymaz ve arkasına düşmez. Eğer ne olduğunu bilmiyorsa, işte bu sözler tepeden tırnağa zarar ve sapıklığın ta kendisidir. Demek oluyor ki mesele iki şıktan ibarettir, üçüncüsü yoktur; ya sapıklık ve bataklık veya hidâyet ve kurtuluş. Şüphe yok ki mutlaka her bir Müslüman hidâyet ve kurtuluşu ister, onları arar ve Rabbinden sapıklığa ve bataklığa düşmekten kendisini korumasını ister. Lakin sadece bu istek yeterli değildir. Değerli bir sahâbinin Peygamber -sallallahu

aleyhi ve sellem-'e:

"Ey Allah'ın Rasûlü! Sana cennette arkadaş olmam için dua buyur" demesi üzerine Peygamber ona: "Çokça secde ederek (dua etmem konusunda) bana yardımcı ol!" buyurdu.

O halde mesele sadece temenni ve ümit etmekten ibaret değildir. Mutlaka bir eylemde bulunmak, Allah'ın emirlerine uymak, yasaklarından kaçınmak gerekir. İşte kişiyi cehennem ateşinden kurtarıp cenneti kazanma ile sonuçlanması ümit edilen dosdoğru İslam'ın manası budur.

Ey kardeşler! Şüphesiz bu dünyada yaşayan müslümanı şerre iten ve bu yolda ilerlemesini isteyen ve hayırlı şeyler yapmasına engel olup, hayırdan uzaklaştıran itici ve çekici güçler vardır. Bunlar şeytan, kişinin hevesi, gaflet ve kötü arkadaştır. Öyle ise şeytanın şerrinden Allah'a sığınmak, onun vesvese ve dürtülerine aldırmamak hususunda titiz davranalım. Nefsimizin hevesini bir kenara bırakalım. Ta ki heveslerimiz hayatımızda bir rol oynamasın. Zira hevese uymak kesinlikle sapıklığın ta kendisidir. Allah şöyle buyurur:

"…Onlar zanna ve nefislerinin aşa-ğı hevesine uyuyorlar." (Necm, 23)

Ayrıca sürekli bir uyanıklık içinde olmamız gerekir. İçinde bulunduğumuz sağlık ve maddi nimetlere aldanmayalım. Bunlar bize Rabbimizin emirlerini unutturabilir. Böylece ansızın yakalanıveririz de, biz gaflet içerisinde iken ölüm geliverir. O zaman aşırı şekilde pişman oluruz. Lakin pişmanlık saati geçmiş olur.

Müslüman kardeşim, şer; şer ehli olan kişilerle arttığı gibi, hayır da hayır ehli kimselerle ziyadeleşir. O halde seni kötü şeyler yapmaktan sakındırıp, hayırlı şeyler yapmana yardımcı olacak iyilik ehli kimselerle beraber olmak hususunda titiz ol. Ta ki kıyamet gününde:

"Ne yazık bana! Keşke falancayı dost edinmemiş olsaydım! Çünkü zikir (Kur'ân) bana gelmişken o, gerçekten beni ondan saptırdı. Şeytan insan (uçuruma sürükleyip sonra) yapayalnız ve yardımcısız bırakmakta!" (Furkan, 28-29) demeyesin.

PEYGAMBERDEN YARDIM İSTEMENİN HÜKMÜ

Soru: Bazı kimselerin "meded ya Rasûlallah!" veya "meded ya Nebiyallah" diye yüksek sesle çığrıştıklarını işitmekteyiz. Bunun hükmü nedir?

Cevap: Bu soruya Şeyh Abdulaziz b. Bâz şöyle cevap vermiştir: Bu söz büyük şirktir. Anlamı peygamberden yardım istemektir. Peygamberin ashâbından ve onların yolundan giden sünneti iyi bilenlerin icma ile ifade ettiklerine göre, melek veya cin, görünmez varlıklardan, ölmüş olan peygamberlerden veya başka kimselerden, putlardan, ağaçlardan, taşlardan, yıldızlardan ve benzerlerinden yardım istemek aşağıdaki âyetlere göre büyük şirktir.

"Mescitler şüphesiz Allah'ındır. O halde Allah ile birlikte hiç kimseye yalvarmayın." (Cin, 18)

"… İşte (bütün bunları yapan) Rabbiniz Allah'tır. Mülk O'nun-dur. O'ndan başka yalvarıp durduklarınız, bir çekirdek kabuğuna bile sahip değillerdir. Eğer onları çağırsanız, sizin çağırmanızı işitmezler. Faraza işitseler bile, size cevap veremezler. Kıyâmet günü de sizin (onları Allah'a) ortak koşmanızı reddederler. (Bu gerçeği) sana her şeyden haberi olan (Allah'tan) başka hiç kimse haber veremez." (Fâtır, 13-14)

"Her kim Allah ile birlikte diğer bir tanrıya taparsa —ki bu hususla ilgili hiçbir delili yoktur- o kimsenin hesabı ancak Rabbinin katındadır. Şurası muhakkak ki kâfirler iflah olmaz." (Müminun, 117)

Bu konudaki âyetler pek çoktur. Soruda sözü edilen iş Kureyşli kâfirlerin ve diğerlerinin -evvel zamanda yaşayan müşriklerin- dinidir. Allah peygamberleri ve onlara indirdiği kitapları, bu anlayışı reddetmek ve böyle bir şey yapmaktan sakındırmak için göndermiştir. Aşağıdaki âyetler bunun delilidir:

"Andolsun ki, biz 'Allah'a ibadet edin ve putlardan sakının' diye (emretmeleri için) her millete bir peygamber gönderdik" (Nahl, 36)

"Senden önce hiçbir peygamber göndermedik ki ona 'benden başka ilah yoktur; o halde bana ibadet edin' diye vahyetmiş olmayalım." (Enbiya, 25)

"Elif, Lam, Ra. (Bu sana indirilen) hikmet sahibi (ve) her şeyden haberdar olan (Allah) tarafından âyetleri sağlamlaştırılmış, sonra da (her yönüyle) açıklanmış bir kitaptır. (Bu kitap size) Allah'tan başkasına ibadet etmemeniz için (indirildi). Şüphesiz ki ben, onun tarafından size (gönderilmiş) bir uyarıcı ve müjdeciyim." (Hûd, 1-2)

"Bu kitabın indirilişi, aziz ve hikmet sahibi Allah katındandır. (Ey Muhammed!) şüphesiz ki Kitab'ı sana hak olarak indirdik. O halde sen de dini Allah'a has kılarak ihlâs ile kulluk et. Dikkat et, hâlis din Allah'ındır. O'nun yanı sıra başkalarını veli edinenler. 'Onlara, bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz' derler. Doğrusu Allah, ayrılığa düştükleri şeylerde aralarında hüküm

verecektir. Allah şüphesiz, yalancı ve inkarcı kimseyi hidâyete iletmez." (Zümer, 1-3)

Allah bu âyetlerde açıkça beyan etmiştir ki, O, ortağı olmaksızın sadece kendisine ibadet edilmesi için peygamberler göndermiş, kitaplar indirmiştir. İbadetlerin türü ne olursa olsun; dua, yardım istemek, korku, ümit, namaz, oruç, kurban ve diğerleri sırf Allah için yerine getirilmelidir. Bu âyetlerde bildirilmiştir ki Kureyş müşrikleri ve diğerleri,hak yol davetçisi olan peygamberlere ve başkalarına şöyle diyorlardı: Biz o dost edindiklerimize ancak bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye tapıyoruz. Yani diyorlardı ki; "Biz onlara; onlar yaratıcı, rızık verici ve kâinattaki olayları var edici olduğu için değil, bizim için şefaatçi olsunlar, bizi Allah'a yakınlaştırsınlar diye tapıyoruz." Allah onları yalanlamış ve bu davranışları ile kâfir olduklarını Zümer suresi 3. âyetinin sonundaki beyanı ile haber vermiştir:

"Allah, ayrılığa düştükleri şeylerde aralarında hüküm verecektir. Allah şüphesiz, yalancı ve kâfir kimseyi hidâyete iletmez." (Zümer, 3)

Demek oluyor ki Yüce Allah onların "Allah'tan başka taptığımız dostlara/ev-liyaya sadece bizi Allah'a yakınlaştır-sınlar diye tapıyoruz" sözlerini yalanlamış, **"Allah şüphesiz, yalancı ve kâfir olan kimseyi hidâyete iletmez"** buyurarak, bu inançlarıyla kafir olduklarına hükmetmiştir.

Yüce Allah, Yûnus sûresinde bir başka âyette,

"Allah'tan başka taptıklarına "onlar Allah katında bizim şefaatçilerimizdir" dediklerini bildirmiştir:

"Onlar Allah'ın yanı sıra kendilerine ne zarar, ne de fayda verecek şeylere tapıyor ve 'bunlar, Allah katında bizim şefaatçılarımızdır' diyorlar."

Allah bunları yalanlayarak şöyle buyurmuştur:

"De ki: Siz Allah'a göklerde ve yerde bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz? Hâşâ! O, onların ortak koştukları her şeyden uzak ve yücedir." (Yûnus, 18)

Azîz ve Celîl olan Allah, Zâriyat sûresinde insanları ve cinleri tüm varlıklardan başka tek Allah'a ibadet etmeleri için yarattığını bildirmiş;

"Ben cinleri ve insanları, ancak bana ibadet etsinler diye yarattım." (Zâriyat, 56) buyurmuştur.

İnsan olsun, cin olsun hepsine farz olan, sadece Allah'a ibadet etmeleri, O'na yaptıkları ibadeti ihlâslı yapmaları, Allah'tan başka peygambere veya başkalarına tapmaktan sakınmalarıdır. Bunlardan imdat istenmediği gibi başka türden ibadetlerin de Allah'tan başkasına yapılmayacağı yukarıda geçen âyetler ve bu manadaki diğer âyetler uyarınca, gerek peygamberimizden, gerekse diğer peygamberlerden gelen rivâyetler uyarınca ortadadır.Zira onlar insanları tek

ibadet edilecek Allah'a ibadet etmeye davet etmişler. İbadeti başkalarına değil, sadece Allah'a tahsis etmeğe yönlendirmişlerdir. Ayrıca insanları şirkten ve Allah'tan başkasına ibadet etmekten sakındırmışlardır.

İslam dininin temeli budur. Allah bu temele dayalı olarak peygamberler göndermiş, kitaplar indirmiş, insanları ve cinleri bu esasın yerine gelmesi için yaratmıştır. Kim peygamberlerden veya başkasından medet bekler, yardım ister veya onlara yakın olmak için herhangi bir ibadet yaparsa, Allah'a şirk koşmuş ve Allah ile birlikte bir başkasına ibadet yapmış olur. Böyle yapan kimse aşağıdaki âyetlerde ifade buyurulan hükme girer ki Yüce Allah şöyle buyurur:

"Eğer onlar Allah'a ortak koşsalardı, kendileri için yapmakta oldukları amelleri elbette boşa giderdi." (En'am, 88)

"(Ey Muhammed!) Andolsun ki sana da, senden önceki peygamberlere de (şu husus) vahyolunmuştur: Andolsun ki (bilfarz) Allah'a ortak koşarsan, amelin mutlaka boşa gider ve hüsrana uğrayanlardan olursun." (Zümer, 65)

"Allah kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz, bundan başkasını dilediği kimse için bağışlar. Allah'a şirk koşan kimse büyük bir günah (ile) iftira etmiş olur." (Nisâ, 48)

"Kim Allah'a ortak koşarsa, muhakkak Allah ona cenneti haram kılar; artık onun yeri cehennemdir ve zalimler için yardımcılar yoktur." (Mâide, 72)

Hiçbir kimse bu delillerin dışında kalmaz. Ancak Müslüman ülkelerden uzak olup kendisine Kur'ân, hadis ve İslam dâveti ulaşmayan kimseler bu delillere muhatap değildir. Kendisine davet ulaşmayan kişinin durumu Allah'a kalmıştır. İlim adamlarının sözlerinden doğru olanına göre böyle bir kimse kıyamet günü sınamaya tabi tutulur. Uyumlu davranırsa cennete girer. Baş kaldırırsa cehenneme girer. Erginlik dönemine ulaşmadan ölen müşrik çocuklarının durumu da böyledir. Doğrusu müşriklerin çocukları hakkında iki görüş vardır:

Birincisi: Onlar kıyamet günü sınava tâbi tutulurlar: Eğer (sorulara) cevap verirlerse cennete girerler. Baş kaldırırlarsa cehenneme girerler. Zira Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem, bunlar hakkında sorulan soruya: "Onların ne yapacağını en iyi bilen Allah'tır" şeklinde cevap vermiştir.[1] Allah'ın onlar hakkındaki bilgisi, sınava tabi tutulduklarında ortaya çıkacaktır.

İkincisi: Onlar cennetliktir. Zira onlar yükümlü olmazdan önce fıtrat üzere iken ölmüşlerdir. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen sahih bir rivâyetle şöyle buyurmuştur:

"Her doğan fıtrat üzere -bir diğer rivâyette "bu din üzere"- doğar. Sonra anası babası onu Yahudi, Hıristiyan veya Mecusi yapar."

[1] Hadisin sahih olduğunda ittifak edilmiştir.

Yine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen bir rivâyete göre, "Peygamber (miraç gecesinde) İbrahim peygamberi cennet bahçelerinden birinde yanında müşriklerin çocuğu olduğu halde görmüştür."

Müşriklerin çocukları hakkındaki görüşlerin en doğru olanı budur. Hem geçen delillere göre, hem de: **"Biz, bir peygamber göndermedikçe kimseye azap edecek değiliz."** (İsrâ, 15) âyetine göre hüküm budur. Hâfız İbn Hacer, Fethu'l-Bârî isimli kitabının "cenaze" bölümünde müşriklerin çocukları hakkında demiştir ki: "Tahkik ehlinin ulaştığı, tercih edilen ve sahih mezhep olan bu görüştür."[1]

Yaşamakta olan bir kimseden yardım istemek hususu, Allah'tan başkasından bir istekte bulunmak konusundaki hükmün dışındadır. Yeter ki yardım istenen kişinin istenilene gücü yetsin. Bu şirk değildir. Allah Musa aleyhisselam'ın Kıptî ile yaşadığı olayı anlatırken Kur'ân'da: **"… (Musa'nın) kendi tarafından olanı, düşmana karşı ondan yardım istedi."** (Kasas, 15) Çünkü her insan gerek duyduğu her şeyde kardeşlerinin yardımına ihtiyaç duyar. Cihad ve başka hususlarda gücü yettiği şeylerde başkasının yardımı istenebilir. Bu şirk olmayıp, bilakis mubah/serbest bırakılmış şeylerdendir. Bu yardım bazen sünnet, bazen vacip olur. Dini delillere göre hüküm değişir.

Başarı Allah'tandır.

---

[1] Askalanî, Fethu'l-Bârî, 3/247

ALLAH'TAN BAŞKASINDAN YARDIM DİLEMEK[1]

Hamd Allah'a mahsustur. Allah'ın peygamberine, âilesine, ashabına ve yolundan gidenlere salât ve selam olsun. Hamd, salât ve selamdan sonra derim ki:

19/04/1390 tarihli sayısında "el-Muctema'ul-Kuveytî" isimli gazete "Şerefli Peygamberin Doğum Yıldönümü" başlığı altında bir şiir yayımlamıştır. Sözkonusu şiirde peygamber aracılığı ile yardım ve zafer istenmekte, Muhammed ümmetinin içine düştüğü ayrılık ve parçalanma dile getirilip peygamberden ümmetini bu durumdan kurtarması ve ümmete yetişmesi istenmektedir. Şiir "Amine" imzasıyla yazılmış olup şöyledir:

"Ya Rasûlallah dünyamıza yetiş!

Dünyamızı tutuşturulmuş savaş ateşi yakıyor."

"Ya Rasûlallah ümmet(in)e yetiş!

Ümmet(in) gecesi çok uzun bir şüphe karanlığı içindedir."

"Ya Rasûlallah ümmet(in)e yetiş!

Ümmet(in) trajedi yaşıyor; acılar içinde önünü göremez olmuştur."

Şair hanım sözlerini şöyle bitiriyor:

"Bedir savaşında Allah'a nida edip zaferi çabuklaştırdığın gibi

Bizim zaferimizi de çabuklaştır."

"Bedir'de perişanlık şahane bir zafere dönüşmüştü

Allah'ın nice askerleri vardır ki göremezsin."

Allahu Ekber! Bu bayan yazar ümmete yetişerek zaferi çabuklaştırmasını isteyip peygambere seslenmekte, imda-da gelmesini istemektedir. Yazar zaferin sadece Allah'ın elinde olduğunu, peygamberin veya diğer yaratılmışların elin-de bir şey olmadığını ya unutuyor veya bilmiyor. Yüce Allah, Kitab-ı Mübîn'in-de şöyle buyurur:

"Zafer, yalnızca mutlak güç ve hikmet sahibi Allah katındandır." (Âl-i İmran, 126)

"Allah size yardım ederse, artık size üstün gelecek hiç kimse yoktur. Eğer sizi yardımsız bırakıverirse, ondan sonra size kim yardım eder?" (Âl-i İmrân, 160)

Bu deliller ve icma ile bilinmiştir ki aziz ve celil olan Allah varlıkları kendisine ibadet etmeleri için yaratmıştır. Peygamberler gönderip kitaplar indirerek ibadetin ne olduğunu açıklayarak, bu ibadete çağrıda bulunmuştur. Aşağıdaki âyetler bunu ifade etmektedir:

"Ben cinleri ve insanları, ancak bana ibadet etsinler diye yarattım." (Zariyat,

---

[1] Şeyh Abdulaziz b. Bâz tarafından hazırlanmıştır.

56)

"Andolsun ki, biz 'Allah'a ibadet edin ve tağuttan sakının' diye (emretmeleri için) her millete bir rasûl gönderdik." (Nahl, 36)

"Senden önce hiçbir peygamber göndermedik ki ona 'benden başka ilah yoktur; şu halde bana ibadet edin' diye vahyetmiş olmayalım." (Enbiya, 25)

"Elif, Lam, Ra. (Bu sana indirilen) hikmet sahibi (ve) her şeyden haberdar olan (Allah) tarafından âyetleri sağlamlaştırılmış, sonra da (her yönüyle) açıklanmış bir kitaptır. (Bu kitap size) Allah'tan başkasına ibadet etmemeniz için (indirildi). Şüphesiz ki ben, onun tarafından size (gönderilmiş) bir uyarıcı ve müjdeciyim." (Hûd, 1-2)

Allah Teâlâ bu muhkem âyetlerde açıklamıştır ki, insanlar ve cinler ancak ortağı olmayan O'na ibadet etsinler diye yaratmıştır.

Yine Allah beyan buyurmuştur ki bu ibadeti emretsinler, zıddı olanı (ortak koşmayı) yasaklasınlar diye peygamberler göndermiştir. Ve haber vermiştir ki kendisinden başkasına ibadet edilmesin diye âyetlerini muhkem bir şekilde bildirmiş ve açıklamıştır.

İbadet, O'nun emirlerini tutup yasaklarını bırakarak sadece, tek olarak ona tâatte bulunmaktır. Allah Teâlâ pek çok âyette bunu emretmiştir. Aşağıdaki âyetler bunlardan bazılarıdır.

"Onlar, dini yalnız kendine has kılarak ve hanifler olarak ibadet etmeleri için emrolundular." (Beyyine, 5)

"Rabbin, sadece kendisine ibadet etmenizi kesin bir şekilde emretti." (İsra, 23)

"… O halde sen de dini Allah'a has kılarak ihlâs ile kulluk et. Dikkat et, halis din Allah'ındır." (Zümer, 2-3)

Bu manada âyetler pek çoktur. Âyetlerin hepsi sadece Allah'a ihlâslı olarak ibadet edip, peygamberler olsun başkaları olsun ondan başkasına tapmayı terk etmenin farz olduğunu gösterir. Şüphe yok ki dua etmek, önemli ve bütün türlerini kendisinde toplayan ibadetlerdendir. O halde duanın ihlâslı olarak sadece Allah'a yapılması farzdır. Nitekim Allah:

"Öyleyse kafirlerin hoşuna gitmese de dini yalnızca O'na halis kılarak Allah'a dua edin." (Gafir, 14) ve

"Mescitler şüphesiz Allah'ındır. O halde, Allah ile birlikte hiç kimseye yalvarmayın." (Cin, 18)

Allah'tan başkasına ibadet ve dua etmeme hususu peygamberleri de, başkalarını da içine alır. Çünkü âyette "ehaden" kelimesi "nekre" (belirsiz)dir ve bu kelimeden önce yasak kipi bulunmaktadır. Buna göre bu dua ve ibadet etmeme

yasağı Allah'tan başka herkesi içine almaktadır. Bir başka âyette de şöyle buyurulmaktadır:

"Allah'ı bırakıp da sana fayda ya da zarar vermeyecek şeylere tap-ma." (Yunus, 106)

Bu âyette peygambere hitap edilmektedir. Oysa peygamberi şirke düş-mekten Allah'ın koruduğu bilinmektedir. Öyle ise bu âyetteki yasaklama ile peygamberden başkalarını sakındırmak kastedilmektedir. Âyetin devamında: **"Eğer bunu yaparsan mutlaka zalimlerden olursun.**" (Yunus, 106) buyurul-muştur. Demek ki Allah'tan başkasına dua (ibadet) etseydi Âdemoğlunun efendisinin zalimlerden olacağı bildiriliyor. Bunu peygamberden başkası yaparsa durumu nasıl olur? Herhangi bir kayıt olmaksızın "zulüm" söylendiği zaman bundan büyük şirk (olan kâfirlik) anlaşılır. Nitekim Kur'ân'da:

"Kafirler elbette zalimlerdir." (Ba-kara, 254)

"Doğrusu şirk en büyük zulümdür." (Lokman, 13) buyurulmuş-tur.

Bu âyetlerden ve diğerlerinden anlaşılmıştır ki ölüye, ağaca, taşa ve başka şeylere dua (ibadet) etmek aziz ve celil olan Allah'a şirk (ortak) koşmaktır. Bu ise Allah'ın kendisi sebebiyle insanları ve cinleri yarattığı; açıklaması için peygamberler gönderip, kitaplar indirdiği ibadete aykırıdır. Ayrıca **"lâ ilâhe illallah"**ın manası budur. Zira bu sözün anlamı **"kendisine ibadet edilmesi hak olan sadece Allah'tır"** demektir. Lâ ilâhe illallah kelimesi Allah'tan başkasına ibadete aykırı olup, ibadet etmeyi Allah için ispat etmektedir. Nitekim Kur'ân'da:

"Çünkü Allah hakkın ta kendisidir; O'ndan başka taptıkları ise hiç şüphesiz bâtıldır." (Lokman, 30)

buyurulmuştur. İşte dinin aslı, İslâm'ın temeli budur. Bu asıl ve temel doğru olduktan sonra ibadetler sahih (geçerli) olabilir. Nitekim Kur'ân'da:

"**(Ey Muhammed!) Andolsun ki sana da, senden önceki peygamberlere de (şu husus) vahyolunmuştur: Andolsun ki (bilfarz) Allah'a ortak koşarsan, amelin (yaptığın işin, ibadetin) boşa gider ve ziyana uğrayanlardan olursun."** (Zümer, 65) ve

"**… Eğer Allah'a ortak koşsalardı, yapmakta oldukları amelleri elbette boşa giderdi."** (En'am, 88)

İslam dini iki büyük esas üzerine kurulmuştur: Birincisi: Sadece tek olan Al-lah'a ibadet etmektir. İkincisi: İbadetin ancak Allah'ın peygamberi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in dinine göre yapılmasıdır. **"Lâ ilâhe illallah"**ın manası budur. Peygamberlerden veya başkalarından ölmüş birine, putlara, ağaçlara, taşlara veya başka bir yaratılmışa her kim dua ederse veya bunlardan birinden yardım isterse yahut bunlardan birine yakın olmak için kurban keser, adakta bulunur, namaz kılar veya secde ederse, onları Allah'tan başka ilahlar edinmiş,

onları Allah'a eş tutmuş olur. Bu ise yukarıdaki esasa aykırıdır ve "la ilahe illallah"ın manasına ters düşer. Dinde olmadığı ve Allah izin vermediği halde dinde sonradan bir şey çıkaran kimse, "Muhammed sallallâhu aleyhi ve sel-lem'in Allah'ın Rasûlü olduğuna şahitlik ederim" sözünün manasını bozar. Nitekim Allah şöyle buyurur:

"Onların (kafirlerin) yaptıkları her bir (iyi) işi alırız. Sonra onu saçılmış (işe yaramaz) zerreler haline getiririz." (Furkan, 23)

Bu ameller, Azîz ve Celîl olan Allah'a ortak koşmuş olarak ölen kimsenin amelleridir. Allah'ın izin vermediği dine sonradan sokulmuş işler de böyledir. Onlar da Allah'ın temiz şeriatına uygun işler olmadığı için kıyamet günü saçılmış zerreler haline gelecektir. Peygamber şöyle buyurur: "Şu bizim (din) işimizde kim sonradan bir şey ortaya koyarsa, o reddedilmiştir." [1]

Bu bayan yazar yalvarışını ve imdat dileyişini Peygamber sallallâhu aleyhi ve sel-lem'e yöneltmiş, âlemlerin Rabbinden yüz çevirmiştir. Oysa fayda ve zafer onun elindedir. O'ndan başka kimsenin elinde bir şey yoktur. Şüphe yok ki bu büyük bir zulüm ve tehlikeli bir şirk (ortak koşma)dır. Şurası kesindir ki Allah kendisine dua edilmesini emredip, ona icabet (duasını kabul) edeceğini va'd etmiş, O'na dua etmekten büyüklenene ise cehenneme gireceği tehlikesini haber vermiştir.

"Rabbiniz (şöyle) buyurdu: Bana dua edin, size icabet edeyim. Muhakkak bana ibadeti bırakıp büyüklük taslayanlar aşağılanarak cehenneme gireceklerdir." (Gafir, 60)

Bu âyet-i kerime duanın ibadet olduğunu göstermekte, Allah'a ibadet etmekten büyüklenerek kaçınanların gideceği yerin cehennem olduğunu bildirmektedir. Allah'a dua (ibadet) etmekten büyüklenenin hali böyle olursa, O'ndan başkasına dua edenin veya O'ndan yüz çevirenin hali nice olur? Allah şöyle buyurur:

"Kullarım sana beni sorduğu vakit (de ki): Ben herhalde yakınım. Dua edenin duasını bana dua ettiği zaman (işitir) ona karşılık veririm. O halde kullarım da benim davetime uysunlar ve bana inansınlar, umulur ki doğru yolu bulurlar." (Bakara, 186)

Peygamber bir sahih hadisinde duanın ibadet demek haber vermiş, amcası Abbâs'ın oğlu Abdullah radiyallâhu anh şöyle demiştir:

"Allah('ın hakların)ı koru ki O'da seni korusun. Allah('ın hakların)ı koru ki O'nu karşında bulasın. Bir şey istediğin zaman Allah'tan iste. Yardım istediğin zaman Allah'tan yardım iste."[2]

---

1 Hadisin sahih olduğuna ittifak edilmiştir.

2 Hadisi Tirmizî ve başkaları tahriç etmiştir.

Allah'ın Rasûlü bir diğer hadisinde şöyle buyurmuştur:

"Kim ki Allah'a (bir başkasını) eş tutarak dua ederse cehenneme girer."[1] Ayrıca Buhârî ve Müslim'de bulunan bir hadiste geçtiği üzere Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e:

"Hangi günah en büyüktür?" diye sorulduğunda: "Seni yarattığı halde Allah'a (bir başkasını) eş koşmandır" buyurmuştur.

Allah'tan başkasına dua eden, O'ndan başkasından yardım dileyen, kurban kesen, adak adayan veya herhangi bir ibadeti O'dan başkasına yapan her bir kimse Allah'a başkasını eş tutmuş olur. Bu başkası isterse peygamber, evliya, melek, cin, put veya yaratılmışlardan bir başkası olsun hüküm aynıdır. Mevcut ve yaşamakta olan bir kimseden, yapabileceği ve el ile tutulur, göz ile görülür yapılmasına güç yeter bir şeyi istemek şirk (Allah'a ortak koşmak) değildir. Bilakis bu olağan ve müslü-manlar arasında câiz bir şeydir.

Nitekim Musa aleyhisselam'ın hikayesi anlatılırken Kur'ân'da:

"… Kendi tarafından olanı, düşmana karşı ondan yardım istedi." (Kasas, 15) ve

"Musa korka korka (etrafı) gözetleyerek oradan çıktı." (Kasas, 21) buyuruluyor.

Nitekim insan başına gelen savaş ve başka durumlarda ihtiyaç duyduğu hallerde arkadaşlarından yardım isterler ve birbirlerine yardım ederler.

Şurası kesindir ki Allah peygamberine "fayda ve zarar vermeye mâlik olmadığını" insanlara ulaştırmasını emretmiş, Cin suresinde şöyle buyurmuştur:

"(Rasûlüm!) De ki: Ben ancak Rabbime yalvarırım ve O'na kimseyi ortak koşmam. De ki: Doğrusu ben (kendi başıma) size ne zarar verme, ne de fayda sağlama gücüne sahibim." (Cin, 20-21)

A'râf suresinde ise Allah şöyle buyurur:

"De ki: Ben, Allah'ın dilediğinden başka kendime herhangi bir fayda veya zarar verecek güce sahip değilim. Eğer gaybı bilseydim elbette birçok mal ve menfaat elde ederdim ve bana hiçbir fenalık dokunmazdı. Ben sadece inanan bir kavim için bir uyarıcı ve müjdeciyim." (A'râf, 188)

Bu manada âyet çoktur.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ancak Rabbine dua eder, O'ndan başkasından yardım istemezdi. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Bedir savaşı günü Allah'tan düşmanlarına karşı ısrarlı bir şekilde yardım ve zafer istiyor ve şöyle diyordu:

---

[1] Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

"Ey Rabbim! Bana va'd ettiğini gerçekleştir!"

Peygamber o kadar ısrar ediyordu ki Ebû Bekir radiyallâhu anh ona şöyle diyordu:

"Ey Allah'ın Rasûlü! Yeter, yeter! Allah mutlaka sana va'd ettiğini gerçekleştirecektir."

Bu konuda Kur'ân'da şu âyetin indiğini görüyoruz:

"Hatırlayın ki, siz Rabbinizden yardım istiyordunuz. Buna karşılık O, 'ben size meleklerden peşpeşe gelen bin tanesi ile yardım edeceğim' diyerek duanızı kabul buyurdu. Allah bunu (meleklerle yardımı) sadece müjde olsun ve onunla kalbiniz yatışsın (güven ve huzura kavuşsun) diye yapmıştı. Yoksa yardım (meleklerden veya başka bir şeyden değil) yalnız Allah katındandır. Çünkü Allah mutlaka gâliptir, yegâne hüküm (ve) hikmet sahibidir." (Enfâl, 9-10)

Bu âyetlerde Allah, Müslümanların kendisinden yardım istediklerini hatırlatıp, onların imdadına melekleri göndererek yetişmek suretiyle dualarını kabul ettiğini haber veriyor. Allah daha sonra yardım etme eyleminin meleklerin elinde olmadığını, ancak onları müjde olsun ve kalpleri huzur bulsun diye gönderdiğini ve yardımın kendi katından olduğunu açıklamıştır.

Nitekim Âl-i İmrân 126. ve Enfâl 10. âyetlerinde:

"Yardım ancak Allah katındandır" buyurulmuş, ayrıca Âl-i İmrân suresinde Bedir savaşındaki durum şöyle açıklanmıştır:

"Andolsun, güçsüz olduğunuz halde Allah, Bedir'de size yardım etmişti. Öyle ise, Allah'tan korkun ki O'na şükretmiş olasınız." (Âl-i İmrân, 123)

Allah bu âyette, Bedir günü Müslümanlara yardım edenin kendisi olduğunu açıklamıştır. Böylece anlaşılmıştır ki Allah'ın Müslümanlara verdiği silah, kuvvet ve meleklerin imdada gelmesi; bunların hepsi zaferin sebepleri, müjde ve huzur vermekten ibarettir. Zafer bunlardan değil, sadece Allah katındandır. Bu bayan yazarın veya başkasının yardım ve zafer istek ve yalvarışını, her şeye gücü yeten, her şeyin maliki olan alemlerin Rabbi Allah'tan yüz çevirerek Peygambere yöneltmesi hiç şüphe yok ki en çirkin cahillik hatta büyük şirktir. Bu hanımefendiye samimi bir şekilde tevbe edip, Allah'a dönüş yapması farzdır. Böyle bir tevbe yaptı-ğından pişman olup, kesin bir şekilde vazgeçerek bir daha aynı şeyi yapmamaya azmetmekle olur. Bunu, Allah'ı yüceltmek, O'nun emirlerine uymak ve ihlâslı olmak için yapmalıdır. İşte samimi tevbe böyle gerçekleşir. Tevbe edilen şey, kul hakkı ile ilgili ise dördüncü bir şey daha gerekir. O da hak sahibinin hakkını iâde edip, onunla helalleşmektir. Allah kullarına tevbe etmelerini emir buyurup, tevbeyi kabul edeceğini va'd etmiştir.

Aşağıdaki âyetler bunu ifade etmektedir.

"Ey müminler! Hep birlikte Allah'a tevbe edin ki kurtuluşa eresiniz." (Nur, 31)

"Allah'a tevbe edip, O'ndan bağışlanmayı dilememeyecekler mi? Allah çok yarlıgayıcı, çok esirgeyicidir:" (Mâide, 74)

"Onlar ki, Allah ile beraber başka bir tanrıya yalvarmazlar, Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar ve zina etmezler. Bunları yapan, günahı(nın cezasını) bulur; Kıyamet günü azabı kat kat olur ve orada alçaltılmış olarak ebedi kalır. Ancak tevbe ve iman edip iyi davranışta bulunanlar başka; Allah onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah çok bağışlayıcıdır, engin merhamet sahibidir." (Furkân, 68, 69, 70)

"O (Allah) kullarından tevbeyi kabul eden, kötülükleri bağışlayan ve yaptıklarınızı bilendir." (Şûrâ, 25)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sahih olarak şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir:

"İslam('a girmek) daha önce (yapılan şey)leri yıkıp yok eder. Tevbe de kendinden önce yapılanları kes(ip temizl)er."

Şirk koşmanın tehlikesinin büyüklüğünden ve günahların en büyüğü olduğundan, bu hanım yazarın yazdıklarından (bazı kimselerin) aldanması korkusundan, Allah için nasihat etmenin hem bir ibadet, hem gerekli (vacip) olduğundan dolayı bu kısa yazıyı kaleme aldım. Yüce Allah'tan bu yazdıklarımın faydalı olmasını, bizim ve bütün müs-lümanların durumunu iyileştirmesini, hepimize dinimizde sebât ve iyi bir anlayış lutfetmesini, bizi ve Müslümanları nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüğünden korumasını dilerim. O bunu gerçekleştirecek olan ve buna gücü yetendir.

Kulu ve peygamberi olan Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e, onun arkadaşlarına ve aile bireylerine Allah salât ve selam eylesin.

PEYGAMBERLER VE SÂLİHLER İLE TEVESSÜL[1]

Hamd sadece Allah'a mahsustur. Salât ve selam, kendisinden sonra peygamber gelmeyecek olan Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e olsun.

Hamd ve salât-u selamdan sonra derim ki: Müslümanlardan pek çoğu Rabbinden uzak olduğu ve bu zamanda dinini bilmediği için, onlar arasında şirk (ortak koşmak) dinde sonradan çıkarılmış şeyler ve hurâfeler çoğalmıştır. Şirk türünden büyük bir şekilde yayılmış olanı, bazı Müslümanların evliyâ ve sâlih kişiler adını verdikleri kimseleri ulu kişi saymaları, Allah'ı bir kenara bırakarak onlara dua etmeleri ve onların fayda ve zarar verebileceklerine inanmalarıdır. İşte Müslümanlardan bazıları onları ululamış ve ölenlerin kabirleri etrafında dönmüş (tavaf etmiş)lerdir. Yaptıkları bu hareketlerle hacetlerini yerine getirmek ve sıkıntılarını gidermek hususunda ulu saydıkları kişileri Allah ile kendi aralarında vesile/aracı edinmişlerdir. Bu cahil kimseler Kur'ân'a ve Peygamberin hadislerine başvursalardı, Kur'ân ve hadisin dua ve tevessül konusunda getirdiğini anlamış olsalardı gerçek ve meşru/ geçerli tevessülün/vesilenin ne olduğunu kesinlikle bilecek, anlayacaklardı.

Gerçek tevessül meşru olan tevessül emredilenleri yaparken yasaklardan kaçınırken Allah'a ve Rasûlüne itaat yolu ile ve hayırlı/sâlih ameller yaparak Allah'a yakın olma yoluyla olan tevessüldür. Gerçek ve meşru tevessül, bir şey istenmesi söz konusu olduğu zaman bunu Allah'ın güzel isimleri ve yüce sıfatları ile işlemekle olur. İşte Allah'a yaklaşmanın araçları, Allah'ın rahmetine ve rızâsına ulaştıran yol budur. Fakat ölülerin kabirlerine sığınmak, bu kabirlerin etrafında dönmek, yatırlara adaklar adamak, ihtiyaçlarının yerine gelmesi ve sıkıntılardan kurtulmak dileğiyle kişinin kendisini türbelerin eşiğine atması suretiyle yapılan tevessül meşru bir tevessül olmadığı gibi bilakis şirk ve küfürdür.-Allah korusun-

Bazı kimselerin delil olarak ileri sürdüğü Hattab oğlu Ömer'in (peygamberin amcası) Abbâs ile tevessül etmesine gelince: Şurası muhakkaktır ki Ömer radiyallâhu anh, Abbas radiyallâhu anh'ın şahsı ile değil, duâsı ile tevessül etmiştir. Şahısların duası ile tevessül etmek, onların şahsı ile tevessül etmekten başkadır. Şu kadar ki şahsın yaşıyor olması şarttır. Zira yaşayan bir kimsenin duası ile tevessül etmek meşrudur. Lâkin bunda da şart olan, duası ile tevessül edilen şahsın sâlih/hayırlı bir kimse olmasıdır.

Şu da var ki kendisinden yardım istenilen ve onun bereketiyle Allah'tan bir şey istemeye gidilen ölmüş kişinin durumu şudur: Öldükten sonra kendisine bir fayda sağlamaya malik değildir. Artık öldükten sonra kendisine bir menfaat sağlamaya gücü yetmiyorken başkasına nasıl bir yarar sağlayabilsin? Ölmüş, yerinden kımıldamayan, organları iş görmez hale gelen bir kimsenin başkasına faydası dokunmak şurada dursun kendisine bir faydası olacağını zerre kadar akıl

[1] Dr. Nâsır Abdulkerim tarafından hazırlanmıştır.

nimetine sahip bulunan bir kimsenin kabul edebilmesi mümkün değildir.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bir insanın ölümünden sonra bir şey yapmaya gücü yetmeyeceğini kesin bir ifade ile bildirmiştir.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurur ki:

"Âdemoğlu öldüğü zaman ameli kesilir. Ancak üç sınıf kimse böyle değildir: Devamlılık özelliği olan bir hayır yapan, faydalanılan bir ilim yapan ve kendisine dua eden bir çocuğu olan kimse."

Bu hadis-i şerif açık olarak ortaya koymuştur ki ölen kimse, kendisine dua eden ve bağışlanmasını isteyen birine muhtaçtır. Yaşayan kimsenin ölünün duasına ihtiyacı yoktur. Hadis-i şerif ölümden sonra kişinin bir iş yapmasının sona erdiğini ortaya koyduğuna göre, ölen bir kimsenin kabrinde yaşamakta olduğuna, başkalarıyla bağlantısı olup hangi türden olursa olsun imdada yetişme imkânına sahip bulunduğuna nasıl inanırız? Buna nasıl inanılır ki bir şeyi yitiren kimse, o şeyi başkasına veremez. Ölen bir kimse (bir ihtiyacı gidersin diye) kendisine yapılan duayı -dua ne kadar uzasa da- işitmesi mümkün değildir.

Kur'ân'da buyuruluyor ki:

"… O'nun yanı sıra yalvarıp durduklarınız, bir çekirdek kabuğuna bile sahip değillerdir. Eğer çağırsanız, çağırmanızı işitmezler. Farazâ işitseler bile size cevap veremezler. Kıyâmet günü de sizin (onları Allah'a) ortak koşmanızı reddederler." (Fatır, 13-14)

Bu âyetlerde Allah onların bir şeye sahip olmadığını ve kendilerine yapılan yakarışı işitmediklerini bildirmiştir.

Bilinen bir şeydir ki kendisi bir şeye sahip olmayan, bir şey veremez. İşitmeyen bir şey anlamaz ve cevap veremez. Ayrıca, âyet-i kerime açıkça ortaya koymuştur ki; Allah dışında kendisine dua edilen kimse -her kim olursa olsun- kendisine dua eden için hiçbir şeyi gerçekleştiremez. Allah dışında kime ibadet edilirse edilsin, bu ibadet bâtıl/geçersizdir.

Kur'ân'da Allah buyurmuştur ki:

"Allah'ı bırakıp da sana fayda ya da zarar vermeyecek şeylere tapma. Eğer bunu yaparsan mutlaka zalimlerden olursun. Eğer Allah sana bir zarar dokundurursa onu yine O'ndan başka giderecek yoktur. Eğer Allah sana bir hayır dilerse, O'nun keremini geri çevirecek (hiçbir güç) yoktur." (Yunus, 106-107)

Bu âyet açıklamıştır ki: Allah'tan başka kendisine dua/ibadet edilen her şey ne zarar verir, ne de fayda verir. O halde ona ibadet ve dua etmenin ne faydası vardır? Bu âyette "filanın kabrine gittik" veya "evliyadan filana dua ettik, dileğimizi elde ettik" diyen hurâfecileri yalanlama vardır. Bir kimse bu sözleri söylerse Allah'a

karşı yalan söylemiş olur. Varsayalım ki bu sözleri söyleyip de bir şey elde eden olursa bu sonuç şu iki sebepten birisi ile meydana gelmiştir:

1- Eğer elde edilen sonuç doğal olarak yaratılmışların gücü yeten türden bir şey ise, şeytanların aracılığı ile meydana gelmiştir. Çünkü şeytanlar devamlı (dileklerde bulunulan) kabirlerin olduğu yerde hazır olurlar. Zira Allah'tan başka ibadet edilen her putun ve kabrin olduğu yerde mutlaka şeytanlar bulunur. Ta ki insanların ve evliyayı dileklerinin yerine gelmesi için aracı kılanları kışkırtıp saptırmak için orada bulunurlar. Nitekim eskiden puta tapanlar böyle sapıtılıyordu. Şeytan kendisinden yardım isteğinde bulunan kimsenin suretini alarak onların gözüne öyle görünüp onlara bir şeyler söyler. Nitekim kâhin (gelecekten haber veren) şeytanlar bir şeyler söylerdi. Bunların bazıları doğru olabilir, lakin çoğunluğu yalandır. Bunların bazı ihtiyaçları yerine gelebilir, bazı sıkıntıları ortadan kalkabilir. Buralara gidip yalvaran masum zavallılar sanırlar ki evliyadan olan o zat kabrinden çıkıp onları yapmıştır. Gerçekte ise şeytanın, onlardan medet dileyerek Allah'a ortak koşan kişiyi sapıtmak için evliyanın şeklinde ona görünmesinden ibarettir. Nitekim şeytanlar putperestlik dönemlerinde putların içine girerek,onlara tapanlara konuşur ve onların bazı ihtiyaçlarını yerine getirirlerdi. Alimler böyle olduğunu açık seçik ifade etmişlerdir.

2- Elde edilen sonuç yaşatmak, sağlık vermek, zenginleştirmek, fakirleştirmek gibi ancak Allah'ın gücü yeten kabilden bir şey ise, esasında bu iş Allah'ın ezelde, gökler ve yeryüzü yaratılmazdan binlerce sene evvel yazıp takdir buyurduğu bir şeydir, mesela gelmesi o zamanda takdir edilmiştir. Yoksa bu yalvarma işini yapanların yersiz bir şekilde inandığı gibi kabir sahibine dua etmekle meydana gelmemiştir.

Aklı başında bir insana yaraşan böyle hurafeleri onaylamayıp, kalbini Allah'a bağlamalı, ihtiyacını O'na sunmalıdır ki ihtiyacını Allah gidersin. Halkın ne dediğini dikkate almamalıdır. Zira insanların bilgisi eksik, aciz, zayıf ve zavallıdırlar. İnsan ihtiyacının yerine gelmesini nasıl kendisi gibi birinden ister. Bazen kendisinden istekte bulunulan bir ölüdür. Ölü bir şey görmez, işitmez ve bir şeye sahip değildir. Bilakis cesedini örten topraktan zerre kadarını bile kaldırmaya gücü yetmez. Bu durumda olan birinden istekte bulunmak sapıklığın, cahilliğin ve dosdoğru yoldan sapmanın ta kendisidir. Ne var ki şeytan, insanlara yaptıklarını şirin gösteriyor. Bu davranış insanı küçük düşürmeye yetip artar. Zira bunu yapan yaratandan yüz çevirip yaratılmışa yönelmektir. Allah'a yemin olsun ki bu kalbin ölümü ve kalp gözünün kör olmasının ta kendisidir.

SAHTE KERÂMET

Kerâmet konusu öylesine acayip bir şekilde karışık bir hal almıştır ki bir takım insanlar gerçek mucizenin ve Kerâmetin ne olduğunu bilmez hale gelmişlerdir. Artık insanlar gerektiği gibi bu konuyu anlayamayacak ve gerçek mucize ile kerâmeti sahtelerinden ayıramayacak durumdadır.

Gerçek mucize sadece Allah tarafından insanlara gönderdiği risaleti/mesajı tamamlamak ve peygamberleri desteklemek üzere meydana gelen olağandışı olaylardır. Gerçek Kerâmet ise Allah'ın gerçekten sâlih ve evliyadan olan kullarına bir ikram olmak üzere meydana gelen olağanüstü bir haldir. İnsanlar bunlar ile bir takım hurafe ve asılsız olayları birbirinden ayıramıyorlar. Bu hurafe ve asılsız olayları bir takım düzenbazlar yapıyor ve adına mucize veya kerâmet diyorlar. Bu yaptıklarıyla hem insanların akılsızlıklarına gülüyor, hem hak etmedikleri halde onların paralarını yiyorlar. Pek çok cahil insan mucize ve Kerâmetin insanların gücü dâhilinde kendi seçim ve kazanımlarıyla diledikleri gibi kendilerinin yaptıklarını sanmaktadırlar. Bu bilgisizlik yüzünden insanlar, evliyanın ne zaman isterlerse mucize ve Kerâmet yapma gücüne sahip olduklarına inanmışlardır. Bu durum insanların Rablerini ve dinlerini hakkıyla bilmemelerinin bir sonucudur.

Bu insanlara deriz ki: Bu düzenbazların yaptıklarının evliyadan şu veya bu zâta ait mucize ve Kerâmet olarak tasavvur etmeleri, tamamen yalandan ibarettir. Bu olayların hepsi ya şeytanların bir oyunu veya kurnaz ve akıllı kimselerin icat ederek, bu yapmacık ve vehme dayanan olaylara mucize ve Kerâmet adını vermelerinden ibarettir. Bu kurnazlar böyle yapıyorlar ki bu kabirlerde yatan kimselere saygınlık ve heybet kazandırarak onları bereket/mübareklik kaynağı kılmaktadırlar. Ta ki insanlar onları ululasın ve bu kabirleri ziyaret için masum insanlar oralara cezbedilsinler. Bu kabirlere gelen ziyaretçiler oraları mübarek sayarak kabirde ki yatırlardan isteyeceklerini isteyip, oralara adaklar ve hediyeler bıraksınlar. Tabiîdir ki işleyen bu mekanizmada çalışmak istemeyen tembellere haram bir kazanç ve geçim yolu vardır. Bunlar insanların gülmek ve onların paralarını haksız yere yemekten başka bir şey istemezler.

Sağduyusunu kaybetmeyen herhangi bir akıl sahibinin ruhu bedeninden çıkıp hareketsiz kaldıktan sonra, vücudun kurtların yiyip bitirdiği, çürümüş kemikten ibaret kalmış bir ölünün artık bir şey yapacağını onaylaması mümkün değildir. Bu uydurulmuş rezil şeyleri kim kabul edip onaylar? Ancak basit ve cahil insanlar bunu kabul eder. Çünkü asılsız inançlar öyle bir şeydir ki, onları ölülerin yapması şöyle dursun, dirilerin bile yapması imkansızdır. Allah'ın bize lutfettiği aklımızı bu hurafeleri tasdik etmek için bozamayız. Nurlu akıllar, sağduyular böyle hurafeleri reddeder. Zira bunlar hem Allah'ın şeriat kanunlarına da hayat için koyduğu kanunlara da ters düşen şeylerdir.

ESKİ VE YENİ MÜŞRİKLER

Kabirlere ve ziyaret yerlerine gidenlerin çoğu: "Cahiliye döneminde ki müşrikler putlara taparlardı. Bizim yanımızda put yoktur ki ona tapalım. Bazı şeyhlerin ve salih kimselerin kabirleri vardır. Biz onlara tapmıyoruz sadece onların yüzüsuyu hürmetine Allah'tan bir şeyler istiyoruz. İbadet edip tapmak başka şey, dua edip bir şeyler istemek başka şeydir."

Bu kimselere deriz ki: Gerçekten ölüden medet beklemek ve ondan bereket isteğinde bulunmak, cahiliye döneminde kilerin putlara dua etmesine tamamen benzemektedir. Eskiden müşriklerin taptığı put ile günümüzde insanların içinde bulunana dua ettikleri kabir arasında bir fark yoktur. Put, kabir, tağût … bunların hepsi aynı manayı taşıyan isimlerden ibarettir. Bunların ortak adı Allah'tan başka tapılan şeydir. Ölü veya diri insan, hayvan, cansız varlık veya başkası arasında fark yoktur.

Eskiden müşrikler putlar ile tevessül edip, onlara dua etmelerinin sebebi sorulduğunda şöyle cevap veriyorlardı:

"Onlara, bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz." (Zümer, 3)

Müşrikler, biz ihtiyaçlarımızın yerine gelmesi için putları Allah ile aramızda vasıta/aracı kılıyoruz demek istiyorlardı. Bundan anlaşılıyor ki ilk dönemlerde ki cahiliyet içerisinde kilerin ileri sürdükleriyle, günümüzde ki İslam dini mensuplarından olup da kabirlere ibadet edenler arasında bir fark yoktur. Hepsinin gayesi tek olup, Allah'tan başkasına dua ederek Allah'a ortak koşmaktır.

SEVGİ ŞİRKİ

Allah'tan başkası için câiz olmayan hususlarda kalbin ve duyguların, saygı ve sevgi olarak bir yaratılmışa yönlendirilmesi, o yaratılmışa ibadet etmek sayılır. Bazıları evliyadan ve salih kişilerden birilerini sevdiklerini ileri sürer, onları ulu bir kimse sayarak kutsal kabul ederler. Hatta bunda ileri giderek dini sınırı aşarlar. Gerçekte onlara tapmaktadırlar. Çünkü sevmekteki aşırılıklarından dolayı tamamen onlara yönelip onlar için mevlit törenleri yapmak, adak adamak gibi eylemler yaparak, Kâbe etrafında döndükleri gibi kabrin etrafında dönmüşlerdir.Aynı zamanda onlardan medet dileyip, yardım istemektedirler. Eğer onları kutsamasalardı ve aşırı gitmemiş olsalardı bunları sadece bir ölü için yapmazlardı. Bu meselede ki taşkınlıktan birisi de bu evliyadan olduğuna inanılan ölmüş kişi adına yemin edilmesidir.Allah adına yalan yere alay ederek yemin ederken, onlar adına gerçekten yemin edenler vardır. Öte yandan kimileri bazen Allah'a sövüldüğünü duyar da bundan etkilenip öfkelenmezken, şeyhine sövüldüğünü duysa aşırı derecede öfkelenir. Bu davranış, Allah'a saygı göstermekten çok şeyhlere ve evliyadan olduğuna inanılan kimselere taşkın bir sevgi değil midir? Bu kimselere gösterilen sevgi, Allah sevgisinden üstün gelmiştir.

"İnsanlardan bazısı Allah'tan başkasını Allah'a (hâşâ) eşler ve benzerler edinir de onları, Allah'ı sever gibi severler. İman edenler ise daha çok Allah'ı severler." (Bakara, 165)

âyetinde olduğu gibi, şirkin/ortak koşmanın bu çeşidi sevgi şirkidir.

ALLAH KULLARINA YAKINDIR

Yüce Allah kullarına yakındır.

Nitekim:

"Kullarım sana, beni sorduğu vakit: Ben herhalde yakınım. Dua edenin duasını bana dua ettiği anda işitir, ona karşılık veririm. O halde kullarım da, benim davetime uysunlar ve bana inansınlar. Umulur ki doğru yolu bulurlar." (Bakara, 186) buyurulmuş-tur.

Allah ile kulları arasında O'na yalvarmak, O'na sığınmak, doğrudan doğruya ihtiyacının giderilmesi isteğini sunmak için bir engel yoktur ki, insan ölülerin kabrine sığınarak onları Allah katında şefaatçi kılıp, aracı edinerek dua etsinler.Bunu yapanlar, kabirdekilerden, ellerinde olmayan ve güçlerinin yetmediği bir şeyi istemektedirler. Bilakis insana gerekli olan doğrudan doğruya Allah'a sığınıp, kendi diliyle O'ndan isteyeceğini istemek ve meşru bir şekilde tevessül etmektir. Meşru tevessül, Allah'a itaat ederek, iyi işler yaparak, güzel isimleri ve yüce sıfatlarıyla dua etmek suretiyle O'na yaklaşmakla olur. Bununla beraber tam manasıyla itikat etmeli ki izzet sahibi olan, dirilten, öldüren, rızık veren, fayda veren, bütün hayatın işlerini düzenleyen Allah'tır. Fayda ve zarar vermek sadece O'nun elindedir. Yine itikat etmeli ki, Allah katında ve insanlara göre durumu ne kadar büyük olursa olsun hiçbir insan, hiçbir kimseye -Allah yazmadıkça- zarar da veremez, fayda da veremez, buna gücü yetmez.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurmuştur ki:

"Bil ki: Eğer halkın tamamı sana bir fayda sağlamak üzere birlik olsalar, ancak Allah'ın sana (ulaşmasını) yazdığı bir fayda sağlayabilirler. Eğer halkın hepsi, sana bir zarar vermek üzere toplansalar, başına gelmesini Allah'ın yazdığı bir şeyden başka zarar veremezler."

Halkın hepsi birden -Allah yazmadıkça- bir zarar veya fayda vermeye güç yetiremediğine göre, tek bir kişi -yaşıyor da olsa, ölmüş de olsa- ne fayda sağlayabilir, hangi zararı verebilir? Şunu bir kere daha kesin olarak ifade edelim ki, Allah yazmadıkça kimse kimseye ne bir zarar, ne de fayda verebilir. Öyle ise zararı da, faydası da olmayan birine dua etmenin sebebi nedir? Bu cahilliğin ve sapıklığın son haddi değil midir? Evet, Allah'a yemin olsun ki öyledir.

Bundan dolayıdır ki yukarıda anlatılan şirk koşma, bid'at ve hurafelerden birisi başına gelen; kabirlerde dolaşmış, onları ululamış, onlardan isteğinin yerine getirilmesini veya bir sıkıntının giderilmesini istemiş ise, bu bozuk davranıştan dolayı Allah'a tevbe etmesi gerekir. Böyle bir davranış gerçekte Allah'a şirk/ortak koşmadır ve böyle bir şeyi yapan cehennemde ebedi kalıcıdır. Bundan Allah'a sığınırız.

Yüce Allah buyurur ki:

"Bilin ki kim Allah'a ortak koşarsa, muhakkak Allah ona cenneti haram kılar; artık onun yeri ateştir ve zalimler için yardımcılar yoktur." (Mâide, 72)

İnsan Müslümanlığında sadık ise, hayatının tüm işleriyle ilgili olarak yaptığı ibadetini sadece Allah için ihlâslı olarak yapmalı, gerek duada gerekse Allah'tan başkasının gücü yetmeyeceği şeylerde Allah'ın kitabına ve O'nun peygamberinin sünnetine sarılmalı, kim olursa olsun halktan kimsenin tepkisini dikkate almamalıdır. Ayrıca Allah'a şirk/ ortak koştuğu ve dine sonradan sokulan şeyleri yaptığı bilinen kimselerle düşüp kalkmamalıdır. Böylece onlardan etkile-nip, taklit etmez. Dolayısıyla onlarla birlikte mahvolmaz, dünya ve ahirette hüsrana/ziyana uğrayanlardan olmaz.

Allah, en iyi bilendir.

Allah Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e, onun tüm arkadaşlarına ve aile bireylerine salât ve selam eylesin.

PEYGAMBERE YEMİN ETMENİN HÜKMÜ NEDİR?

Soru: Peygamber adına yemin etmek câiz midir?

Cevap: Bu soruya Şeyh Abdulazîz b. Bâz'ın cevabı şöyledir:

Yaratılmışlardan hiçbir şeye yemin etmek câiz değildir. Alimlerin cumhuruna /çoğunluğuna göre ne peygambere, ne Kâbe'ye, ne emanete, ne de başka bir şeye yemin edilemez. Hatta bazıları bu konuda icmâ/ görüş birliği olduğunu hikâye etmiştir. Buna aykırı olarak genel kabul görmeyen bir görüş rivayet edilmiştir ki buna göre Allah'ın peygamberine yemin etmek câizdir. Bu görüşün bir değeri yoktur.Hatta bâtıl/ geçersizdir. Zira hem daha önce ifade edilen âlimlerin görüş birliğine, hem de bu konuda varid olan sahih hadislere aykırıdır. Bu hadislerden birisi şöyledir: Buhârî ve Müslim'in müminlerin emiri Hattâb'ın oğlu Ömer radiyallâhu anh'dan rivayet ettiğine göre Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Kim yemin eder de 'Lât'a yemin olsun, Uzzâ'ya yemin olsun' derse, derhal "la ilahe illallah' desin."

Peygamberin, kelime-i tevhidin söylenmesini emretmesi gerekçesi şudur ki Allah'tan başkasına yemin eden kimse bir çeşit şirk/ortak koşma durumundadır. Böyle yemin eden, bu yaptığının kefareti olmak üzere, sıdk ve ihlâsla kelime-i tevhidi söylemelidir.

Tirmizî ve Hâkim'in sahih bir senetle rivâyet ettiklerine göre Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Allah'tan başkasına yemin eden, kesinlikle şirk koşmuş, kâfir olmuştur."

Ebû Dâvûd'un, Bureyde b. Hasib'in hadisinden tahriç ettiğine göre Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e şöyle buyurmuştur:

"Emanete yemin eden bizden değildir."

Ebû Hureyre radiyallâhu anh'nın rivâyet ettiğine göre Allah'ın Rasûlü şöyle buyurmuştur:

"Babalarınıza ve analarınıza yemin etmeyin. Allah'a eş tutulan birilerine de yemin etmeyin.Allah adına ise ancak doğru olarak yemin edin."[1]

Allah'tan başkasına yemin etmenin haram olduğu hususunda icma/görüş birliği bulunduğunu söyleyenlerden biri de İmâm Ebû Ömer b. Abdilberr en-Nemrî rahmetullâhi aleyh'dir.

Bazı ilim adamları Allah'tan başkasına yemin etmenin, herhangi bir kayıt olmaksızın "mekruh" olduğunu söylemişlerdir. Bu rivâyeti, kerahetin "harama yakın

[1] Hadisi Ebu Dâvûd ve Nesâî rivayet etmiştir.

mekruh" olarak değerlendirmek vaciptir. Bu konudaki nassların işletilmesi ve ilim adamları hakkında hüsnü zan etmek bunu gerektirir.

Allah'tan başkasına yemin etmenin hükmü konusunda toleranslı davranan bazı ilim adamları Müslim'de ki şu rivayeti gerekçe olarak ileri sürmüşlerdir. Bu rivâyete göre, Peygambere İslam'ın şartlarını soran kimse hakkında: "Babasına yemin olsun ki, eğer doğruluktan ayrılmazsa kurtuldu" buyurmuştur.

İleri sürülen bu görüş ve gerekçeye şu cevaplar verilmiştir:

a) Bu rivâyet kabul görmeyen/şâz bir rivâyettir.Aynı zamanda sahih hadislere aykırıdır. Böyle bir delile bağlanmak/tutunmak câiz değildir. Alimlere göre şâz rivâyetin hükmü budur. Zaten şâz hadis, tek râvinin, güvenilir bir râvi topluluğuna ters düştüğü rivâyettir.

b) İhtimaldir ki bu rivâyetteki "babasına yemin olsun ki" ifadesi, İbn Abdilberr'in dediği gibi yanlış aktarılmıştır. Rivâyetin aslı "Allah'a yemin olsun ki kurtuldu" şeklindedir. Ya bazı râviler veya hadisi yazanlar yanlış aktarmışlardır.

c) Bir diğer ihtimale göre Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- "babasına yemin olsun ki…" sözünü, Allah'tan başkasına yemin etmeyi yasaklanmazdan önce söylemiştir. Durum ne olursa olsun, bu rivâyet kabul görmeyen/şâz, ferdî bir rivâyettir. Allah'a ve ahiret gününe inanan bir kimsenin bu rivâyete tutunması (ve onu delil olarak ileri sürmesi) câiz değildir. Bu rivâyet, Allah'tan başkasına yemin etmenin haram olduğunu ve bunun haram olan şirkten/ortak koşmadan olduğunu açık bir şekilde gösteren sahih hadislere aykırıdır.

Nesâî sahih bir senetle rivâyet ettiğine göre Sa'd b. Ebî Vakkas (bir keresinde) Lât ve Uzzâ'ya yemin etmişti. Bu yeminin hükmünün ne olduğunu Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e sorunca Allah'ın Rasûlü şöyle buyurdu: "(Ey Sa'd!) 'la ilahe illallahu vahdehu la şerike leh. Lehu'l-mulku ve lehu'l-hamdu ve huve âla kulli şey'in kadîr'[1] de. Sonra sol tarafına üç defa üfle. Kovulmuş şeytandan Allah'a sığın ve bir daha (yaptığına) dönme!" buyurdu. Hadisin lafzı Allah'tan başkasına yemin etmenin şiddetle haram olduğunu, bunun şirk/or-tak koşma olduğunu ve şeytanın dürtüsünden geldiğini pekiştirerek ifade etmektedir. Aynı zamanda hadiste (Allah'tan başkasına yemin edenin) bir daha buna dönmesinin yasak olduğu açıkça ifade edilmiştir.

Allah'tan bize ve size dininde dürüst olmayı, işinde ve kastında iyi olmayı, bizi ve Müslümanları hevesine uymaktan korumasını ve şeytanın dürtülerinden korumayı lutfetmesini dilerim. O yakındır ve işiticidir. Allah sizin ve bizim velimizdir, dostumuzdur. Allah'ın selamı ve rahmeti üzerinize olsun.

---

[1] Meâli şöyledir: Allah'tan başka tapılacak ilâh yoktur. Onun ortağı yoktur. Mülk, O'nundur ve hamd O'nadır. O her şeyi yapmaya kâdir (gücü yeten)dir. (Çeviren)

VASİYET YALANI[1]

Abdulazîz b. Bâz'dan yalan vasiyetten haberdar olan Müslümanlara… Allah onları dinleri İslam ile korusun bizi ve onları cahil ve değersiz iftiracıların şerrinden korusun. Amin.

Allah'ın selamı, rahmet ve bereketi üzerinize olsun.

Selamdan sonra derim ki: Peygamberin türbesinde hizmet gören Şeyh Ahmed isimli birisine nispet edilen bir takım sözlerden haberdar oldum. Başlığı şöyledir: Bu sözler peygamberin şerefli hareminin hizmetçisi olan Şeyh Ahmet-'ten "Medine-i Münevvere vasiyeti"dir. Şeyh Ahmed vasiyetinde diyor ki:

Cuma gecesi uyanık vaziyette Kur'ân okuyordum. Esmâu'l-Husna'yı okuduktan sonra uyumaya hazırlanmıştım. Âlemlere rahmet olarak Kur'ân âyetleri ve şerefli hükümlerle gönderilen efendimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i gördüm. Bana: Ey Şeyh Ahmed! diyerek seslendi. Buyur ey Allah'ın Rasûlü! Ey Allah'ın yarattıklarının en değerlisi dedim. Bunun üzerine şöyle buyurdu: Ben insanların yaptığı çirkin işlerden utanıyorum. Rabbimin ve meleklerin önüne çıkamaz oldum. Zira geçen cumadan bu Cuma gününe kadar 160 bin kişi öldü. Bunların hiçbirisi İslam dini üzere ölmemişti. Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem insanların yaptığı bir takım günahları söyledikten sonra "bu vasiyet onlara Azîz ve Cebbâr olan Allah'tan bir rahmettir" deyip, bazı kıyâmet alâmetlerini söyleyip şöyle buyurdu: Ey Şeyh Ahmed! İnsanlara bu vasiyeti haber ver. Çünkü bu vasiyet "levh-i mahfuz"dan Allah'ın taktir kalemiyle nakledilmiştir. Her kim bu vasiyeti yazar ve bir yerden bir yere; bir şehirden bir şehre gönderirse, ona cennette bir saray inşa edilecektir. Her kim ki bu vasiyeti yazmaz ve bir yere göndermezse kıyamet günü peygamberin şefaatinden mahrum kalacaktır. Kim ki bunu yazarsa, fakir ise zengin olur, borcu varsa, Allah borcunu öder. Günahı varsa bu vasiyetin bereketiyle kendisinin ve ana-babasının günahları bağışlanır. Bu vasiyeti yazmayanın hem dünyada, hem ahirette yüzü kara olacaktır.

Şeyh Ahmed der ki: Vallahi, vallahi,vallahi bu sözlerim gerçektir.Eğer yalanım varsa dünyadan Müslüman olarak gitmeyeyim. Bu vasiyeti tasdik eden, cehennem azabından kurtulur.Yalanlayan ise kafir olur.Peygambere karşı yalan yere söylenmiş olan vasiyetin özeti budur.Bu yalan vasiyeti defalarca duyduk. Senelerden beri zaman zaman insanlar arasında yayılmış ve halktan pek çoğu arasında revaç bulmuştur. Bu vasiyetin sözleri arasında çelişki vardır. Bu yalanı uydurana göre peygamberi rüyasında görmüş ve kendisine bu vasiyeti insanlara iletme sorumluluğunu yüklemiş. Son yayınlanan ve burada yer verdiğimiz şeklinde ise, iftiracı peygamberi uykuda değil, uykuya hazırlanırken görmüş! Bunun manası peygamberi uyanık iken görmesi demektir.

Bu iftiracı sözünü ettiği vasiyette pek çok asılsız inançlara yer vermektedir ki

[1] Şeyh Abdulaziz b. Bâz tarafından hazırlanmıştır.

hepsi açık seçik yalan ve bâtıldır. Bu yazıda okuyucu uyarıp bu yalanları ortaya koyacağım -inşaallah- geçmiş yıllarda bu konuda uyarıda bulunmuş, insanlara bu vasiyetin yalan ve bâtıl olduğunu açıklamıştım.Bu son şekliyle tekrar yayınlandığını görünce, bu konuda bir şeyler yazmak hususunda tereddüte düştüm. Zira hepsi yalan, asılsız ve cesaretle söylenmiş iftiradan ibarettir. En aşağı derecede basiret ve sağduyuya sahip olan kimseler arasında böyle bir şeyin revaç bulacağını, geçerli olacağını sanmıyordum.Ne var ki pek çok kardeşimin bana bildirdiğine göre pek çok insan arasında revaç bulmuş, elden ele dolaşmış, bazı kimseler bunu tasdik dahi etmiştir. İşte bundan dolayıdır ki benim durumumda olan kimselere bu vasiyetin batıl bir şey olup, peygambere yapılmış bir iftira olduğunu yazıp anlatmak bir görev olmuştur.Ta ki hiçbir kimse buna aldanıp kanmasın. Bilgisi, imanı ve sağduyusu olan kimse bunu düşündüğü zaman, yalan ve iftira olduğunu birçok yönden anlar.

Bu vasiyetin kendisine nispet edildiği Şeyh Ahmed'in bazı yakınlarına bu iftira ve vasiyetin ne olduğunu sorup soruşturdum. Bana verilen cevapta bunun Şeyh Ahmed'in adını kullanarak söylenmiş bir yalan olduğunu, kendisinin asla böyle bir şey söylemediğini, Şeyh Ahmed'in bir süre önce ölmüş olduğunu söylediler. Varsayalım ki Şeyh Ahmed veya ondan yaşça daha büyük birisi böyle bir şeye; peygamberi uykuda veya uyanıkken gördüğüne ve kendisine bu vasiyeti söylediğine inanmış. Kesin bir şekilde biliyoruz ki böyle bir şey yalandır veya kendisine bu vasiyeti söyleyen peygamber değil şeytandır. Böyle olmasını gerektiren bir takım sebepler vardır:

1- Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- vefatından sonra görülmez. Câhil tasavvufçulardan birisi, peygamberi uyanıkken gördüğüne, onun mevlit merasiminde hazır bulunduğuna veya benzeri şeylere inanırsa bu kimse çirkin bir yanlışa düşmüş, kendine göre karma-karışık bir durum olmuş ve büyük bir hataya yuvarlanmıştır. Böyle bir kimse Kur'ân'a, Sünnete ve âlimlerin icmaına/görüş birliğine ters düşmüştür. Çünkü ölüler kabirlerinden dünyada değil, âhiret günü çıkacaklardır.

Nitekim Kur'ân'da:

"Sonra, muhakkak ki siz, bunun ardından elbet öleceksiniz. Sonra da şüphesiz, sizler kıyamet gününde tekrar diriltileceksiniz." (Mü'minûn, 16-17)

buyurulmuştur. Allah bu âyette ölülerin diriltilmesinin kıyamet günü olacağını, bunun dünyada olmayacağını haber vermiştir. Bunun aksini söyleyen apaçık bir şekilde yalan söylemiştir. Bu kimse yanlışa saplanmış, karmaşık bir duruma düşürek selef-i sâlihin bildiği,Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashabının ve onlara güzel bir şekilde uyanların üzerine yetiştikleri gerçeği bilmeyen bir kimse demektir.

2- Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- hayatında da, vefatında da

gerçeğe aykırı bir şey söylememiştir. İleride açıklayacağımız üzere birçok yönlerden bu vasiyet onun getirdiği şeriate açık bir biçimde aykırıdır. Peygamber bazen rüyada görülür.Her kim onu şerefli suretiyle görürse gerçekten onu görmüş demektir. Şu kadar ki onu rüyada gören kişinin imanı, doğruluğu, dindarlığı, emanete riâyeti, gördüğünü tam zap-tetmesi ve adalet özelliği dikkate alınarak rüyası dikkate alınır. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yaşıyorken söylediği bir hadisi güvenilir, adalet özelliği ve duyduğunu tam zapt eden özellikleri taşımayan bir kimse başkasına aktarırsa, bu hadise güvenilmez ve delil olarak kabul edilmez. Bu özellikleri taşıyan birisi hadis nakletse fakat kendisinden daha iyi ezberi olan daha çok güvenilir olan birinin nakline ters düşse bu iki ayrı kişi tarafından gelen rivâyeti birleştirmek mümkün olmaz. Bu iki rivâyetten birisi diğerini yürürlükten kaldıran, diğeri yürürlükten kaldırılan olarak -şartlarını taşıyorsa- iki rivâyetin arası bulunur. Bu mümkün değilse ezberi/hafızası daha az ve adalet özelliği daha aşağı düzeyde olanın rivâyeti kabul edilmez, bir kenara atılır. Artık bu rivâyet kabul görmeyen, uygulanmaz/şâz bir rivâyet olur. (Bu kriterler bir hadisin kabul veya reddinde dikkate alınması gerekli olan bazı şartları içeriyor.) Hal böyle iken peygamberden bize aktaranın durumu bilinmeyen bu vasiyeti nasıl kabul edeceğiz? Bu kişinin adalet özelliği, emanete riâyeti bilinmiyor. Bu durumda sözü edilen vasiyette İslam'a ters düşen bir şey olmasa bile dikkate alınmaması, bir kenara atılması en uygun olan haldir. Oysa bu vasiyetin bâtıl/asılsız olduğunu, peygamber adına uydurulmuş bir yalan olduğunu, Allah'ın izin vermediği bir din ortaya koymaya kalkışan bir şey olduğunu gösteren pek çok belirti vardır.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurur ki:

"Benim söylemediğimi benim adıma söyleyen cehennemdeki yerini hazırlasın."

Bu vasiyeti bir iftira olarak ortaya atan kimse, peygamberin söylemediğini söylemiş, onun adına tehlikeli bir yalan söylemiştir. Bunu yapan, peygamberin hadisinde bildirdiği cezaya ne kadar layıktır. Bu kişi yaptığından dolayı hemen tevbe edip bu vasiyeti peygamber adına yalan olarak söylediğini açıklasa, ne kadar gerçekçi bir davranışta bulunmuş olur? Zira insanlar arasında asılsız bir şeyi yayıp bunu dine nispet ederse bu kimsenin tevbesi ancak bunu ilan edip açıklamasıyla kabul edilir. Ta ki insanlar onun yalanından döndüğünü, kendisini yalanladığını bilsinler.

Nitekim Kur'ân'da:

"Bu Kitapta açıkça belirttikten sonra indirdiğimiz açık delilleri ve hidâyeti gizleyenler var ya, işte onlara hem Allah lanet eder, hem de bütün lanet ediciler lanet eder. Ancak tevbe edip, durumlarını düzeltenler ve gerçeği açıkça ortaya koyanlar lanetlenmekten kurtulmuşlardır. Zira ben onları bağışlarım ve ben tevbeleri fazlaca kabul eden ve çok esirgeyenim." (Bakara, 159-160)

Bu âyette Allah açıkça bildirmiştir ki, gerçek olan bir şeyi gizleyen kimsenin tevbesi ancak durumunu düzeltip açıklamasından sonra kabul edilir. Ayrıca Allah kullarına gönderdiği dini mükemmelleştirmiş ve peygamberi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i göndermekte ve ona vahyettiği mükemmel din ile nimetini tamamlamıştır. Dininin tamamlanmasından ve açıklanmasından sonradır ki peygamberinin ruhunu almıştır.

Nitekim Yüce Allah:

"Bugün size dininizi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı beğendim." (Mâide, 3) buyurmuştur.

Bu vasiyet iftirasını atan kimse 14. hicri asırda gelip insanların dinini karıştırıp onlara yeni bir din koyarak, ona uyanların cennete gireceğini, uymayanların cennetten mahrum kalacaklarını ileri sürmüştür. O iftira ettiği bu vasiyetin Kur'ân'dan daha büyük ve daha faziletli olmasını istemektedir. Zira vasiyetin bir yerinde: "Her kim bu vasiyeti yazar ve bir yerden bir yere; bir şehirden bir şehire gönderirse, ona cennette bir saray inşa edilecektir. Her kim ki bu vasiyeti yazmaz ve bir yere göndermezse kıyamet günü peygamberin şefaatinden mahrum kalacaktır" demektedir. Böyle bir şey, yalanın en çirkini ve bunu söyleyenin söylediklerinin yalan olduğunun en açık delilidir. Ayrıca yapılan iftiranın büyüklüğünü ve yalan söylemekteki cesaretini gösterir. Zira Kur'ân'ı yazıp onu bir şehirden diğerine gönderse, Kur'ân'daki emir ve yasaklara uymadıkça böyle büyük sevaba eremez. Bu iftiradan ibaret vasiyeti yazan ve bir şehirden diğerine gönderen, nasıl böyle bir sevaba eriyor? Kur'ân-ı Kerim'i yazmayan ve onu bir yerden, diğerine göndermeyen, peygambere inanan ve onun getirdiği dine uyan biri olduktan sonra peygamberin şefaatinden mahrum olmaz.

Sadece bu iftira bile bu vasiyetin bâtıl olduğunu göstermeye yeter. Ayrıca bu iftirayı yayanın yalancı, utanmaz, beyinsiz ve peygamberin getirdiği hidâyetten uzak olduğunu da gösterir. Bundan başka bu vasiyetin asılsız ve yalan olduğunu gösteren şeyler de vardır. Bu iftirayı yapan, vasiyetin doğru olduğuna binlerce defa yemin etse, "eğer doğru söylemiyorsam en büyük azap ve en şiddetli cezalara uğrayayım" diyerek kendisine beddua etse yine doğru olmaz, yine bu vasiyet sahih olmaz. Bilakis bu vasiyet Allah'a yemin olsun, sonra yine Allah'a yemin olsun ki en büyük bir yalan ve en çirkin bir bâtıldır.

Biz Allah'ı ve bulunduğumuz yerde hazır olan melekleri ve bu vasiyet eline ulaşan Müslümanları şahit tutuyoruz ve bu şahitliğimizle Rabbimize kavuşacağımızı ifade ederek diyoruz ki bu vasiyet yalandır ve peygambere iftiradır. Bu yalanı ortaya atanı Allah perişan etsin, ona müstehak olduğu gibi muamele eylesin.

Daha önce söylediklerimizden başka bu vasiyetin yalan ve batıl olduğunu gösteren hususlar vardır.

Şöyle ki:

1- Vasiyetin bir yerinde: "… geçen cumadan, bu Cuma gününe kadar 160 bin kişi öldü. Bunların hiçbirisi İslam dini üzere ölmemişti." Böyle bir konu gayb bilgisini ilgilendirir. Peygamber vefat ettikten sonra vahy kesilmiştir. Hem o yaşıyorken bile gaybı bilmiyordu. Vefat ettikten sonra nasıl bilsin?

Nitekim Yüce Allah:

"De ki: Ben size 'Allah'ın hazineleri yanımdadır' demiyorum. Ben gaybı da bilmem." (En'âm, 50)

Ve

"De ki: Göklerde ve yerde Allah'tan başka gaybı kimse bilmez." (Neml, 65) buyurmuştur.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den rivâyet edilen sahih hadiste şöyle buyuruluyor:

"Kıyamet günü birtakım adamlar havz(-ı kever)imden uzaklaştırılır. Ben: Ya Rabbi! Arkadaşlarım, arkadaşlarım! derim. Bunun üzerine şöyle denilir: Onlar senden sonra neler çıkar(ıp neler yap)dılar bilmezsin. Ben de bunun üzerine salih bir kul (olan İsa peygamber)in dediğini derim.

"İçlerinde bulunduğum müddetçe onlar üzerinde kontrolcü idim. Beni vefat ettirince artık onlar üzerinde gözetleyici yalnız sen oldun. Sen hakkıyla her şeyi görensin." (Mâide, 117)

2- Bu vasiyetin asılsız ve yalan olduğunu gösteren hususlardan biri de şudur ki vasiyetin bir yerinde "kim bunu yazarsa fakir ise zengin olur, borcu varsa Allah borcunu öder, günahı varsa bu vasiyetin bereketiyle kendisinin ve ana-babasının günahları bağışlanır" denmektedir. Bu ifade, vasiyetin en büyük yalan ve iftiracısının yalancı olduğuna en açık delillerden biridir. Çünkü burada söylenen üç husus Kur'ân'ı yazmakla elde edilmez. Bu bâtıl vasiyeti yazan bunları nasıl elde etsin? Bunu uyduran pis herifin yegâne isteği insanların kafasını karıştırmak ve vasiyet diye ortaya attığı sahte faziletlere takılıp, Allah'ın kulları için bildirdiği; zengin olmak, borcun ödenmesi ve günahların affı için gerekli olduğunu bildirdiği sebepleri insanlara terk ettirmektir. Perişanlığa, heva ve hevese ve şeytana götüren sebeplerden Allah'a sığınırız.

3- Bu vasiyetin asılsız ve yalan olduğunu gösteren hususlardan biri de şudur ki, vasiyetin bir yerinde: "Bu vasiyeti yazmayanın hem dünyada, hem ahirette yüzü kara olacaktır" denmektedir. Bu ifade de önceki gibi bu vasiyetin bâtıl olup, iftiracısının yalancılığını ortaya koyan en açık delillerden biridir. Peygamberden 14 asır sonra gelen meçhul birisinin böyle bir şeyi yazıp peygambere iftirasını sağlıklı bir akla sahip olan kimse nasıl kabul edebilir? Ki vasiyetin sahibi onu yazmayanın dünyada ve ahirette yüzünün kara olacağını, yazanın fakirse zengin olacağını, birikmiş borçlarından kurtulacağını ileri sürüyor. Hâşâ! Bu büyük bir iftiradır. Realite

ve deliller bu söylenen iftiranın yalan olduğuna, söyleyenin Allah'a karşı cesurca bir şey yaptığına Allah'tan ve insanlardan utanmasının pek az olduğuna tanıktır. Pek çok halk bu vasiyeti yazmadığı halde yüzleri kararmamış, sayısını ancak Allah'ın bildiği kadar bir sürü insan bunu yazdığı halde borçları hala ödenmemiş fakir halde bulunuyorlar. Kalplerin sapmasından ve günaha girmekten Allah'a sığınırız. Bu vasiyette anlatılan özellikler ve söz edilen mükâfatlar Allah'ın dininde, tüm kitapların en faziletlisi olduğu halde Kur'ân'ı yazan kimse için bile sözkonusu değildir. İçerisinde küfür cümleleri, yalan ve asılsız şeyler bulunan vasiyeti yazana nasıl bu mükâfatlar verilir? Subhânallah! Sen ne yücesin ki Allah'ım, sana karşı yalan söyleyene bile hilim özelliğinle muamele ediyor, hemen cezalandırmıyorsun.

4- Bu vasiyetin asılsız ve apaçık bir yalan olduğunun delili şudur ki, vasiyetin bir yerinde: "Bu vasiyeti tasdik eden, cehennem azabından kurtulur, kim onu yalanlarsa kafir olur" diyor. Bu da daha öncekiler gibi bu vasiyetin Allah'a karşı yalan söylemede ki cüretin büyüklüğünü ve çirkin bir bâtıl olduğunu gösterir. İftiracı bütün insanları iftirasını tasdike davet edip, onların böylece cehennem azabından kutrulacaklarına, yalanlayanın ise kafir olacağına inanıyor. Allah'a andolsun ki bu süper yalancı Allah'a en büyük bir iftirada bulunmuştur. Bir de "kim onu yalanlarsa…" diyor. Bu bile vasiyetin bâtıl, yalan iftira olup, doğrulukla hiç ilgisi bulunmadığını gösterir. Biz, Allah'ı şahit tutarız ki bu vasiyet yalan, iftiracısı süper yalancıdır. Bu yaptığıyla insanlara Allah'ın izin vermediği bir din yolu gösterip, mevcut dinlerine ondan olmayan bir şey sokmak istemektedir. Oysa Allah bu ümmetin dinini bu iftiradan ondört asır önce tamamlamış ve ikmâl etmiştir.

Aziz kardeşler ve ey okuyucu! Uyanın ve dikkatli olup bunu ve benzeri iftiraları tasdik etmekten sakının. Zira hak olan bir şey üzerinde öyle bir nur olur ki, hakkı arayan o nur ile aydınlanır, karışık gelmez.O halde hakikati deliliyle arayınız. Cevabını bulamadığınız bir müşkülünüz olursa, bir bilenden sorunuz. Yalancıların yeminine aldanmayınız. Vaktiyle iblis de babanız Âdem'e, ananız Havva'ya yemin ederek onlara nasihat etmek istediğini söylemişti. Oysa İblis, hainlerin en büyüğü, yalancıların en yalancısı idi.

Nitekim onun bu aldatmacasını Allah A'râf suresinde şöyle haber veriyor:

"… Ve onlara 'ben gerçekten size öğüt verenlerdenim' diye yemin etti." (A'râf, 21)

Bu iftiracılardan ve yolundan giden-lerden sakının. Onların nice yalan yeminleri ve aldatıcı söz vermeleri, sapıt-mak ve aldatmak için nice süslü sözleri vardır. Allah beni, sizleri ve diğer Müslümanları şeytanların şerrinden, sapıkların fitnesinden ve aldatıcıların aldatmasından korusun. Onlar Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek, insanların dinini karıştırmak istiyorlar. Allah'ın düşmanı durumunda olan şeytanlar, şeytanın yolunu izleyen kafirler ve inkârcılar hoşlanmasalar da Allah nurunu tamamlayacak, dinine yardım edecektir.

Bu iftiracının ileri sürdüğü birtakım kötülüklerin ortaya çıkmasına gelince: Bunlar gerçektir. Kur'ân-ı Kerim ve hadis-i şerifler bu kötülükleri bildirmiş ve sakındırmıştır. Zaten bu iki kaynakta hem hidâyet, hem yeterli bilgi vardır. Allah'tan müslümanların hallerini düzeltmesini, onlara Hakka uymalarını lutfetmesini, hak üzere dosdoğru olmalarını ve diğer günahlarından tevbe etmelerini müyesser kılmasını dileriz. O tövbeleri kabul eden ve kullarına merhamet edendir. O'nun gücü her şeye yeter.

Bu vasiyette geçen kıyamet alâmet-lerine gelince: Peygamber bunları hadislerinde bildirmiş, Kur'ân'da bunlardan bazılarına işaret etmiştir. Bunları bilmek isteyen hadis kitaplarında ve imanlı âlimlerin kitaplarında bulabilir. İnsanların böyle iftiracıların açıklamalarına hakkı batıla karıştırarak kafalarını bulandırmalarına ihtiyaçları yoktur.

Allah bize kafidir ve O ne güzel vekildir.

Güç ve kuvvet ancak ulu ve yüce Allah'ın sayesindedir.

Alemlerin Rabbine hamdolsun. Al-lah kulu ve peygamberi doğru ve güvenilir Muhammed'e, kıyamete kadar iyilikte ona uyanlara ve arkadaşlarına salât ve selam eylesin.

Soru: Bulunduğumuz yerde türbelere (kabirler üzerine yapılmış) kubbelere önem veren tasavvuf şeyhleri var. İnsanlar bu kimselerin iyi ve mübarek kişiler olduklarına inanmaktadırlar. Eğer bu davranışları meşru değil ise onlara nasihatiniz ne olur? Bu şeyhler halkın çoğunluğu nazarında önder kimselerdir. Bir cevap lutfeder misiniz? Allah sizi bereketlendirsin.

Cevap: Bu soruya Abdulaziz b. Bâz'ın cevabı şöyle olmuştur: Tasavvuf erbabı olsun olmasın ilim ehli insanlara nasihatımız şudur: Kur'ân ve hadisin gösterdiğini alsınlar ve bunu insanlara öğretsinler. Kur'ân ve hadise aykırı olan hususlarda kendilerinden öncekilere uymaktan insanları sakındırsınlar. Din, şeyhlere ve başkalarına uymak değildir. Din, ancak Allah'ın kitabından ve Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnet (hadisler)inden, sahâbe ve onlara uyan ilim ehlinin icma/görüş birliği ettikleri meselelerden alınır. İşte dinin alınma/öğrenilme yolu budur. Yoksa din taklit yoluyla falandan, filandan alınıp öğrenilmez.

Peygamberden sahih olarak rivâyet edilen sahih hadislerle sabittir ki kabirler üzerine bina yapmak, mescit edinmek ve kubbeler yaptırmak veya başka bir bina yaptırmak câiz değildir. Bunların hepsi Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen nasslarla/ hadislerle haram kılınmış şeylerdir.

Buhârî ve Müslim'de Âişe radiyallâhu anhâ 'dan rivâyet edilen bir hadiste Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Allah, Yahudilere ve Hıristiyanlara lânet etsin! Onlar peygamberlerinin kabirlerini ibadet yeri haline getirdiler."

Âişe diyor ki: Peygamber -sallallAhu aleyhi ve sellem- (bu hadisiyle) onların yaptığından (Müslümanları) sakındırıyordu.

Yine Buhârî ve Müslim'de Ümmü Habibe ve Ümmü Seleme'nin Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e Habeşistan'da bir kilise gördüklerini, bu kilise içerisinde birtakım resimlerin bulunduğunu söylediler.Bunun üzerine Allah'ın Rasûlü şöyle buyurdu:

"Onlar halkın içinden sâlih/iyi bir adam ölünce kabrinin üzerine ibadethane yaptılar ve o (sizin gördüğünüz) resimleri yaptılar. Onlar, Allah katında yaratılmışların en şerli olanlarıdır."

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu hadisiyle kabirlerin üzerine ibadethane yapanların, yaratılmışların en şerlisi olduğunu haber vermiştir. Kabirlerin olduğu yere resimler asanlar da böyledir. Zira resimler ortak koşmayı /şirki çağrıştıran şeylerdir. Zira halk bir kabrin üzerinde kubbe yapıldığını görünce oraya defnedilmiş bulunan kimseyi ululamaya başlar, onlardan yardım ister, adak adamaya, Allah'ın yanısıra ona dua etmeye ve ondan medet beklemeye

başlarlar. Oysa bu davranış büyük şirktir.

Müslim'in Sahîh'inde yer verdiği Cündeb b. Abdullah'ın, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den naklettiği hadis şöyledir:

"Allah İbrahim peygamberi dost edindiği gibi beni de dost edinmiştir. Eğer ben ümmetimden bir dost edinecek olsaydım, mutlaka Ebû Bekr'i dost edinirdim. Dikkat edin! Sizden evvel geçenler peygamberlerinin ve salih/ hayırlı kimselerin kabirlerini ibadet yeri edindiler. Dikkat edin! Siz kabirleri ibadet yeri edinmeyiniz. Ben size bunu yasaklıyorum."

Bu hadis-i şerif Ebû Bekir es-Sıddîk'in faziletini ifade etmektedir. Nitekim o, sahabenin en hayırlısı ve en faziletlisidir. Hadiste ifade edildiği üzere eğer Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- için dost edinmesi câiz olsaydı, onu dost edinirdi. Allah ondan razı olsun. Lakin Yüce Allah, peygamberinin birisini dost edinmesini men etmiştir. Ta ki sevgi besleyeceği varlık sadece Allah olsun. Zira dostluk sevginin en yüksek mertebesidir. Bu hadis-i şerif ayrıca kabirlerin üzerine bina yapılmasını ve ibadet yeri yapılmasını ve bunu yapanın kötü bir şey yapmış olduğunu üç cihetle ifade etmektedir.

1- Bunu yapanı Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- kötülemiştir.

2- Hadiste: **"Kabirleri ibadet yeri edinmeyin"** buyurulmuştur.

3- Yine hadiste: **"Ben size bunu yasaklıyorum"** denmiştir. Bu üç noktadan dolayı kabirler üzerine bina yapmaktan Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- sakındırmıştır.

Nitekim hadisteki: **"Dikkat edin! Sizden evvel geçenler peygamber-lerinin ve sâlih/hayırlı kimselerin kabir-lerini ibadet yeri edindiler. Dikkat edin! Kabirleri ibadet yeri edinmeyin"** ifadesi de bunu gösteriyor. Yani: "Onları örnek alıp, onlara uymayın. Ben size bunu yasaklıyorum." Bu ifadeler kabirler üzerine bina yapıp oraları ibadet yeri edinmekten açık bir sakındırmadır. Bunun hikmeti alimlerin dediği gibi, büyük şirke, kabirdeki kişiye ibadet etmeye; dua, adak, kurban, yardım ve medet dileme gibi hususlara yol açması, sebep olmasıdır. Nitekim Mısır'da Seyyîd Bedevî, Hüseyin, Seyyîde, Nefise, Zeynep ve diğer kabirlerde yapılanlar böyledir. Su-dan'da pek çok kabirde ve başka ülkelerde de benzeri hareketler vardır.Hatta bazı câhil hacılar Peygamber'in Medine'deki kabrinde, Bakî kabristanlığında ve Mekke'de Hatice'nin kabrinde ve diğer kabirlerde benzeri şeyleri yapmaktadırlar. Bu câhil kimseler uyarılmaya, açıklamaya ve âlimlerin ilgisine muhtaçtır. Bu itibarla ister tasavvuf mensubu olsun, ister olmasın bütün din alimlerine Allah korkusu ile hareket ederek Allah'ın kullarına öğüt vererek, dinlerini onlara öğretmeleri, kabirler üzerine kubbeler yapıp oraları ibadethane haline getirmekten sakındırmaları, ölülere dua edip,onlardan yardım ve medet ummaktan kaçındırmaları vaciptir. Dua sadece Allah'a yapılan bir ibadettir.

Çünkü Yüce Allah :

"… O halde Allah ile birlikte kimseye yalvarmayın." (Cin, 18)

Ve

"Allah'ı bırakıp da sana fayda ya da zarar vermeyecek şeylere tapma. Eğer bunu yaparsan mutlaka zalimlerden olursun." (Yunus, 106) buyurmuştur.

Âyetteki **"zalimlerden olursun"**un manası **"müşriklerden olursun"** demektir.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- de: **"Duâ ibadetin ta kendisidir"**

Ve: **"İstediğin zaman Allah'tan iste. Yardım istediğinde dahi Allah'tan yardım iste"** buyurmuştur.

Ölen kimsenin insanlarla ve bir iş görmekle ilgisi kesilir. Ölen kişi kendisine başkalarının dua etmesine ve merhamete nail olmasını dilemesine muhtaçtır. Böyle birine Allah'ı bırakıp dua edilmez. Zaten ölünün buna ihtiyacı yoktur.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Âdemoğlu vefat ettiği zaman ameli sona erer. Ancak üç kimse böyle değildir. Devamlılık özelliği olan bir hayır yapan, faydalanılan bir ilim bırakan ve kendisine dua eden bir çocuğu olan kimse."

Peki, durumu böyle olan birine Allah'ı bırakıp bunlara dua edilmez, bunlardan yardım istenmez. Kabirdekiler -ister peygamber, isterse sâlih kimseler olsun- melekler ve cinler de böyledir. Bir taraftan Allah'a; Allah ile birlikte de bunlara dua edilmez. Nitekim Yüce Allah:

"… ve size 'melekleri ve peygamberleri ilâhlar edinin' diye emretmez. Siz Müslüman olduktan sonra, hiç size kafirliği emreder mi?" (Âl-i İmran, 80)

buyurmuştur. Âyet-i kerimede melekleri ve peygamberleri kendilerine dua ederek ve yardım dileyerek Rab edinmenin küfür olduğu bildirilmiştir. Kemâl sıfatlara sahip eksik sıfatlardan beri olan Yüce Allah böyle bir şeyi emretmez.

Müslim'in Câbir radiyallâhu anh'dan rivâyet ettiği hadiste:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- kabirleri kireçle (boya)mayı yasakladı. Kabirler üzerine oturmayı ve üzerlerine bina yapmayı da yasakladı" buyurulmuştur.

Zira böyle yapmak, şirke yol açar. Kabir üzerine bina yapmak, kabre örtüler örtmek, kireç (vesaire ile boyama işlemi yap)mak, kabir üzerine kubbeler yapmak; oraya saygı göstermeye, kabirde bulunan kişiye dua edip istekte bulunmaya ve taşkın hareketler yapmaya yol açar. Kabir üzerine oturmak meselesine gelince, kabir üzerine oturmak kabri ve altındaki yatanı değersiz saymaktır. Bu itibarla kabir üzerine oturmak câiz değildir. Kabre defnedilmiş olan kimse saygındır, üzerine oturarak küçümsenmez, üzerine basılmaz ve kabre dayanılmaz. Kabir üzerine su

dökme (idrar) ve dışkı yapılmaz. Müslümana saygıdan dolayı bunların yapılması yasaktır.Müslümanın dirisi de, ölüsü de saygı değerdir. Kabri çiğnenmez, kemikleri kırılmaz, kabri üzerine oturulmaz. Üzerine idrar yapılmadığı gibi üzerine çerçöp de dökülmez. Bunların hepsi yasaklanmıştır. Müslüman bir ölü değersiz sayılıp, bunlar yapılmaz aynı zamanda aşırı giderek Allah'ı bırakıp ölüye tapınma da yapılmaz. Demek oluyor ki İslam dini orta bir hükümle kabirlere saygısızlık yapılmamasını, kabirde medfun bulunan ölü için duâ, hatalarının bağışlanması ve Allah'ın rahmetine ermesini istenmeyi salık vermiş, onlara dua ve istiğfar etmek için ziyaret edilmesini istemiş, kabirdeki ölülere üzerlerine oturmak, pislik, idrar vs. ile onlara eziyet edilmesini yasaklamıştır. Bundan dolayıdır ki, sahih bir hadiste Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir:

"Kabirlerin üzerine oturmayın. Kabirlere doğru (kıble gibi yönelerek) namaz kılmayın. Demek oluyor ki kabir üzerine oturulmaz ama kıble gibi kabre yönelerek namaz da kılınmaz. Mükemmel ve büyük şeriat, Allah'ı bırakarak dua edip, adakta bulunup yardım istemek gibi kabirde ki ölü hakkında taşkınlığı haram kılmakla, kabirde ki ölüyü hiçe sayarak üzerine oturmak, basmak, dayanmak, üzerine pislik atmak gibi hareketlerle eziyet etmenin yasak olmasını öngörerek bu iki hareketin ortasını öğütlemiştir. Hakkın ne olduğunu öğrenmek isteyen Müslüman kimse buradan hareketle bilir ki İslâmiyet orta yolu tutan bir dindir. Ölüye karşı yapılması gereken hareket itibariyle şirk koşulmayacağı gibi, ölüye eziyet ve saygısızlık da yapılmaz. Kabirde ki ölü peygamber veya salih bir kimse de olsa kabri ziyaret edildiğinde ona selam verilir, kendisi için dua ve istiğfar edilir. Fakat Allah'ı bırakıp ona dua edilmez. Ziyaret sırasında: "Ey efendim! Medet, medet" veya "bana yardım et" yahut "hastama şifa ver" veya "filan işte bana yardım et" denmez. Böyle şeyler Allah'tan istenir. Bunlar yapılmadığı gibi (daha önce söylediğimiz üzere) kabir üzerine çerçöp koyarak, üzerine basıp çiğneyerek ölüye saygısızlık da yapılmaz.

Yaşamakta olan bir kimseden yardım isteyip, yardım almakta bir sakınca yoktur. Zira dini bakımdan câiz olan bir sebebi yerine getirerek yaşayan kimsenin bir başkasına bir şeylerle yardımda bulunması sözkonusudur.

Nitekim Yüce Allah:

"Kendi tarafından olanı, düşmana karşı ondan yardım istedi." Kasas, 15)

buyuruyor. Bu âyette Musa peygamberin bir olayından söz edilmektedir. Burada Musa peygamber kendisinden yardım istenilen yaşayan birisidir. Kavga eden iki kişiden biri olan israilli, düşmanı olan Kıptî'ye karşı ondan yardım istemiştir. İnsan tarlada ev inşa ve onarımında, araba onarımında ve başka şeylerde ihtiyaçlarının giderilmesi hususunda, insanın gücü yettiği ve duyu organlarıyla algılanabilen yardımları din kardeşinden, akrabalarından ister ve böylece insanlar yardımlaşırlar. Hatta telefon, telgraf, faks yoluyla yardımlaşarak da güç yeten

meselelerde yardım isteme olur. Bunda bir sakınca yoktur. Lakin yardım istenilen husus ibadet içeren bir şeyse bu diriden de, ölüden de istenmez. Yaşayan veya ölmüş bir kimseye "hastalığıma şifa ver" veya "kaybolan şeyimi geri getir" denmez. İstekte bulunulan kimsede bunu yapacak bir sır olduğuna itikât edileceği için böyle bir şey olmaz. "Düşmanımıza karşı bize yardım et" de denmez. Bunun gerekçesi de aynen az önceki mesele gibidir. Lakin yaşamakta olan bir kimseden yapmaya gücünün yettiği ve duyu organları ile algılanabilen silah, borç para istemek gibi bir yardım istemekte bir sakınca yoktur.

Bir kimsenin doktora giderek ondan (kendisini tedavi edecek) ilaç istemesi de böyledir. Fakat doktor da bir sır olup bu sırra itikat ederek "bana şifa ver" demesi -ki tasavvufçularda böyle bir sırra inanarak şifa istemek meşhurdur- işte bu küfürdür. Çünkü insan bu kainata söz geçirip dilediğine şifa verme gücüne sahip değildir. İnsanın ancak duyu organlarıyla algılanabilen şeylere gücü yeter. Nitekim doktor da bu durumda olan ilaçlarda söz sahibidir.

Duyu organlarıyla algılanabilen meselelerde yaşamakta olan ve gücü yeten kimse de doktor gibidir. Bir kimseye, onunla birlikte olarak bedenen yardım eder, ödünç para verir veya bina yapımında bir yardımda bulunur yahut araba için bir yedek parça verir yahut yardım istemesi sözkonusu olan birisine aracı olarak yardım etmesini sağlar. Bütün bunlar duyu organlarıyla algılanan şeylerdir ve bunlarda bir sakınca yoktur. Bunlar ölüye tapınmak ve ölüden yardım istemek gibi değildir.

Pek çok şirk propagandacısı (ölüler için yapılanları) bu söylediklerimize benzetmektedir. Oysa bizim söylediklerimiz apaçık şeylerdir. Ancak insanların en cahiline benzeşme yoluyla bunları birbirine karıştırmak sözkonusu olabilir. Yaşamakta olan kimselerle yardımlaşmak bilinen şartlarıyla câiz olan bir şeydir. Ölülerden istekte bulunup, onlardan yardım istemek ve onlara adak adamak ise yasaklanmıştır ve bilinmektedir ki ilim erbabınca bunlar şirktir. Bu konuda ilim ehli arasında görüş birliği vardır. Sahabe ve onlardan sonra gelen ilim iman ve basiret erbabı arasında tartışma yoktur. Kabirler üzerine bina yapıp oraları ibadet yeri edinmek ve kubbeler yapmak kötü bir şeydir ve İslam şeriatınca yasaklanmış bir şey olduğu ilim erbabınca bilinen bir şeydir. Bu konuda alimler için bir karmaşa söz konusu değildir.

O halde bir kere daha ifade edelim ki ilim adamlarının üzerine farz olan görev nerede olursa olsunlar, Allah korkusuyla davranıp, Allah'ın kullarına nasihat etmeleri ve onlara Allah'ın dinini öğretmeleridir. Bunu yaparken falan veya filan kimseye şirin görünme gayreti içinde olmamalı, başkana da, büyüğe de, küçüğe de (gerekeni) öğretmeli, herkesi Allah'ın haram kıldığı şeylerden sakındırmalı ve onları Allah'ın şeriatı olan dinine yönlendirmelidir. Alimler bu görevi yerine getirirken sözlü, yazılı, kitap yazmak, toplantılarda konuşmak, telefon, faks, teleks gibi var olan her araçtan yardım alarak Allah'ın yoluna davet ve Allah'ın kullarına

nasihat vazifesini yerine getirmelidirler. Herkes için Allah'tan hidâyet dileriz. Güç ve kuvvet ancak Allah'ın sayesindedir.

FALCILIĞIN HÜKMÜ NEDİR?

İlmî araştırmalar ve fetva daimi komisyonuna şöyle bir soru gelmiştir:

Bazı gazete ve dergilerde oğlak burcu, boğa burcu, ikizler burcu ve diğer burçlardan söz eden bir bölüm bulunmaktadır. Bu bölümde her bir burçtan söz ederken:"Bu burçta doğanlar devamlı sevimsizdirler.Mizaçları devamlı değişkendir. Bunun sebebi -dergide söylendiğine göre- uzaydaki seyyareler arasındaki çelişkiden dolayı neredeyse birbirine çarpacak durumda olmasıymış!" gibi şeyler söylenmektedir. Bu yayınlardan birisi sorunun ekinde sunulmuştur. Müslüman gençler bu tür burç bilgilerini izlemektedir. Bu durum hakkındaki dinin hükmünün ne olduğunu açıklamanızı umarız. Müslümanlara ve bu dergi ve gazeteleri çıkaranlara bir nasihatiniz var mı?

Komisyon 17727 sayılı kararında bu soruya şöyle cevap vermiştir: Soruda sözü edilen şey, uğur, uğursuzluk, baht ve bahtsızlık üzerine kurulmuş falcıların ilgi duydukları bir konudan ibarettir. Bu, cahiliye dönemi düşüncesi ve inancıdır. Dini yönden haramdır. Falcılıkla meşgul olmak, falcıya başvurmak ve bunların yayımını yapmak câiz değildir.Özellikle gazetelerde yayımlanması sapıklığı ve müslümanların inancını fazlasıyla bozmaktadır.Bunu yapanların söyledikleri geleceği bilmek iddiasını taşır. Oysa bu aziz ve celil olan Allah'a mahsus özelliklerdendir.

Aşağıdaki âyetler bunu ifade etmektedir.

"De ki: Göklerde ve yerde Allah'tan başka kimse gaybı bilmez. Ne zaman diriltileceklerini de bilmezler." (Neml, 65)

"Gaybın anahtarları Allah'ın yanındadır. Onun için gaybı ancak O bilir. O, karada ve denizde ne varsa hepsini bilir. O'nun bilgisi dışında bir yaprak dahi düşmez. Yerin karanlıkları içindeki tek bir tane, yaş ve kuru ne varsa hepsi apaçık bir kitaptadır." (En'âm, 59)

Allah Teâlâ, peygamberi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in diliyle gaybı bilmek iddiasının mümkün olmadığını şöyle bildirmektedir:

"De ki: Ben size 'Allah'ın hazineleri yanımdadır' demiyorum. Gaybı da bilmem. Size 'ben bir meleğim' de demiyorum. Ben, bana vahyolunan (Kur'an)'dan başkasına uymam. De ki: Körle gören bir olur mu? Siz hiç düşünmez misiniz?" (En'âm, 50)

"Ben size 'Allah'ın hazineleri benim yanımdadır' demiyorum. Gaybı da bilmem. 'Ben bir meleğim' de demiyorum. Sizin gözlerinizin hor gördüğü kimseler için, 'Allah onlara asla bir hayır vermeyecektir' diyemem. Onların kalplerinde olanı, Allah daha iyi bilir. Onları kovduğum taktirde ben gerçekten zalimlerden olurum." (Hud, 31)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-:

"Her kim yıldızlardan bir bölüm ilim almışsa, kesinlikle büyücülükten bilgi edinmiş demektir. Çokça bilgi alanın büyücülüğü fazladır" buyurmuştur.

Bu konuda âyet ve hadisler çoktur. Fal ve büyü konusundaki hüküm müslüman-ların görüş birliği/icma ettikleri bir hükümdür. Bunun haram olduğu dini delillerle bilinen bir şeydir. Bu itibarla kendisine ve ümmetine iyiyi öğütleyen her müslümanın insanların aklı ile oynayan, inançlarını oyuncak haline getiren bu tür şeylerden uzaklaşması, hem kendisi, hem ümmeti hakkında Allah'tan korkması ve bu gibi sapıklıkları onlar arasında yaymaması gerekir. Yöneticilerin -Allah onları muvaffak etsin- bu tür yayınlara engel olup, yayınlayanları dini bakımdan uygun bir şekilde cezalandırmaları gerekir. Muvaffakiyet Allah'tandır.

Allah, peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e ve onun arkadaşlarına ve ailesine salât ve selam eylesin.

İlmi Araştırmalar ve Fetva Daimi Komisyonu

Başkan:

Abdulaziz b. Abdullah Bâz

Üye:

Abdullah b. Ğudeyyân

ŞABAN AYININ YARISINDA BERAT GECESİNİ KUTLAMANIN HÜKMÜ[1]

Dinimizi bizim için mükemmelleştirip nimetini tamamlayan Allah'a hamdolsun. Rahmet ve tevbe peygamberi olan Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e salât ve selam olsun.

Hamd ve salât-u selamdan sonra derim ki:

Allah buyuruyor:

"Bugün size dininizi ikmal ettim, üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı beğendim." (Maide, 3)

"Yoksa onların, dinden Allah'ın izin vermediği şeyleri dini şeriat kılan ortakları mı var?" (Şûrâ, 21)

Buhârî ve Müslim'de Âişe radiyallâhu anhâ'dan rivâyet edilen hadiste Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyuruyor:

"Kim ki şu bizim işimiz (olan dinimiz)de ondan olmadığı halde yeni bir şey çıkarırsa, o şey reddedilmiştir."

Müslim'in Sahîh'inde yer alan bir hadiste hadisin râvisi Câbir diyor ki:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Cuma hutbesinde şöyle buyurdu: **"Şüphesiz sözlerin en hayırlısı Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan çıkarılanlarıdır. (Dinde) her sonradan çıkarılan şey sapıklıktır."**

Bu manada âyetler ve hadisler çoktur. Bu âyet ve hadisler açık bir şekilde ifade ediyor ki Yüce Allah, Muhammed ümmetinin dinini mükemmelleştirmiş ve nimetini tamamlamıştır. Bu tamamlama ve mükemmelleşme, sözlü ve uygulamalı olarak peygamber tarafından Allah'ın dini ümmete açıklanıp tebliğ etmesinden sonra ve henüz vefat etmeden gerçekleşmiştir.

Peygamber bu hadisinde açık bir şekilde ifade buyurmuştur ki, kendisinden sonra söz veya davranış olarak ortaya çıkarılıp İslam dinine nispet edilen her şey bid'attır ve çıkaran kimseye -bunu yaparken iyi niyetle yapmış da olsa- gerisin geriye reddedilmiştir. Peygamberin arkadaşları/ashabı ve daha sonra gelen İslam âlimleri meseleyi hakkıyla anlamışlar ve bid'atların kötülü-ğünü ortaya koyarak insanları bundan sakındırmışlardır.

Nitekim peygamberin sünnetine saygı, bid'atın kötülüğü ve ondan sakın-dırılması çizgisinde kitap yazan alimlerin hepsi bu gerçeği ortaya koymuş-lardır. İbn Vaddah, Tartuşî, Ebû Şâme ve diğerleri gibi.

Bazı insanların çıkardığı bid'atlerden birisi Şaban ayının yarısında Berat

[1] Şeyh Abdulaziz b. Bâz tarafından hazırlanmıştır.

gecesini kutlamak ve gündüzden özel olarak oruç tutmak şeklindeki uygulamadır. Bu konuda itimat edilecek bir delil yoktur. Bu gecenin fazileti hakkında zayıf hadisler vardır. Bu hadislere itimat etmek câiz değildir. Bu gecede namaz kılmanın faziletine dair hadislere gelince; bunların hepsi uydurmadır. Nitekim bu hususta pek çok ilim adamı uyarıda bulunmuştur. Bunlardan bazılarına ilerde yer vereceğiz. -İnşaallah-

Bu konuda Şam diyarının ve başka yerlerin bazı selef âlimlerinden birtakım rivâyetler gelmiştir. Lâkin alimlerin çoğunluğunun icma/görüş birliği ettiği husus şudur ki Şaban ayının yarısında Berat gecesinin kutlanması bid'attir. Bu gecenin fazileti hakkında rivâyet edilen hadisler zayıftır.Hatta bu hadislerin bazısı uydurmadır.Böyle olduğu hakkında Hâfız İbn Receb ve başkaları tenbihte bulunmuştur. İbn Receb'in "Letâifu'l-Meârif" isimli kitabında ifade ettiğine göre "zayıf hadislerle uygulama yapılması, ancak aslı sahih delillerle sabit olan ibadetlerde sözkonusudur." Şaban ayının 15. gecesini kutlamak, sahih bir temele dayanmıyor ki, zayıf hadislerle desteklensin.

Bu değerli kurala Ebu'l-Abbâs Şeyhu'l-İslâm İbn-i Teymiyye rahmetullâhi aleyh de yer vermiştir.

Kıymetli okuyucu, bu meselede âlimlerin söylediklerini sana aktaracağım. Ta ki elinde açıklığa kavuşmuş bilgi ve belge bulunsun. Âlimler görüş birliği etmişlerdir ki insanların anlaşma halinde olmayıp, tartışma konusu yaptık-ları meselelerde yapılması gereken şey, meseleyi Azîz ve Celîl olan Allah'ın kitabına ve Allah'ın peygamberinin sünnetine/hadislerine sunmaktır.Bu ikisinden birinin, mesele hakkında verdiği hüküm mutlaka uyulması gereken hükümdür. Fakat mesele bu iki kaynaktan birine ters düşerse, o meselenin terk edilmesi gereklidir. İbadet alanında Kur'ân'da ve hadiste yer almayan bir şeyden söz ediliyorsa, işte bu bid'attir. Durumu böyle olan bir ibadetin yapılması câiz değildir. Nerde kaldı ki böyle bir ibadeti sevimli göstermek için çalışmak ve ona davetçi olmak nasıl câiz olsun? (Aşağıdaki âyetler bu meseledeki ana tespiti yapmaktadır):

"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygambere ve sizden olan emir sahiplerine (idarecilere) de itaat edin." (Nisa, 59)

"(Rasûlüm!) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın." (Âl-i İmran, 31)

"Hayır, Rabbine andolsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp, sonra da verdiğin hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar." (Nisa, 65)

Bu manada âyetler çoktur. Bu âyetler hakkında anlaşmazlık olan meselelerin Kur'ân'a ve hadislere arz edilmesi hususunda nass/belgedir. Bu nassa göre Kur'ân ve hadisin hükmüne rıza göstermek de gereklidir. Zira bu imanın gereğidir. Hakkında anlaşmazlık olan meselelerde böyle davranmak hem sonuç olarak en güzel

seçenektir, hem de kullar için dünyada ve ahirette en hayırlısıdır.

Hafız İbn Receb "Letaifu'l-Meârif" isimli kitabında daha önce aktarılan sözünden sonra şöyle diyor: "Şaban ayının onbeşinci gecesinde Şam'da yaşayan Halit b. Mi'dan, Mekkûl, Lokmân b. Amir ve diğerleri gibi tabiûndan bazıları bu geceyi saygı ile karşılarlar ve bu gecede ibadet etmek gayreti içinde olurlardı. İnsanlar, bunlardan (örnek) alarak bu gecenin faziletini ve saygı gösterilmesini benimsemişlerdir. Hatta şöyle dendiği de olmuştur: İnsanlara bu konuda İsrailiyyat rivâyetleri ulaşmıştır. Çeşitli memleketlerde bu gece hakkında nakledilenler şöhret bulunca insanlar bu mesele hakkında görüş ayrılığına düştüler.Kimisi onlardan geleni kabul etti ve bu geceyi saygı ile karşılamakta onlara uydu.

Basra halkında ibadete düşkünlüğü ile tanınan bir gurup da onlara uymuştur. Hicaz âlimlerinden bir çoğunluk bunu kabul etmemiş ve uygun görmemiştir. Ata, İbn Ebi Muleyke; Abdurrahman b. Zeyd b. Eslem'in nakline göre bunlardandır. Medine fakihlerinden İmâm Mâlik'in arkadaşları ve diğerleri de böyledir. Bunu kabul etmeyenler: "Bu geceyi kutlamak bid'attir" demişlerdir.

Şam âlimleri bu gecenin nasıl geçirileceği, geçiriliş tarzı hakkında görüş ayrılığına düşerek iki görüş ileri sürmüşlerdir: Birinci görüşe göre bu gece, camilerde cemaat halinde değerlendirilir.Hâlid b. Mi'dan ve Lokman b. Amir Şaban ayının 15. gecesinde en güzel giysilerini giyer, güzel kokularla tütsülenir, gözlerini sürmeler ve bu geceyi camide ibadet ederek geçirirlerdi. İshak b. Rahuye de bunların bu görüşlerine uymuş ve Harb b. el-Kirmanî'nin "Mesâil" isimli kitabında naklettiğine göre: "Bu gece camide cemaat halinde ibadet etmek, bid'at değildir" demiştir.

İkinci görüşe göre bu gecede camilerde namaz, dua ve bir şeyler anlatmak için toplanmak mekruhtur. İnsanın tek başına bu gecede namaz kılması mekruh değildir. Şam halkının imamı fıkıh âlimi Evzaî bu görüştedir. İnşallah (gerçeğe) en yakını budur. İbn Receb bunları ifade ettikten sonra şöyle diyor: Ahmed b. Hanbel'den bu gecede ibadet etmenin müstehap olduğuna dair bir şey bilinmiyor. Ancak bir başka meseleden çıkış yapmak suretiyle bu gece ibadet etmenin müstehap olduğuna dair iki rivâyet vardır. Çıkış noktası olan mesele, bayram gecesinde ibadet etmek hakkında ondan gelen iki rivâyettir ki bu rivâyetler şöyledir:

a) Bayram gecesi ibadet etmek müstehap değildir. Zira ne Peygamberden, ne de ashabından böyle bir rivâyet gelmiştir.

b) Bayram gecesi ibadet etmek müs-tehabtır. Zira Abdurrahman b. Yezid b. Esved'den böyle yaptığı rivâyet edilmiştir. O tabiîndendir. Şaban ayının yarısında gece ibadet etmek de böyledir. Fakat peygamberden ve ashabından böyle bir rivâyet gelmemiştir.Bu konuda sabit olan bilgi, Şam fıkıhçılarının ileri gelenlerinden olan tabiînden bir guruptan gelen rivâyetten ibarettir. -İbn Receb'in sözü ve bunu

aktarmaktan amaç burada bitiyor.- İbn Receb'in sözünden açık bir şekilde öğreniyoruz ki Şaban ayının yarısında gece ibadet etmek hakkında peygamberden ve ashabından bir şey nakledilmemiştir. Fakat Evzâî rahimehullah'ın bu gecede cemaat olmaksızın ibadet etmenin müstehap olmasını tercih edişine ve İbn Receb'in bu görüşü tercih etmesine gelince: Bu zayıf ve garip bir tercihtir. Zira dinde yeri olduğu dini delillerle ispat edilmemiş bir şeyi Allah'ın dinine sonradan koymak Müslüman için câiz değildir. Bu şey ister tek başına yapılsın, ister cemaat halinde yapılsın; ister gizli yapılsın, ister açıktan yapılsın hüküm değişmez. Peygamber'in "bir kimse bizim yolumuzda olmayan bir şey yaparsa, o şey reddedilmiştir" hadisinin genel ifadesi, bid'atlardan sakındıran ve onların kötü bir şey olduğunu bildiren delillerin genel ifadesi bunu gerektirir.

İmâm Ebû Bekir Tartûşî "el-Havâdisu ve'l-Bideu" isimli kitabında şunları söylemektedir:

"İbn Vaddah, Zeyd b. Es-lem'in şöyle dediğini bildiriyor: Hocalarımızdan ve fıkıh âlimlerimizden yetiştiklerimizden hiçbiri Şaban ayının yarısında geceyi kutlamağa ve Mekhul hadisine ilgi duymazlardı. O gecenin diğer gecelerden üstün olduğu görüşünü benimsemezlerdi."

İbn Ebî Muleyke'ye: "Ziyad en-Nem-rî Şabanın yarısı 15. gecesinin kadir gecesi gibi insanların ecir ve sevap kazandıkları bir gecedir" diyor denildiğinde İbn Ebî Muleyke şöyle demiştir: "Ben onu işitseydim, elimde bastonum olduğu takdirde kendisini döverdim." Ziyad hikâyeci birisidir.

Allame Şevkâni el-Fevâidu'l-Mecmua isimli kitabında şöyle der:

"Ali radiyallâhu anh'den rivâyet edilen "Ey Ali! Her kim Şaban ayının yarısı gecesinde her rekatında Fatiha ve Kulhuvallahu… surelerini onar defa okuyarak yüz rekat namaz kılarsa, Allah onun bütün ihtiyaçlarını giderir" hadisi uydurmadır. Bu rivâyetin, böyle bir namazı kılan kimseye verileceğini bildiren sözlerinde, iyiyi kötüden ayıracak özelliği bulunan hiçbir kimse uydurma olduğunda şüphe etmez. Bu rivayeti aktaranlar meçhul kimselerdir. Aynı rivâyet ikinci ve üçüncü bir yoldan da rivâyet edilmiştir ki hepsi uydurmadır ve râvileri meçhul kimselerdir.

"Muhtasar" isimli kitabında Şevkâni şöyle der: Şaban ayının yarı gecesinde namaz kılmak ile ilgili hadis bâtıldır. İbn Hibbân'ın, Ali'den rivâyet edilen; "Şaban ayının yarısı olunca geceyi ibadetle, gündüzü oruçla geçirin" hadisi zayıftır. "Leâlî" isimli kitapta şöyle denilmiştir: "Şaban ayının yarısında on kere ihlâs okuyarak yüz rekat namaz kılmak" hadisi, bunu rivâyet eden Dey-lemî'nin ve diğerlerinin engin faziletlerine rağmen uydurmadır. Râvile-rinin çoğunluğu üç yoldan da meçhul ve zayıf kimselerdir. Ayrıca "30 ihlâs okuyarak 12 rekat namaz" veya "14 rekat namaz" uydurmadır.

Fıkıh âlimlerinden bir gurup -"İhyâ" kitabının sahibi ve diğerleri gibi- bu hadise aldanmışlardır. Şaban'ın yarısında gece kılınan namaz hadisi pek çok çeşitli

yerlerde rivâyet edilmiştir ki hepsi de bâtıl ve uydurmadır. Bu durum Tirmizî'nin, Âişe radiyallâhu anhâ'dan rivâyet ettiği Peygamberin bu gecede Bakî kabristanına gittiğini ve Allah'ın bu gecede dünya semâsına inip, Kelb oğulları kabilesinin koyunlarının tüyleri adedince birçok kimsenin günahlarını affedeceğini bildiren rivâyetle çelişmez. Zira konuşulan mesele bu gecede kılınması öngörülen uydurma namazdır. Bununla beraber, Âişe radiyallâhu anhâ hadisinde zayıflık ve inkıta /kopukluk vardır. Daha önce geçen Ali hadisi de bu namazın uydurma olması ile çelişmez. Kaldı ki ifade edildiğine göre hadiste zayıflık vardır.

Hâfız Irâkî: "Şabanın yarısında kılınacak namaz hadisi Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- adına uydurulmuş bir hadistir ve yalandır" diyor. Nevevî "Mecmû'" isimli kitabında diyor ki: Receb ayının ilk Cuma gecesinde kılınması meşhur olan, akşam ile yatsı arasında kılınan 12 rekatlık "Reğâib Namazı" ve Şaban ayının yarısında gece kılınan 100 rekatlık namaz, bid'attır ve iyi olmayan yersiz bir şeydir. "Kût'u'l-Kulûb" ve "İhyâu Ulumi'd-dîn" isimli kitaplarda bunların yer almış olmasına ve bunlar hakkında (var olduğu söylenen) hadislere aldanmamalıdır. Çünkü bunların hepsi bâtıl/asılsızdır. Bazı âlimlerin kendilerine bu mesele karışık gelip de bu namazların müstehap olduğu hakkında kitaplar yazmalarına da aldanmamalıdır. Zira bu konuda yanılmışlardır.

Şeyh Ebû Muhammed Abdurrahman el-Makdisî bu iki namazın bâtıl oluşu hakkında değerli bir kitap yazmış ve çok güzel ve değerli bilgiler vermiştir. Bu mesele hakkında elde ettiğimiz bilgilerin tamamını aktarmaya kalksak söz uzar. Hakikatı arayan kimse için yazdıklarımız yeterlidir ve ikna edicidir.

Buraya kadar yer verdiğimiz âyetler, hadisler ve âlimlerin sözleri, hakikatı arayan için açıkça ortaya koymuştur ki Şaban ayının yarısında geceyi namaz veya başka şeylerle kutlamak, gündüzünü oruç tutarak geçirmek kötü bir bid'attır. Peygamberin temiz şeriatında bunun aslı, bir dayanağı yoktur. Bilakis sahabe radiyallâhu anhum döneminden sonra ortaya çıkmış ve İslama sokulmuş bir şeydir. Gerek bu konuda, gerek (benzeri) diğer konularda Allah'ın; **"Bugün size dininizi tamamladım."** (Maide, 3) âyeti ve bu manadaki diğer âyetler; Peygamberin "kim bizim işimiz (olan dinimiz)de ondan olmayan bir şeyi ortaya çıkarırsa, o şey reddedilmiştir" hadisi ve bu manadaki diğer hadisler, gerçeği arayan kimse için yeterlidir.

Müslim'in Sahîh'inde Ebu Hureyre'den rivâyet edilen hadiste Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Geceler arasında Cuma gecesini özel bir şekilde ibadet için ve günler arasında Cuma gününü oruç tutmak için özel bir şekilde ayırmayınız. Ancak Cuma günü tutmaya devam ettiğiniz bir orucunuz Cuma gününe denk gelirse o başka." Demek oluyor ki eğer geceler arasında bir geceyi ibadet için ayırmak câiz olsaydı, Cuma gecesi bunun için en elverişli gece olurdu. Zira Peygamber -sallallahu aleyhi

ve sellem-'den gelen sahih hadislerle biliyoruz ki Cuma günü üzerine güneş doğan günlerin en hayırlısıdır. Peygamber Cuma gününün bile gündüzünde oruç tutmayı, gecesinde ibadet yapmayı özellikle tercih etmekten sakındırdığına göre, bu gerçek diğer gecelerin özellikle kutlamak için seçilmemesi gerekir. Demek ki başka gecelerin ibadetle geçirilmesini tercih etmek, ancak bunun yapılabileceğini götseren sahih delil ile olur.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- kadir gecesini ve Ramazan gecelerini ibadetle geçirmeyi meşru saymış, bu konuda ümmeti uyarıp teşvik etmiş ve kendisi bizzat bu geceleri ibadetle canlandırmıştır. Nitekim Buhârî ve Müslim'de Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şöyle buyurduğu rivâyet edilmiştir:

"Her kim Ramazan (gecelerini) ibadetle geçirir, bunu inanarak ve mükâfatını Allah'tan bekleyerek yaparsa geçmiş günahları bağışlanır ve her kim kadir gecesini inanarak ve mükâfatını Allah'tan bekleyerek ibadetle geçirirse geçmiş günahları bağışlanır."

Eğer Şaban ayının yarısında veya Receb ayının ilk Cuma gecesinde yahut miraç gecesinde kutlama veya özel bir ibadetle merasim yapılması meşru olsaydı, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bizzat kendisi yapardı ve ümmetine bunun yolunu mutlaka gösterirdi. Eğer Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bir şey yaptığı vâki olsaydı, sahabe mutlaka bunu iletir, gizlemezdi.Onlar peygamberlerden sonra insanların en hayırlısı ve ümmete en iyi nasihat eden kimselerdir. -Allah onlardan razı olsun- Az önce âlimlerin sözlerinden aktardığımız bilgilerden öğrenmiş bulunuyoruz ki Şaban ayının yarısı gecesinde veya Recep ayının ilk Cuma gecesinde ne peygamberden, ne de sahabeden bir şey sabit olmuştur. Bundan biliniyor ki bu gecelerde kutlama yapmak İslamda sonradan ortaya çıkmış bir bid'attır. Recep ayının 27. gecesi de böyledir. Bazı kimseler bu gecenin peygamberin miraç gecesi olduğuna inanırlar. Bu gecenin de özel bir ibadetle kutlanması yukarıdaki deliller karşısında câiz değildir. Bu hüküm Receb ayının 27'sinin miraç gecesi olduğunu bilmeye göredir. Bunu nasıl bileceksin ki alimlerden nakledilen sahih görüş itibariyle bu gecenin kesin olarak o gece olduğu (kesin olarak) bilinmemektedir. Miraç gecesinin Receb'in 27. gecesi olduğunu kim söylerse bu asılsız bir sözdür. Sahih hadislerde bu sözün bir dayanağı yoktur. Şu şiiri söyleyen ne güzel söylemiştir:

Hidâyeti geride bırakıp geçen şey,

İslama sonradan sokulmuş bid'at işlerdir hey!

Kendisinden dilekte bulunulan Yüce Allah bizleri ve diğer Müslümanları sünnete sarılıp bu yolda devamlı olma ve sünnete aykırı olan şeylerden kaçınmakta başarılı kılsın. O cömerttir ve kerem sahibidir.

Allah kulu ve peygamberi olan peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem'e, onun âlinin ve ashabının hepsine salât ve selam eylesin.

MİRAÇ GECESİNİ KUTLAMANIN HÜKMÜ NEDİR?[1]

Hamd Allah'a mahsustur. Allah'ın Rasûlüne, onun âline ve ashabına salât ve selam olsun.

Hamd, salât ve selamdan sonra derim ki: Hiç şüphe yok ki Peygamberin gecenin bir parçasında Mekke'den Kudüs'e gitmesi/İsra olayı ve Miraç, onun doğruluğu ve aziz ve celil olan Allah katındaki mertebesinin büyüklüğünü gösteren Yüce Allah'ın büyük mucizelerinden biridir. Bu olay aynı zamanda Allah Teâlânın bütün yaratıklarından yüce olup, apaçık ortada olan kudretini de gösteren bir olaydır.

Allah Teâlâ buyuruyor ki:

"Bir gece, kendisine âyetlerimizden bir kısmını gösterelim diye (Muhammed) kulunu Mes-cid-i Haram'dan çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya götüren Allah, noksan sıfatlardan münezzehtir. O, gerçekten işitendir, görendir." (İsrâ, 1)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den tevâtür derecesinde rivâyet edilmiştir ki o, göklere çıkarılmış, kendisine göklerin kapıları açılmıştır.O derecedeki yedinci kat semayı geçerek, Allah kendisi ile dileğince konuşmuş ve bu gece beş vakit namaz farz kılınmıştır.

Allah namazı ilk olarak elli vakit olarak farz kılmıştı. Peygamber dönüp dönüp bu emrin hafifletilmesini istiyordu. Nihâyet Allah namazı beş vakit olarak kararlaştırdı. Farz kılınan namaz beş vakittir, mükâfat bakımından ise elli vakittir. Zira iyilikler on misliyle mükâfatlandırılır. Bütün nimetlerinden dolayı Allah'a hamd ve şükürler olsun.

İsrâ ve Miraç'ın meydana geldiği gecenin hangi gece olduğu sahih hadislerde belirlenmemiştir. Miraç gecesinin belirlenmesi konusundaki rivayetlerin peygamberden geldiği sabit değildir. Hadis ilmi ile meşgul olan alimlerce durum budur. Allah'ın bu geceyi insanlara unutturmuş olmasında, mevlanın nice hikmetleri vardır. Varsayalım ki miraç gecesi belirlenmiş olsun, yine de müs-lümanların bu gecede özel bir ibadet yapmaları ve kutlayıcı merasimler icra etmeleri câiz olmaz. Zira Peygamber ve ashabı böyle bir şey yapmamışlardır. Eğer kutlama merasimlerinin yapılması meşru olsaydı, Peygamber ümmetine bunu ya kendisi de yaparak veya yapılanları kabul ederek mutlaka açıklardı. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- böyle bir şey yapsa veya yapılanları kabul etmiş olsaydı, bilinir, meşhur olur ve kesinlikle sahabe bunu naklederdi. Sahabe ümmetin muhtaç olduğu her şeyi peygamberden nakletmişler, dinde hiçbir şeyi ihmal etmemişlerdir. Bilakis onlar her hayırda önde gidenlerdir. Bu gecenin merasim (veya ibadet) ile kutlanması meşru olsaydı onlar insanların bunu en önde ve en evvel yapanlardan

[1] Şeyh Abdulaziz b. Bâz tarafından hazırlanmıştır.

olurlardı.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- insanların, insanlara en iyi nasihat edeniydi. Risalet (peygamberlik) görevini sonuna kadar tebliğ edip, emaneti yerine getirmiştir. Bu gecenin ululanması ve kutlanması, İslam dininden olsaydı, peygamber (haşâ) gaflet edip onu gizlemezdi. Böyle bir durum olmadığına göre anlıyoruz ki bu gecenin kutlanması ve ululanmasının din ile bir ilgisi yoktur. Allah bu ümmetin dinini ikmâl etmiş, nimetini tamamlamıştır. Ayrıca Allah'ın izin vermediği bir hususta dinde bir şeyi dindenmiş gibi ortaya koyan kimseyi reddetmiştir.

Allah Teâlâ buyuruyor ki:

"Bugün size dininizi ikmâl ettim, üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslamı beğendim." (Maide, 3)

"Yoksa onların, dinden Allah'ın izin vermediği şeyleri dini kâide kılan ortakları mı var? Eğer azabı erteleme sözü olmasaydı derhal aralarında hüküm verilir (işleri bitirilir)di. Şüphesiz zalimler için can yakıcı bir azap vardır." (Şûrâ, 21)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen sahih hadislerde bid'atlerden sakındırılmış ve bid'atın sapıklık olduğu açıklanmıştır. Ta ki tehlikenin önemi hususunda bir tenbih olsun ve bid'atı işlemekten nefret etsinler. Bu hadisler şunlardır:

a) Buhârî ve Müslim'de Âişe radiyallâhu anhâ'dan rivâyet edildiğine göre Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Şu bizim (din) işimizde kim sonradan ortaya bir şey koyarsa, o reddedilmiştir."

Aynı hadisin Müslim'de ki ifadesi şöyledir:

"Bir kimse bizim yolumuzda olmayan bir şey yaparsa o şey reddedilmiştir."
Müslim'in Sahîh'inde Cabir radiyallâhu anh'dan rivâyet edildiğine göre Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Cuma hutbesinde şöyle buyurmuştur:

"Şüphesiz sözlerin en hayırlısı Allah'ın kitabı (Kur'ân)'dır. Gidilecek aydınlık yolun en hayırlısı Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan çıkarılanlarıdır. (Dinde) her sonradan çıkarılan şey sapıklıktır."

Sunen'de İrbâd b. Sâriye'den şöyle bir rivâyet yer almaktadır:

Allah'ın Rasûlü bize bir gün va'z etti. Öyle etkili bir konuşma oldu ki kalpler ürperdi, gözlerden yaşlar boşandı. Biz: "Ey Allah'ın Rasûlü! Sanki bu konuşmanız bir vedalaşmadır. Bize tavsiye(ler)de bulun" dedik. Bunun üzerine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-: "Size takvayı (Allah korkusunu) tavsiye ederim. Başına geçip başkan olan kimse köle dahi olsa, (emirlerini) dinleyin ve itaat edin. Sizden hayatta kalanlar gelecekte pek çok anlaşmazlıklar görecektir. (Her durumda) benim ve benden sonra (gelecek olan) hidâyete yönlendirici olan

halifelerimin sünnetine sarılınız. O sünnete azı dişlerinizle ısırırcasına (güçlü bir şekilde) sarılınız. (Dini konularda) sonradan çıkarılan işlerden sakınınız. Zira her sonradan çıkarılan bid'attır. Her bid'at sapıklıktır" buyurdular.

Bu manada hadisler çoktur.

Peygamberin ashabından ve onlar-dan sonra gelen selef-i salihinden, bid'attan sakındıran ve (bid'atın kötü sonuçlarından) korkutan rivâyetler gelmiştir. Bu sakındırma ve korkutmanın yegâne sebebi bid'atın dinde bir fazlalık/ilave olmasından Allah'ın izin vermediği bir şeyin din imiş gibi ortaya konmasından ve Hıristiyanlardan, Yahudilerden Allah düşmanı birtakım kimselerin, Allah izin vermediği halde dinlerine ilaveler yapmasına benzemesindendir. Dine sonradan bir şey eklemenin (zorunlu olarak) sonucu dinde bir eksikliğin bulunması ve mükemmelleşmeden sonra noksanlık töhmetine yol açmasıdır. Ayrıca dine sonradan bir şey nispet etmekteki büyük fesat, çirkin kötülük Allah'ın:

"Bugün size dininizi ikmâl ettim." (Maide, 3)

Âyeti ile çatışmak ve peygamberin bid'atten sakındırılıp uzaklaştırıcı manadaki hadislerine apaçık aykırılık bilinen şeylerdendir.

Ümit ederim ki, bu bid'atı -miraç gecesini kutlama bid'atını- inkar etmek, ondan sakındırmak ve onun İslam dini ile bir ilişkisi olmadığı hususunda, hakikati arayanlar için bizim anlattıklarımız ikna edici ve yeterlidir.

Allah Müslümanlara nasihat edip, onlara Allah'ın dini hakkında açıklamalar yapmak ve ilmi gizlememek Allah tarafından yüklenen bir görev olduğu için din kardeşlerimi bu bid'at hakkında uyarmayı görev bildim. Bu bid'at -miracı 27. Recep gecesinde kutlama yapma bid'atı pek çok ülkede öyle yaygınlaşmıştır ki, bazı kimseler onu dinden bir parça sanmaya başlamışlardır.

Allah'tan dilerim ki, tüm müslüman-ların halini düzeltsin.Onlara dini iyi anlamalarını lutfetsin. Bizleri ve onları hakikate sarılıp, bunda sebat etmeyi ve hakikate aykırı olan şeyleri terk etmeyi başarmayı nasip etsin. O'nun buna gücü yeter dileğimizi yerine getirir.

MEVLİD MERÂSİMİ BİD'ATİ[1]

Allah'a hamd olsun. Allah'ın Rasû-lüne, onun âline ve ashabına ve onun yolundan gidenlere salât ve selam olsun.

Hamd ve salât-u selamdan sonra derim ki: Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in doğumu dolayısıyla yapılan mevlit merasiminin, merasim esnasında ayağa kalkmanın, peygambere selam vermenin ve mevlitlerde bunlardan başka yapılanların hükmünün ne olduğu hakkında tekrar tekrar sorular sorulmuştur.

Bu sorulara verilecek cevap şudur: Ne peygamberin, ne de başkasının doğumu dolayısıyla (dini) bir merasim/ kutlama yapmak câizdir. Çünkü böyle bir şey dinde sonradan ortaya çıkan bir şeydir. Zira Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- sahabeden -Allah onlardan razı olsun- raşid halifeler ve diğerleri, fazilet çağlarında onlara uyanlardan hiçbirisi böyle bir şey yapmamıştır. Oysa onlar sünneti en iyi bilen, peygamberi en mükemmel şekilde sevip, kendisinden sonra gelenler olarak onun şeriatına uyan kimselerdir.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sabit rivâyette buyurulmuştur ki:

"Şu bizim (din) işimizde, kim sonradan ortaya bir şey atarsa, o reddedilmiştir."

Bir diğer hadiste de; **"Benim ve benden sonra (gelecek) hidâyete yönlendirici olan hafifelerimin sünnetine sarılın. O sünnete azı dişlerinizle ısırırcasına (güçlü bir şekilde) sarılın. (Dini konularda) sonradan çıkarılan işlerden sakınınız. Zira her sonradan çıkarılan bid'attır. Her bid'at sapıklıktır"** buyurulmuştur. Bu iki hadiste, dinde sonradan bir şey çıkarmaktan ve bunu uygulamaktan şiddetli bir şekilde sakındırma vardır.

Kur'ân'da (aynı paralel de) âyetler vardır:

"Peygamber size ne (emir) verdiyse onu alın. Size neyi yasakladıysa ondan da vazgeçin." (Haşr, 7)

"Onun (peygamberin) emrine aykırı davrananlar, başlarına bir bela gelmesinden veya kendilerine çok acılı bir azap isabet etmesinden sakınsınlar." (Nur, 63)

"Andolsun ki, Rasûlullah'ta sizin için Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için en mükemmel bir örnek vardır." (Ahzâb, 21)

"(İslam dinine girme hususunda) öne geçen ilk muhacirler ve ensar ile onlara güzellikle uyanlar var ya işte Allah onlardan razı olmuştur. Onlar da Allah'tan razı olmuşlardır. Allah onlara, içinde ebedi kalacakları, zemininden ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. İşte bu, büyük kurtuluştur." (Tevbe, 100)

---

[1] Şeyh Abdulaziz b. Bâz tarafından hazırlanmıştır.

"Bugün size dininizi ikmâl ettim, üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı beğendim." (Maide, 3)

Bu manada âyetler çoktur.

Bu tür doğum günü merasimlerinden anlaşılan şudur:

Allah bu ümmetin dinini tamamlamamış, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ümmetinin ne yapması gerektiğini tebliğ etmemiş de, sonradan gelenler gelmiş, Allah izin vermediği halde Allah'ın dininde sonradan bir şeyler çıkarmışlar; bunu yaparken şuna inanmışlar ki, yaptıkları bu iş onları Allah'a yakınlaştıran bir iştir. Hiç şüphe olmasın ki, bu büyük bir tehlike ve Allah'a ve O'nun peygamberine karşı gelmektir. Halbuki Allah kulları için dini tamamlamış, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- apaçık bir şekilde insanlara gereken tebliği yapmıştır. Cennete ulaştıran, cehennemden uzaklaştıran her yolu ümmete açıklamıştır.

Nitekim Abdullah b. Amr'dan rivâyet edilen bir hadiste şöyle buyurulmuştur:

"Allah'ın her gönderdiği Peygamber, mutlaka ümmetine hayırlı olacağını bildiği şeyin yolunu onlara göstermiş, onlar için şerli olacağını bildiği şey hakkında onları uyarmıştır."[1]

Bilindiği üzere bizim peygamberimiz peygamberlerin sonuncusu, en faziletlisi, nasihat ve tebliğ yönünden en umumi olanı yapandır. Eğer mevlit merasimi Allah'ın hoşlandığı dinden olsaydı, mutlaka peygamber ümmete onu tebliğ ederdi veya hayatında onu yapardı yahut ashabı bunu yapardı. Böyle bir şey olmadığına göre bu merasimin din ile ilgisi olmadığı, bilakis -daha önce geçen iki hadiste bildirildiği gibi- peygamberin ümmetini sakındırdığı dinde sonradan çıkarılmış şeylerdendir. Bu iki hadisin manasında başka hadisler de vardır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bir Cuma hutbesinde:

"Muhakkak sözün en hayırlısı Allah'ın kitabı (Kur'ân)'dır. Gidilecek yolun en hayırlısı Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yoludur. İşlerin en kötüsü (dinde) sonradan çıkarılan şeylerdir ve her sonradan çıkarılan şey sapıklıktır" buyurmuştur.[2]

Bu konuda âyetler ve hadisler çoktur. Bu delillerden hareketle âlimlerden bir gurup mevlit merasimini kabul etmemiş ve bundan sakındırmışlardır. Bu görüşe son devir alimlerinden bazıları karşı çıkmış ve bu merasimleri câiz görmüşlerdir. Şu kadar ki câiz olabilmesi için peygamber hakkında aşırı gitmemek, kadın erkek karışıklığı, çalgı aleti kullanılması ve başkaca dinde hoş görülmeyen şeylerin işlenmemesi gerektiği ileri sürülmüştür. Mevlit merasimini bu şartlarla câiz görenler onun "bid'at-ı hasene" (güzel bid'at) olduğunu sanmışlardır. Oysa dini kural şudur: İnsanlar arasında tartışmalı olan konular Allah'ın kitabına ve Peygamber -

---

[1] Hadisi Müslim, Sahih'inde rivayet etmiştir.

[2] Hadisi Müslim Sahih'inde rivayet etmiştir.

sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine/hadisine sunulur.

Nitekim böyle olması hakkında Allah'ın buyruğu vardır:

"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygambere ve sizden olan emir sahiplerine (idarecilere) de itaat edin. Eğer bir hususta anlaşamazsanız -Allah'a ve ahiret gününe gerçekten inanıyorsanız- onu Allah'a ve Rasûlüne götürün. (Onların talimatlarına göre halledin.) Bu hem hayırlı, hem de netice bakımından daha iyidir." (Nisa, 59)

"Ayrılığa düştüğünüz herhangi bir şeyde hüküm vermek, Allah'a ma-hsustur." (Şûrâ, 10) âyetleri gibi.

Mevlit merasimi meselesini Allah'ın kitabına sunduğumuzda orada, Allah Rasûlüne uyup, onun emirlerini tutmanın sakındırdığı şeylerden kaçınmanın emredilmiş olduğunu görüyoruz. Ayrıca Allah dininin ikmal edilmiş, onda bir eksikliğin kalmamış olduğunu haber veriyor. Bu mevlit, peygamberin getirdiği bir şey değildir. Netice itibariyle, Allah'ın bizim için tamamlayıp, peygambere uymamızı emrettiği dinden olamaz.

Mevlit merasimi meselesini peygamberin sünnetine sunduğumuzda, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ne onu yaptığını, ne de yapılmasını emrettiğini ifade eden bir şey buluyoruz. Peygamberin ashabı da bunu yapmıştır. Bundan anlamaktayız ki bu merasim dinden değildir. Bilakis dinde sonradan çıkarılmış bid'atlardandır. Hıristiyan ve Yahudilerin bayramlarında yaptıklarına benzemektir. Böylece açıkça ortaya çıkıyor ki hakkı aramakta istekli ve insaflı olan ve en aşağı derecede basireti olan, mevlit merasiminin İslam dininden olmadığını, bilakis Allah'ın ve peygamberin bize terk edip sakınmamızı emrettiği, sonradan çıkmış bir şey olduğunu anlar. Akıllı bir kimseye gereken odur ki başka yerlerde dahi bunu yapanların çok olduğuna aldanmaz. Zira hakikat, yapanların çokluğu ile değil, dini deliller ile bilinir.

Nitekim Yahudiler ve Hıristiyanlar hakkında şöyle buyurulmaktadır:

"(Ehl-i kitap) Yahudi ve Hıristiyanlar dışında hiç kimse cennete girmeyecek dediler. O iddia, onların kuruntusudur. Sen onlara de ki: Eğer doğru söylüyorsanız delilinizi getirin." (Bakara, 111)

"Yeryüzünde bulunanların çoğuna uyacak olursan, seni Allah'ın yolundan saptırırlar." En-'âm, 116)

Sonra bu merasimlerin çoğunluğunda bid'at olmakla beraber başkaca dini yönden hoş görülmeyen şeyler de bulunur. Kadın erkek bir arada karışık olmak, eğlence aletleri ve müzik, akla zarar veren ahlaki maddelerin kullanılması ve başka sakıncalar gibi. Bazen bundan daha büyük sakıncaya düşüldüğü de olur ki bu en büyük şirktir. Peygamber veya evliyadan biri hakkında aşırı giderek Allah'a değil de ona dua edip ondan yardım ve medet isteyerek onun gaybı bildiğine

inanmak gibi. İnsanlardan pek çoğu mevlit merasimlerinde veya evliya adını verdikleri kimseler için yaptıkları merasimlerde benzeri şeyler olmaktadır.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den nakledilen bir hadiste şöyle buyurulmuştur:

"Dinde taşkınlık yapmaktan sakının. Sizden evvelkileri ancak dinde taşkınlık helak etmiştir."

Bir diğer hadis de şöyledir:

"Hıristiyanların Meryem oğlu İsa'yı (hakkında Allah'ın oğlu diyerek) uçurdukları gibi, beni uçurmayın. Ben ancak bir kulum. Bana "Allah'ın kulu ve elçisi" deyin."

İlginç ve tuhaftır ki pek çok kimse bid'at olan bu merasimlerde bulunmak için aktif bir gayret içinde olurlar ve bu merasimi savunurlar. Oysa Allah'ın farz kıldığı Cuma ve cemaat namazlarında hazır olmadıkları gibi başlarını bile kaldırmazlar. Yaptıklarının İslam'da hoş görülmeyen büyük bir şey olduğu görüşünde değillerdir. Hiç şüphesiz bu durum iman zayıflığından, basiret azlığından ve kalplerde işlenen günahların izinin yoğunlaşmasındandır. Bize ve diğer Müslümanlara Allah Teâlâ'nın afiyet vermesini dileriz.

Mevlitlerde yapılan yanlışlardan birisi de şudur: Bazı kimseler Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in mevlit merasiminde hazır bulunduğunu sanırlar. Bundan dolayı onu sevgi ile karşılamak üzere ayağa kalkarlar. Bu, en büyük bâtıl ve en çirkin bir cahilliktir. Zira Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- kıyamet gününden önce kabrinden çıkmaz, insanlardan hiçbir kimse ile ilişki kurmaz ve insanların toplantılarında hazır bulunmaz. Bilakis o, kıyamete kadar kabrinde kalıcıdır. Ruhu ise Rabbinin yanında yücelerin yücesinde ikram yurdundadır. Nitekim Allah insanların durumunu şöyle anlatıyor:

"Sonra, muhakkak ki siz, bunun ardından elbet öleceksiniz. Sonra da, şüphesiz sizler kıyamet gününde tekrar diriltileceksiniz." (Mu'minûn, 15-16)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- de bir hadisinde şöyle buyurmuştur: "Kıyamet günü yeryüzünün (kabrinden çıkmak üzere) kendisi için ilk yarıldığı kimse ben olacağım. Ben ilk şefaat eden, şefaati ilk kabul edilen kimse olacağım." Rabbinden ona salât ve selamlar olsun.

Yukarıdaki âyet-i kerime, hadisi şerif ve bunların manasındaki diğer âyetlerin ve hadislerin hepsi, peygamberin ve diğer vefat etmiş kimselerin kabirlerinden ancak kıyamet günü çıkacaklarını göstermektedir. Bu, Müslüman alimlerin görüş birliği ettikleri bir husustur. Bu konuda alimler arasında anlaşmazlık yoktur. Her müslümanın bu meselelerde uyanık olması ve cahil kimselerin ve benzerlerinin sonradan çıkardıkları bid'at ve hurâfelerden sakınması gerekir. Bu hurafeler hakkında Allah hiçbir delil indirmemiştir. Kendisinden yardım istenilen ve kendisine

dayanılan Allah'tır. Güç ve kuvvet ancak Allah'ın sayesindedir.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e salâvat okumaya gelince: Bu, güzel amellerden ve ibadetlerin en faziletlilerindendir. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e salâvat okumak hususunda şöyle buyurulmuştur:

"Allah ve melekleri, peygambere çokça salât ederler. Ey müminler! Siz de ona salât edin ve tam bir teslimiyetle selam verin." (Ahzâb, 56)

Peygamber de aynı konuda şöyle buyurmuştur:

"Kim bana bir salâvat okursa, Allah ona on salâvatla karşılık verir."

Peygambere salâvat okumak her vakit meşrudur. Bütün ilim adamlarına göre namazın sonunda mutlaka okunması gerekir. Her namazın son oturuşunda "tahiyyat"tan sonra salâvat-ı şerifenin okunması vaciptir. Pek çok yerde salâvat okunması müekked sünnettir. Ezandan sonra, peygamberin adı anıldığı zaman, Cuma günü ve gecesinde salâvat okunması hakkında pek çok hadis vardır. İşte bu vakitler, salâvatın sünnet-i müekkede olduğu yerlerdir.

Allah'tan bizleri ve diğer Müslümanları dini iyi bir şekilde anlamak, dinde sebat göstermek hususunda muvaffakiyet versin. Hepimize sünnete sarılmayı ve bid'atlardan sakınmayı lutfeylesin. O çok cömerttir ve kerem sahibidir.

Allah peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e ve onun âline ve ashabına salât ve selam eylesin. (Amin)